

Ustanovitelji: občinsko konferenca
SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica,
Škofja Loka in Tržič. — Izdaja časopisno podjetje Gorenjski tisk Kranj.
Za redakcijo odgovoren Albin Učakar

GLAS

Cena 40 par ali 40 starih dinarjev
List izhaja od oktobra 1947 kot tednik
Od 1. januarja 1958 kot poltednik
Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko
Od 1. januarja 1964 kot poltednik
in sicer ob sredah in sobotah

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

VIII. kongres zveze mladine Jugoslavije Gorenjski delegati o organizaciji zveze mladine

Mladi iz vse države — delegati VIII. kongresa zveze mladine Jugoslavije — danes že tretji dan razpravljajo o delu, težavah in nalogah mladinske organizacije ter o življenju in željah današnje mladine. Kongresa so se udeležili tudi delegati iz vseh šestih gorenjskih občin — Jesenic, Kamnika, Kranja, Radovljice, Škofje Loke in Tržiča. Se pred odhodom na kongres smo nekaterim zastavili vprašanja o delu in nalogah organizacije zveze mladine, kaj pričakujejo od kongresa itd.

Ugotovljamo, da mora biti mladinska organizacija predvsem politična organizacija. Kakšne so torej osnove njenega programa, če izhajamo iz predlaganega gradiva za kongres in iz dosedanjega dela zveze mladine?

Vasilij Koprivec — delegat iz jeseniške občine — »Mladinska organizacija iz dneva v dan dobiva vse večji politični vpliv. Da to ni bilo že včasih, so bila največ kriva tedanja vodstva in posamezniki. Vsekakor pa drži, da mora organizacija vzgajati in usposabljanje mladega človeka. To pa terja nenehna prizadevanja, da bo naša organizacija postala moderna, samoupravna zveza mladih. Zato menim, da ni dovolj, da je organizacija ozko politična, ampak mora biti njeno delovanje tako široko, da bo lahko na različnih področjih ustregla željam in potrebam mladih. To pa predvidevajo tudi Programška načela zveze mladine Jugoslavije.«

Mladi se zavzemajo vedno za napredna — revolucionarna stališča; vedno za nekaj novega. Vendar pa nekateri pojavi kažejo, da zlasti ambicioznejši mladi ljudje vidijo svojo prihodnost v vzornikih iz preteklosti. Ali to drži ali ne?

FRANCE REMS — delegat iz kamniške občine — »Danes je še vedno nekaj mladih ljudi, ki z nepravilnim in nemoralnim početjem vplivajo na delo naprednih mladih ljudi. Zaradi napak, posejanja in popivanja v različnih lokalih, zaradi prepuščanja cesti in podobno, starejši včasih nimajo zaupanja tudi v drugo mladino. Mislim, da bi morali s takimi mladinci strožje ravnati. Vendar za sedaj niti nekatera mladinska vodstva ne podpirajo takšnih ukrepov. S tem pa zavirajo uveljavitev tistih mladih ljudi, ki iščejo vzornike v preteklosti; pa naj bo to med športniki, kulturniki, znanstveniki, med pomembnimi osebnostmi iz NOB ali preteklih zgodovinskih obdobij. Mislim, da bi morale vse napredne sile podpirati revolucionarna stališča, ki bi odpravila konservativne sile.«

Katera vprašanja, meniš, bo kongres obravnaval in zavzel o njih konkretne sklepe?

Zdenko Mali — delegat iz kranjske občine — »Kongres bo imel nedvomno težko nalogo, saj je ravno v času, ko so potrebne velike spremembe v organizaciji zveze mladine. Sprejeti bo moral Programška načela in Statut zveze mladine Jugoslavije.«

Eno izmed pomembnih vprašanj, o katerem bo moral kongres zavzeti svoje stališče, je že statut ZMJ. V njem smo se odrekli demokratičnemu centralizmu in se opredelili za avtonomnost republiških in občinskih organizacij. Najvažnejše v novem statutu pa je, da ruši hierarhično strukturo v zvezi mladine ter uvaja demokratičnost in samoupravljanje v mladinski organizaciji. Nedvomno pa bo kongres obravnaval tudi druga vprašanja: uresničevanje gospodarske in družbene reforme, izobraževanje in vzgojo, zaposlovanje, aktivnost mladih itd. Pričakujemo pa tudi, da bo kongres naredil korak naprej v razjasnjevanju in spreminjanju vloge organizacije zveze mladine. Hkrati pa poudarjam, da kongres ne bo mogel rešiti vsa vprašanja, ki tarejo mlade ljudi. Zavedati se namreč moramo, da se problemi mladine ne rešujejo od kongresa do kongresa.«

Osnova našega samoupravnega sistema je danes komuna. Kako naj zveza mladine vpliva na življenje, delo in razreševanje vprašanj v komuni?

Tone Kapus — delegat iz radovljiške občine — »Hiter in razmeroma velik napredek pri nas je mladim ljudem zastavil tudi določene probleme. Tako tudi v naši občini nekaj časa nisimo bili kos nekaterim hitrim spremembam. Vendar pa smo kmalu spoznali, da bi se mladi lahko laže in hitreje vključevali v samoupravne organe, če bi bili bolj razgledani. Zato smo pripravili več seminarjev, na katerih smo jih seznanjali s problemi v občini. Prav tako smo se zavzemali za reševanja zaposlovanja in brezposelnosti v občini ter razvijali športno, kulturno in drugo dejavnost mladih. Vse to pa menim, da so oblike, ki mladega človeka vzgajajo, da se laže in pravilno zavzema za reševanje problemov in nalog v občini.«

A. Z.

V torek zvečer so v mestni hiši v Kranju odprli razstavo Tito na Gorenjskem. Foto F. Perdan

V Kamniku odkrili doprnski kip Toma Brejca

V Kamniku je bila v sredo dopoldne na osnovni šoli Toma Brejca majhna slovesnost, s katero so počastili spomin na organizatorja vstaje v Kamniku Toma Brejca — Pavla in slovenski kulturni praznik — 8. februar.

O lku in življenju kamniškega revolucionarja je spregovoril književnik France Bevk, ki je v svojem govoru poudaril, kako se je Tomo Brejc navduševal za Cankarjevo misel. Pred odkritjem doprnskega kipa Toma Brejca v avli osnovne šole Tomo Brejc, je France Bevk dejal: »Ko danes na tej šoli odkrivamo doprnski kip, želimo, da bi ga imeli učenci za svetel zgled poštenosti in žive vere v lepšo prihodnost delovnih ljudi. Ponosen sem nanj kot njegov nekdanji učitelj, ponosni smo nanj vsi, ki se kot on bojujemo za resnico in pravico.«

Nato je odkril doprnski kip Toma Brejca, delo akademskega kiparja Leva Homarja, šolski pevski zbor pa je zapel nekaj pesmi. Slovesnosti so se razen predstavnikov kamniških družbenih organizacij udeležili tudi svojci pokojnega Toma Brejca.

Po odkritju doprnskega kipa je bila v šolski telovadnici še proslava Prešernovega dne na kateri so recitirali učenci osnovne šole Tomo Brejc, medtem ko je šolski pevski zbor zapel nekaj pesmi s Prešernovim besedilom.

V. G.

EMO

CELJE

IZDELUJE
IN
DOBAVLJA

ETAŽNE KOTLE
NA OLJE

EMO - 30 T

PREDNOSTI
KOTLOV SO:

- mali, blok kotel izrednega učinka
- učinek kotla je 32.000 kcal/h
- stopnja izkoriščenosti goriva je 87 %
- bojler je mogoče ogrevati izven sezone

ZAHTEVAJTE DETALJNE PODATKE, DOKUMENTACIJO IN CENE V TOVARNI EMO CELJE

»Dvoreznost neke politike in še marsikaj...«

Zavod ni izdal začasnega pravilnika

V sobotni številki našega časnika smo objavili članek z naslovom Dvoreznost neke politike in še marsikaj... Ze iz članka je razvidno, da je v Kranju v zadnjem času precej razprav o samoupravljanju učencev, za katere je dal pobudo občinski komite zveze mladine Kranj. O tem je občinski komite razpravljaj tudi na ponedeljkovi seji in obsodil začasni pravilnik o položaju, nalogah in odnosih učencev srednjih šol.

V razpravi, ki so se je udeležili tudi predstavniki Zavoda za prosvetno-pedagoško službo v Kranju, se je izkazalo, da zavod ni izdal tega pravilnika. Direktor Zavoda je pojasnil, da so ta pravilnik pripravili ravnatelji šol, ker so želeli dopolniti in prilagoditi tovrstni pravilnik republiškega sekretariata za šolstvo, ki ne ustreza več današnjim pogojem in življenju, saj ga je republiški sekretariat izdal že pred dvajsetimi leti.

Cepřav je bila želja ravnateljev gorenjskih šol, da

uredijo nekatere zastarele in nesodobne vsebinske določbe v starem pravilniku, vredna vse pohvale, pa je treba priznati, da tudi novi pravilnik, ki so ga izdelali (Zavod ga je poslal v oceno republiškega sekretariatu — ta pa ga je zavrnil) ni prav nič boljši, ampak še slabši.

Na seji komiteja so sklenili, da bosta Zavod za prosvetno-pedagoško službo in občinski komite mladine še naprej sodelovala na področju samouprave učencev. Hkrati so na seji ugotovili, da zavod ni pripravil tega pravilnika, vendar pa so obsodili, zakaj Zavod ni ničesar storil, da je takšen pravilnik sploh prišel na šole. Ugotovili so tudi, da je bil pravilnik pripravljen brez dodatnih obrazložitvev in da ga tudi dijaki niso dobili, da bi o njem lahko razpravljali. Nazadnje pa so predstavniki Zavoda za prosvetno-pedagoško službo poudarili, da se distancirajo od vsebine pravilnika.

A. Z.

Stališče ObK ZMS Kranj do »Začasnega pravilnika o položaju, nalogah in odnosih učencev srednjih šol«

Izrekamo se proti načinu, ki ga je uporabil Zavod za prosvetno-pedagoško službo v Kranju, da bi Začasni pravilnik o položaju, nalogah in odnosih učencev srednjih šol dosegel potrditev svetov šol oziroma delovnih skupnosti šol.

Obsojamo dvoreznost politike omenjenega zavoda, saj je na eni strani pritrjeval stališčem občinskega komiteja, na drugi strani pa ničesar ukrenil proti pripravi pravilnika, ki ga je sicer pripravljala komisija ravnateljev, vendar z vednostjo zavoda in z aktivnim sodelovanjem njegovega pedagoškega svetovalca; pravilnika, katerega stališča so v kričnem nasprotju s stališči ObK ZMS in interesi naše socialistične samoupravne družbe. Stališča, ki jih vsebuje pravilnik, sodijo v arzenal podaniških odnosov, malomeščanske morale in terezijanskih pogledov na vzgojo.

Pravilnik neupravičeno posega v svobodno osebnost učenca in legalizira zlorabljanje; pojave, za katerih odpravljanje je potrebna široka družbena akcija, pa ureja na najenostavnejši način: normativno.

V pravilniku so postavljene učenci v položaj objekta učno-vzgojnega procesa, okrnjeno je področje: enostojne samoupravne odgovorno-

sti dijakov za mnoga vprašanja izobrazovalnega in vzgojnega dela. Trdimo pa, da bo učenec postal aktivnejši faktor učno-vzgojnega procesa samo z večjo odgovornostjo do lastnega dela, učenja, in s povečanim vplivom na dogajanje v šoli.

Nevzdržno je, da so pri oblikovanju teh stališč sodelovali tudi člani Zveze komunistov. Njihova odgovornost je nedvomno večja od odgovornosti drugih sodelujočih, saj niso ničesar storili za uveljavitev vodilne idejne vloge Zveze komunistov.

Nesprejemljivo je tudi to, da pravilnik ni bil obrazložen in da o njem niso bile dijaške skupnosti niti seznanjene, kaj šele, da bi lahko povedale svoja stališča.

Zaradi vseh teh razlogov se 4. razširjeni plenum ObK ZMS Kranj odločno zavzema proti vsem poskusom, da bi bil Začasni pravilnik o položaju, nalogah in odnosih učencev srednjih šol potrjen na katerikoli šoli v naši občini. V tej smeri bo tudi potekala njegova nadaljna politična aktivnost.

Obenem pozdravljamo stališče prisotnih predstavnikov Zavoda za prosvetno-pedagoško službo, da se zavod distancira od omenjenega pravilnika.

Kranj, 5. 2. 1968

Občinski komite ZMS Kranj

Šolstvo tare obilo problemov

Iz članka Dvoreznost neke politike in še marsikaj..., objavljenega v Glasu št. 9, 3. 2. 1968, je razvidno, da se tudi šolstvo na Gorenjskem prek Zavoda za prosvetno-pedagoško službo Kranj vključuje v gospodarsko in družbeno reformo, toda »na svoj način«.

Bralci si zastavljajo vprašanje, če bo morda v članku omenjeni pravilnik res pripeljal šolstvo iz sedanjega položaja.

Nedvomno je, da tudi šolstvo tare obilo problemov, ki zahtevajo ustreznih rešitev. Morda je med njimi tudi Zavod za prosvetno-pedagoško službo, zlasti še, če upoštevamo že omenjeni članek.

Občani se sprašujejo, kako je mogoče, da ustanova, kot je Zavod za prosvetno-pedagoško službo, od katere bi pričakovali strokovno in kvalitetno obravnavo šolstva, izda nekaj takega, kot je omenjeni pravilnik. Zavod za prosvetno-pedagoško službo bi vsekator moral predstavljati najvišjo idejno in strokovno institucijo na Gorenjskem.

Občani soglašajo z mladinsko organizacijo, ki je upravičeno dvignila svoj glas. Nadalje so prepričani, da je na Gorenjskem dovolj sposobnih pedagogov, ki bi ob smotrni politiki ZPPS lahko na širši in sodobni osnovi reševali vprašanje vzgoje mladine v vseh pogledih.

Morda bi bilo prav, da o tem problemu spregovore tudi sami pedagogi-praktiki in družbenopolitične organizacije ter povedo svoje stališče, kajti čutili je zaprtost in pomanjkanje idejne ter strokovne širine Zavoda za prosvetno-pedagoško službo Kranj.

Sbil Marko

Seja skupščine občine Jesenice

V četrtek popoldne je bila deveta skupna seja obeh zborov občinske skupščine Jesenice. Na dnevnem redu je bilo poročilo o stanju šolstva v občini, razprava o gibanju gospodarstva v letu 1967 in o možnostih razvoja v letu 1968 ter poročilo o izvršenih komunalnih investicijah v preteklem letu in razprava o načelih za sestavo proračuna občine za tekoče leto.

Tržičani se izobražujejo

Tržiška delavska univerza bo v prihodnjih dneh pripravila vrsto seminarjev, in sicer večerno politično šolo, enodnevni seminar za predsednike delavskih svetov in upravnih organov ter dvo-dnevni seminar o kršitvah delovnih dolžnosti.

V večerni politični šoli, obsegala bo 68 ur predavanj, bodo slušatelji poglobljeno in sistematično obdelali vsa vprašanja družbenega, političnega in ekonomskega življenja.

Poleg drugih vprašanj tekoče politike so bila na dnevnem redu tudi nova imenovanja in razrešitve različnih predstavnikov, članov komisij ali drugih organov občine.

Na seji so sprejeli resolucijo o organizacijskih, ekonomskih in drugih ukrepih za rešitev nekaterih problemov v šolstvu. O seji bomo še poročali v posebnih sestavkih. J. V.

Občni zbor slovenskih sindikatov

V torek in sredo je bil v Festivalni dvorani v Ljubljani VII. občni zbor republiškega sveta zveze sindikatov Slovenije. Občnega zbora so se udeležili delegati iz 62 slovenskih občin, ki so se že dlje časa pripravljali nanj. Predvsem so razpravljali o bodoči programski osnovi republiškega sindikalnega sveta.

Iz kranjske občine se je občnega zbora udeležilo 17 delegatov. Ti so še pred občnim zborom na razširjeni seji predsedstva občinskega sindikalnega sveta, ki so se je udeležili tudi predsedniki nekaterih sindikalnih podružnic, razpravljali o programski osnovi in o kandidatih za novo vodstvo republiškega sindikalnega sveta. Razen tega pa so se kranjski delegati dogovorili tudi za razpravo, pri čemer so upoštevali predvsem število delegatov na občnem zboru (Bilo jih je okrog 285). Zato so se dogovorili, da bodo skupaj pripravili le tri razprave in zbrali najbolj pomembna in pereča vprašanja.

V sredo pozno popoldne, po končanem občnem zboru, pa je bila tudi prva seja plenuma republiškega sindikalnega sveta, na kateri so za novega predsednika izvolili Toneta Kropuška, za podpredsednika inž. Toneta Trebušona in za sekretarja republiškega sveta Jožeta Marolta. Iz kranjske občine pa so bili v nov republiški sindikalni svet izvoljeni Stane Božič,

Pavle Gantar in inž. Maver Jerkič.

TRDNOST DOLGOROČNIH SISTEMSKIH REŠITEV — POGOJ ZA USPEHE V GOSPODARSTVU

V imenu nekaterih kranjskih delegatov je na občnem zboru o nekaterih pojavih v našem gospodarstvu cziroma njegovem usmerjanju razpravljaj Jakob Vehovec. Ze takoj na začetku je povedal, da so lani sprejeti novi režim deviznega poslovanja, za katerega je bilo zagotovljeno, da bo veljal dalj časa, gospodarske organizacije sprejele z olajšanjem. Toda že ob novem letu se je ponovilo isto, kar se je dogajalo tudi prejšnja leta. Predpisi so bili zopet spremenjeni. Zato je na primer v Iskri čez noč nekaj sto delavcev ostalo brez dela, reprodukcijski material pa je hkrati ležal na carini.

»To dokazuje,« je poudaril Vehovec, »da gre ponovno za hitre intervencijske posege v gospodarstvu, ne da bi bile vnaprejšu preučene posledice takšnih ukrepov.«

Od delovnih organizacij zahtevamo usklajeno interno zakonodajo, dolgoročno planiranje in programiranje razvoja, trajnejše vključevanje v mednarodno blagovno menjavo in kooperativno dejavnost, povezovanje s poslovnimi partnerji doma in na tujem, toda to velikokrat onemogočamo, saj praviloma vsako leto spreminjamo prav

tisto zakonodajo, ki bi morala utrjevati red in stabilnost ter delovnim organizacijam nuditi osnove za dolgoročno načrtovanje lastne poslovne usmerjenosti. Teško je razumeti takšne radikalne posege, ki se v okviru sistemskih vprašanj sprejemajo na način, ki dopušča domnevo, da bistvene probleme s področja gospodarjenja rešujemo še vedno na kratke roke.

Menimo, da bi se tudi sindikati morali opredeliti proti takšnim metodam sprejemanja temeljnih predpisov s področja usmerjanja gospodarstva, saj so nazadnje prizadeji delovni ljudje.«

Tovariš Vehovec je opozoril, da pri vsem tem ne gre za to, ali so uveljavljeni sklepi v skladu z reformnimi prizadevanji ali ne, ampak za način, kako so bili ti predpisi sprejeti. Gospodarske organizacije bi bilo treba o njih seznaniti prej, da bi lahko prilagodile poslovanje. Prav tako je poudaril, da dobro in učinkovito poslovanje gospodarskih organizacij danes še velikokrat motijo dolge administrativne poti za izdajanje posameznih dovoljenj. To pa zelo zavira normalno delo v gospodarskih organizacijah. Zato bi bilo treba administrativne službe organizirati tako, da podjetja ne bodo odvisna od njihove dobre volje, ampak da bodo imele točno določene pristojnosti.

Jakob Vehovec je tudi dejal: »Mnogo pišemo in govoremo o odgovornosti. Toda

Razpisali referendum za tuhinjsko cesto

V Kamniku so se v sredo, 7. februarja, zbrali predsedniki krajevnih skupnosti kamniške občine, da bi na skupnem posvetu analizirali rezultate dosedanjih razprav o uvedbi samoprispevka za modernizacijo ceste skozi Tuhinjsko dolino, predložili program dela in akcij krajevnih skupnosti za prihodnja tri leta in se skupaj z upravnimi organi občinske skupščine pomenili o vzdrževanju krajevnih cest. Seje so se poleg predsednikov dvajsetih krajevnih skupnosti kamniške občine udeležili še predsednik kamniške občinske skupščine, sekretar občinske konference SZDL Kamnik in direktor kamniškega komunalnega podjetja.

Ce skušamo v nekaj besedah označiti poročila vseh predsednikov krajevnih skupnosti o razpravah za uvedbo krajevnega samoprispevka za gradnjo in modernizacijo tuhinjske ceste, potem lahko ugotovimo, da so se vsi predsedniki, pojasnjujoč želje in potrebe občanov posameznih krajevnih skupnosti, odločili za uvedbo samoprispevka za

tuhinjsko cesto. Čeprav so v svojih poročilih navajali, da se občani bolj navdušujejo za ureditev posameznih krajevnih vprašanj in problemov, bodisi da gre za vodovod, ceste ali pokopališča in predvsem šol, so le ugotovili, da so za uvedbo samoprispevka. Seveda bo pred dokončnim sprejetjem odloka o samoprispevku treba razpisati še referendum, ki naj bi bil predvidoma aprila. Na tem referendumu naj bi se občani odločili, ali bodo prispevali dva odstotka od svojih bruto osebnih dohodkov za gradnjo tuhinjske ceste in za ureditev komunalnih potreb posameznih krajevnih skupnosti. Tako so se domenili, da bodo občanom predlagali, naj se odločijo za samoprispevek (2% od bruto osebnih dohodkov), ki pa bi ga delili v razmerju 40:60, in sicer 40 odstotkov naj bi šlo za tuhinjsko cesto, medtem ko bi 60 odstotkov predlaganega samoprispevka porabili za ureditev šol, vodovoda, krajevnih cest, pokopališč, skratka za ureditev perečih komunalnih problemov.

Ob tem, ko so se predsedniki kamniških krajevnih skupnosti odločili, da bodo občane pripravljali na referendum o samoprispevku, so menili, da se morajo v akcijo za izvedbo oziroma za uspešen referendum vključiti ne samo predsedniki krajevnih skupnosti in pa člani krajevnih odborov, temveč je potrebno tej akciji in samemu referendumu posvetiti dosti pozornosti — priprave na referendum morajo imeti značaj široke politične akcije, v kateri morajo biti vključene vse politične sile v občini.

Ob odločitvi predsednikov krajevnih skupnosti za referendum o samoprispevku naj povemo še to, da so nekateri predsedniki povedali, da so številni prebivalci kamniške občine izrazili pripravljenost, da poleg samoprispevka dajo še prostovoljne prispevke. Ta pripravljenost, pa čeprav odlok o referendumu še niti ni sprejet, kaže na visoko moralno zavzetost in pripravljenost ljudi, da s svojimi močmi pomagajo reševati pereča vprašanja v občini.

odgovornost ne more segati samo od delavca do direktorja podjetja. Družbeno in politično odgovornost morajo sprejeti tudi tisti, ki stoje za takšnim načinom sprejemanja ukrepov, ki bistveno posegajo v življenje delovnih organizacij.

Nazadnje pa je poudaril, da bi sindikati morali vztrajati, da se temeljni zakonski predpisi ne morejo sprejemati po hitrem postopku, ker je to v nasprotju z osnovnimi samoupravnimi načeli; če pa se že morajo sprejemati, naj se le v izjemnih primerih.

PREDRAGE DRUŽBENE SLUŽBE

O razreševanju nekaterih problemov v družbenih službah pa je v imenu kranjskih delegatov na občnem zboru govoril prof. Marko Sbil. Poudaril je, da predvsem administrativni način urejanja družbenih služb, okrnele ali nepriklagajene samoupravne pravice povzročajo, da so te službe lahko razvijale neodvisno od rasti proizvodnje in tako postale predrage. To dokazuje že razvoj šol druge stopnje. Te so se razvijale ne glede na potrebe nekega območja. Podobno pa je tudi v drugih službah. Šola, tožilstvo, javna varnost, kultura, muzeji itd. so danes tako razdrobljeni, da ne morejo voditi politike, ki bi bila v interesu gospodarstva.

Občinske skupščine sicer iščejo ustrezne rešitve. Tako je na Gorenjskem že 27 družbenih medobčinskih dogovorov, kar pa je še vedno premalo. Vendar pa nasploh re-

ševanje tega vprašanja z medobčinskim sodelovanjem poteka vse prepočasno.

»Smatram, da bi te probleme morali reševati ustreznih republiški organi s sodelovanjem področnih služb. Sicer pa moramo ugotoviti, da niti republiški organi nimajo jasnih stališč in izdelanih koncepcij, kakšne družbene službe potrebujemo v Sloveniji, da te ne bi bile predrage in neučinkovite,« je med drugim poudaril prof. Marko Sbil in nadaljeval:

»Dejstvo je, da družbene službe ne gredo v korak z razvojem gospodarstva. V gospodarstvu se intenzivno razvijajo procesi združevanja, racionalizacije in iskanja ustrežnejših rešitev, medtem ko se družbene službe še vedno držujejo v starih preživelih okvirih proračunskega urejanja.»

Predlagal je, da bi za rešitev teh vprašanj morali vsaj tudi ostreje ukrepati. Menil je, da je nelogično, da lahko v gospodarski organizaciji, ki slabo gospodari, uvedemo prisilno upravo, medtem ko v družbenih službah, če pride do primanjkljaja, z višjim odstotkom obremenimo dohodek prebivalcev. Slednje je postalo tako rekoč že običaj.

NEENOTNA PRIZADEVANJA ZA DRUŽBENI STANDARD

Inženir Maver Jerkič pa je v imenu nekaterih kranjskih delegatov razpravljal o reševanju problemov družbenega standarda. Ker so bila ta vprašanja v predlogu programskih osnov republiškega sindikalnega sveta bolj skopo

obravnavana, kranjska raziskava o družbenem standardu pa je opozorila, da je na tem področju še vrsta neresenih in zelo perečih vprašanj, bo tudi ta razprava nedvomno precej pripomogla k delu sindikatov v prihodnje.

»Podatki večine kranjskih podjetij kažejo, da odstotek neizkoriščenih sredstev sklada skupne porabe za družbeni standard ni tako visok. Vendar pa moramo hkrati ugotoviti, da v delovnih organizacijah ni nobene enotnosti in sistematičnosti pri programiranju sredstev za družbeni standard. Zato kaže, da je skrb za družbeni standard potisnjena na stranski tir. Hkrati tudi menim, da bi si sindikati morali prizadevati, da sklad skupne porabe ne bi bil obdavčen z 8,5 odstotka,« je poudaril tov. Jerkič.

Ko je govoril o neurejenem otroškem varstvu, slabo urejeni družbeni prehrani itd., pa je povedal, da ravno ti vzroki najbolj motijo za sedaj ljudi, ko razpravljamo o deljenem delovnem času. Zato bi bilo treba letos zagotoviti vsaj del denarja za otroško varstvo, ki je posebno v kranjski občini zelo pereče. Podatki, ki kažejo, da so na tem področju zmogljivosti veliko premajhne, pa hkrati še povedo, da imajo delavci z večjimi osebnimi dohodki bolj urejeno otroško varstvo kot oni z nižjimi. Zato tudi to terjajo, da vsi skupaj temu problemu posvetimo večjo skrb; ker bo sicer otroško varstvo postalo še bolj resna ovira za hitrejšo rast produktivnosti, za vzgojo in zdravo rast otrok.

Andrej Zalar

KRAJEVNE SKUPNOSTI BODO SAME UREJALE KRAJEVNE CESTE

V razpravi o vzdrževanju krajevnih cest v kamniški občini so predsedniki krajevnih skupnosti kamniške občine ugotovili, da se na področju krajevnih cest že dolgo časa ni toliko naredilo kot v zadnjih dveh letih. Da je res tako, nam dokazuje že izjava predsednika kamniške občinske skupščine, ki je dejal, da pred dvema letoma več kot 190 kmečkih gospodarstev ni imelo dostopa do voznih poti, danes pa je teh gospodarstev le 9. Ob tem

naj dodam še to, da je bilo iz razprave o krajevnih cestah čutiti tesno sodelovanje med krajevnimi skupnostmi, upravnimi organi občinske skupščine in komunalnega podjetja. Na seji so se predsedniki kamniških krajevnih skupnosti odločili, da bodo s sredstvi iz občinskega proračuna, ki so namenjena za vzdrževanje krajevnih cest, razpolagale same krajeвне skupnosti. Tako bodo dobile letos kamniške krajeвне skupnosti 14 milijonov S din za vzdrževanje krajevnih poti, in sicer tako, da bo vsaka krajeвна skupnost dobila po 400.000 S din za en kilometer krajeвне poti. V. Guček

Posvetovanje s predstavniki krajevnih skupnosti

Oddelek za gospodarstvo, gradbene in komunalne zadeve jeseniške občine je pretekli teden sklical sestanek oziroma posvetovanje s predstavniki krajevnih skupnosti. Na posvetovanju so razpravljali o komunalni dejavnosti v preteklem letu, o smernicah za sestavo programa gospodarskih in komunalnih akcij v tekočem letu, o usklajevanju del s komunalnim podjetjem in o predlogu razdelitve sredstev za osnovno in drobno komunalno dejavnost v letu 1968.

Posvetovanje je vodil tov. Frančeskin, ki je uvodoma dejal, da so se v preteklem letu krajeвне skupnosti zelo uveljavile v krajevni samoupravi.

V jeseniški občini je 11 krajevnih skupnosti, dve nimata tajnika. Glede na pomen kraja je krajeвна skupnost Mojstrana premalo odločna, saj vsa dela opravlja predsednik. Tovarš Frančeskin je svetoval, naj v Mojstrani ne iščejo človeka za pisarno, ampak osebo, ki bi lahko operativno vodila vsa dela v okviru krajeвне skupnosti.

Krajeвне skupnosti so lani v ceste, vodovode, brvi, mostove, kanalizacijo in druge objekte vložile 29 milijonov S din. Pri nekaterih komunalnih investicijah bo potrebno sodelovanje občanov. Blejska Dobrava je prva, ki je v jeseniški občini uspela pridobiti občane za sodelovanje pri vodovodu in kanalizaciji. So pa nekatere drobne stvari, na katere ne bi smeli pozabiti. To so klopi za turiste oziroma potnike, koši za smeti, obnoviti smerokaze, pogovoriti pa bi se morali tudi s kmeti, da popravijo tise kozolce, ki visijo postrani ali pa so brez strehe. Vse te malenkosti bistveno vplivajo na lepoto okolice in počutje domačinov ter gostov.

In s katerimi komunalnimi deli se nameravajo letos ukvarjati krajeвне skupnosti?

V Kranjski gori nameravajo asfaltirati cesto od Naše dece do Porentovega doma. V načrtu imajo popravilo mostu čez Savo v Bežu. Pri tem delu naj bi pomagali tudi kmetje in Gozdno gospodarstvo Bled. Za Kranjsko goro je pereča avtobusna postaja. Gozd Martuljk čaka na boljšo javno razsvetljavo.

V Mojstrani se bodo predvsem ukvarjali z vzdrževanjem cest in poti. Na Hrušici bodo nadaljevali z deli pri obnovitvi spomenika padlim žrtvam na Belem polju. Skupno z Mojstrano se bodo lotili razširitve pokopališča na Dovjem. Potrebno bi bilo ukrotiti hudournike, česar pa seveda ne more samo krajeвна skupnost. Več pozornosti bodo posvetili videzu mesta.

V Planini pod Golico bodo zidali nov gasilski dom. V tem domu bodo tudi prostori za delo družbenopolitičnih organizacij. Prej ali slej bodo morali začeti graditi vodovod za novo naselje šestnajstih hiš.

Poleg tega, kar smo že pisali o Zirovnici, namerava krajeвна skupnost letos urediti mrtvašnico na Rodinah, razširiti poti v Zabreznici in Zirovnici, po možnosti najti prostor za otroški vrtec in kupiti nov plug za pluzenje snega.

Na Blejski Dobravi bodo nadaljevali z deli na kanalizaciji; staro korito sredi vasi bodo odstranili.

Krajeвна skupnost Javornik-Koroška Bela bo letos dokončno uredila prostor pred spomenikom na Javorniku. V Javorniskem rovtu nameravajo popraviti staro žago. Na Javorniku pa jih čaka težko in odgovorno delo pri nadaljevanju gradnje in opreme novega doma družbenopolitičnih organizacij.

Franče Zvan, predsednik občinske skupščine, je na posvetovanju dejal, da bo potrebno razčistiti, kje se pristojnosti neke delovne organizacije ali skupnosti začno in kje nehajo. Pri tem je mislil na nekatere nejasnosti med Stanovanjskim podjetjem in hišnimi sveti, med komunalnim podjetjem in krajevnimi skupnostmi ipd.

J. Vidic

Pogovor našega dopisnika s predsednikom krajevne skupnosti Gorje

Veliko dela — premalo denarja

Naš dopisnik Jože Ambrožič je obiskal predsednika krajevne skupnosti Gorje pri Bledu Matevža Bizjaka in se z njim pogovarjal o delu, potrebah, težavah, načrtih itd. Iz članka, ki nam ga je poslal, se vidi, kako je v krajevni skupnosti mogoče z malo denarja veliko narediti, če gre za resnične, življenjsko važne potrebe občanov določenega kraja in če so tam ljudje, ki so pripravljeni žrtvovati nekaj prostega časa za splošne koristi občanov. Dela je sicer veliko, a če gre za stvari, od katerih imajo korist vsi vaščani določenih vasi, združenih v krajevno skupnost, potem so tudi vsi pripravljeni tako ali drugače pomagati. Če je krajevna skupnost realna skupnost, če ni samo na papirju, če ne pričakuje vsega od nekoga »od zgoraj«, od občine, če se bavi s problemi, ki zadevajo interese vseh skupaj in vsakega posameznika, če zadovoljuje ali vsaj poskuša po svojih močeh zadovoljevati specifične potrebe svojih občanov — potem se da marsikaj narediti. Prav to lahko vidimo iz zapisa Jože Ambrožiča.

Zgornje Gorje z okoliškimi vasi in zaselki ležijo ob vznožju Pokljuke in Mežaklje. Skozi pelje cesta tretjega reda, ki nas popelje v mogočen masiv poključskih gozdov. Prav gotovo je ta krajevna skupnost ena izmed največjih na Gorenjskem. Obiskal sem predsednika te

skupnosti, marljivega in iznajdljivega Matevža Bizjaka, ki mi je na kratko povedal, s čem se je ukvarjala in kaj je naredila ta krajevna skupnost od ustanovitve do danes. »Krajevna skupnost Zgornje Gorje je začela samostojno delovati s 1. januarjem 1965. Prej je za komunalna

dela skrbelo Komunalno podjetje Bled, ki pa svojih nalog ni najbolje opravljalo!« pravi tovariš Bizjak. »Komunalne usluge so bile predrage, zato je bila osamosvojitve krajevne skupnosti potrebna.«

Nepravilna delitev sredstev krajevnim skupnostim

Način, kako občina Radovljica deli denar krajevnim skupnostim, se predsedniku Bizjaku ne zdi pravilen. Krajevne skupnosti delijo na občane na štiri kategorije. V prvi so mesta (Radovljica, Bled, Bohinjska Bistrica) in na prebivalca pride po 6030 S dinarjev občinske dotacije na leto, v drugi kategoriji naselja z več kot 1600 prebivalci (po 4500 S dinarjev), v tretji naselja z več kot 700 prebivalci (po 3500 S dinarjev) in v četrti kategoriji naselja z manj kot 700 prebivalci (z letno dotacijo 2030 S dinarjev na prebivalca). Gorje sodijo v četrto, zadnjo kategorijo. »Delitev ni pravilna, ker so najbolj prizadete krajevne skupnosti, ki jih se-

stavljajo manjša naselja. V mestih je največ cest II. in III. reda in zanje skrbi Cestno podjetje Kranj, v manjših naseljih pa skoraj vse breme za vzdrževanje cest pade na krajevno skupnost. Pri nas moramo vzdrževati 33 km cest. Menim, da bi bilo bolj pravično, če bi denar delili samo po številu prebivalcev, pa še to ne bi bila najboljša rešitev. Menim namreč, da bi morali pri delitvi upoštevati predvsem velikost krajevne skupnosti, dolžino cest in njihovo obremenitev.« Tako pravi Matevž Bizjak.

Največji problem: mostovi

V krajevni skupnosti Gorje je 12 večjih in manjših mostov prek Radovne in raznih hudournikov. Zanje v preteklosti nihče ni kaj prida skrbel. Prav zato je bila prva naloga krajevne skupnosti temeljitejša in trajnejša, čeprav dražja obnova vseh mostov.« V letu 1965, smo dobili od občine 6,5 milijona starih dinarjev, ki smo jih razen za redno vzdrževanje

cest IV. reda in za pokopališče namenili prav za obnovo mostov. Največja investicija je bila obnova mostu v Vintgarju, ki je bil zaprt za ves promet. Vrednost del je znašala nekaj več kot 4 milijone dinarjev, most (dolga 18 m) pa je zdaj usposobljen za ves promet. 20 m dolg most pri spodnji Radovni, na poti, ki vodi v Zalipnek, je odnesla narasla reka. Popravili smo ga, zdaj gredo prek njega lahko osebni avtomobili in konjske vprege. Zanj smo porabili 2 milijona starih dinarjev. Popolnoma je bil obnovljen porušeni most v Jeli, pod staro Pokljuko, čez hudournik Jela. Vrednost del: 700.000 starih dinarjev. Prav tako smo v letu 1965 postavili tudi pet cestnih prometnih znakov ob priključkih stranskih cest na cesto III. reda Bled-Pokljuka.«

V letu 1966 je bil zaradi narasle Radovne v nevarnosti most v Grabcu, ki pa je zdržal, vendar ga je bilo treba popraviti in ojačati. Popolna obnova jih še čaka. Na cesti Grabče-Krnica so zaradi pogrezanja zemeljskih

Komunalna skupnost zdravstvenega zavarovanja kmetov Kranj

Predlog sklepa o določitvi oblik zdravstvenega varstva in način odmerjanja prispevkov

Na podlagi čl. 14 Zakona o zdravstvenem zavarovanju kmetov (Ur. list SRS, št. 43/67), predlaga skupščina komunalne skupnosti zdravstvenega zavarovanja kmetov Kranj na podlagi zaključkov seje dne 5. 2. 1968 v javno obravnavo

I. SKLEP o določitvi oblik zdravstvenega varstva, ki se v celoti ali deloma plačuje iz sklada zdravstvenega zavarovanja kmetov;

II. stopnje posameznih vrst prispevkov, predvidenih za kritje izdatkov zdravstvenega zavarovanja.

I. SKLEP

o določitvi oblik zdravstvenega varstva, ki se v celoti ali deloma plačuje iz sklada zdravstvenega zavarovanja kmetov.

1.

Za osebe, ki so zdravstveno zavarovane po zakonu o zdravstvenem zavarovanju kmetov, se v celoti plačujejo za breme sklada zdravstvenega zavarovanja kmetov stroški za:

1. zdravljenje v vseh zdravstvenih zavodih, če zbolijo za koleru, kugo, rumeno mrzlico, kozami, pegavico, povratno mrzlico, trebušnim tifusom, paratifusom, nalezljivim vnetjem možganskih mren (meningitisom), spalno boleznijo, nalezljivo zlatenico, smrkvostjo, davico, mrtvičnim krčem, vraničnim prisadom gobami, steklino, Vailovo boleznijo, tularemijo, akutno otroško ohromelostjo, porodniško mrzlico, boleznijo kala-azar, trahomom, škrlatinko, šenom, ošpicami, oslovskim kašljem, malteško vročico, Bangovo boleznijo, kapavico, luesom, mehkim čankarjem, četrto spolno boleznijo ali mikozi;

2. zdravljenje v ustreznih zdravstvenih zavodih, če zbolijo za duševno boleznijo, kadar je zboleli nevarni za življenje drugih;

3. cepljenje, kadar je cepljenje obvezno po posebnih predpisih;

4. opravljanje dezinfekcije ali deratizacije njihovega stanovanja, če je to zaradi nalezljive bolezni zdravniško indicirano;

5. zdravljenje v vseh zdravstvenih zavodih in na bolnikovem domu, če zavarovana oseba zbolí za aktivno tuberkulozo, katerekoli oblike;

6. ambulantno zdravljenje raka, levkemije in podobnih malignih obolenj ter sladkorne bolezni v vseh zdravstvenih zavodih in na bolnikovem domu;

7. zdravniški pregledi, svetovanja in zdravljenja nosečih v zdravstvenih zavodih in na domu ter zdravniški obiski na domu, če so zdravstveno potrebni;

8. zdravstveno varstvo predšolskih in šoloobveznih otrok, vendar najdalj do končanega 15. leta starosti — v enakem obsegu kot je to zagotovljeno otrokom zaposlenih delavcev po predpisih o zdravstvenem zavarovanju delavcev;

9. zdravila za zdravljenje nalezljivih bolezni;

10. prevoz bolnikov, obolelih za nalezljivo boleznijo, duševnih bolnikov, ki so nevarni za okolico in hudo poškodovanih ali obolelih oseb, glede katerih so nujni zdravniški posegi v bolnišnici;

11. ambulantno in bolnično zdravljenje učencev šol druge stopnje.

2.

Osebe, ki so zdravstveno zavarovane po zakonu o zdravstvenem zavarovanju kmetov, plačajo samo del stroškov za naslednje oblike zdravstvenega varstva, in sicer:

1. 10 % stroškov:

a) zdravljenje v splošnih in specialnih bolnišnicah od 31. dneva dalje;

2. 20 % stroškov:

a) za zdravljenje v splošnih in specialnih bolnišnicah za prvih 30 dni;

b) za porodniško pomoč doma in v bolnišnici;

c) za ambulantno (splošno in specialistično) zdravljenje;

č) za preglede in zdravljenje na bolnikovem domu;

3. 50 % stroškov:

a) za zobozdravstveno varstvo;

b) ortopedski pripomočki.

4. Zdravila:

— za vsako zdravilo plačajo zavarovane osebe po din 3.— (če niso vračunana v ceni za posamezne storitve).

5. Prevozi:

— za vsak prevoz z reševalnim avtomobilom v zdravstveni zavod, oz. iz zdravstvenega zavoda na bolnikov dom, ki ga odobri zdravnik plačajo zavarovane osebe po din 10.— (izvemši primere pod čl. I. tč. 10).

3.

Zavarovana oseba pridobi pravice iz zdravstvenega zavarovanja po prejšnjih točkah tega sklepa šele po preteku trimesečnega nepretrganega zavarovanja, oziroma s presledki po preteku šestmesečnega zavarovanja v zadnjem letu.

4.

Ta sklep začne veljati naslednji dan po objavi v »Uradnem listu SRS«, uporablja pa se od 1. januarja 1968.

OBRAZLOŽITEV SKLEPA POD I.

Za razliko od zakona o zdravstvenem zavarovanju kmetov, ki je veljal od 1. 1. 1966, določa novi zakon (od 1. 1. 1968 dalje) samo najnižji okvir zdravstvenega varstva, katerega mora komunalna skupnost zdravstvenega zavarovanja kmetov zagotoviti v celoti na račun sklada kmetijskim zavarovancem. To so pravice, navedene v prvem členu gornjega sklepa. V drugem členu pa so navedene oblike zdravljenja, h katerim naj bi zavarovane osebe delno prispevale k stroškom. Zaradi primerjave stroškov zdravljenja po predpisih iz leta 1967 in predlogom za leto 1968 navajamo naslednje statistične in finančne podatke za največje vrste izdatkov:

Stevilo	Izdatki	
	1967 Din	1968
— Ambul. zdravljenje — pregledov	45.344	322.551.—
— bolnišnice — oskrb. dni	28.656	1.820.600.—
— zdravila — zdravila	42.340	210.575.—
— zobozdravstvo — storitev	12.794	88.043.—
— prevozi — km	—	27.919.—
Skupaj	—	2.469.688.—
		2.916.299.—

plasti proti potoku Radovna zgradili oporno kašto in pilot v dolžini 20 metrov (350.000 S din). Radovna je tudi nevarno ispodkopala pot, ki jo morali zaježiti in speljati nazaj na staro strugo.

Lastna gramoznica, ki jo ima KS Gorje v Krnici, pod Kočevnikom, jim veliko pomaga pri njihovih delih. Nabavili so tudi lesen snežni plug, ki lahko pluži cesto v širino od 2 do 3,5 metra, kar povsem zadošča za vaške poti. Obnovili so tudi povsem dotrajano mrtvašnico na pokopališču v Zgornjih Gorjah. Stroške za to delo je delno krila tudi cerkev. Prav tako je bila v zelo slabem stanju javna in cestna razsvetljava v Zagornjih Gorjah. Za obnovitev so porabili 1.400.000 starih dinarjev. Uredili so tudi kanalizacijo od stavbe krajevnega urada in grobišče borcev NOB do župnišča. Vidimo torej, da so bili res aktivni, in marsikdo se bo verjetno vprašal, kako so

uspeli z razmeroma majhno občinsko dotacijo vse to narediti.

Pogodbena dela

Vendar so se v Gorjah znašli. Prevzeli so dela od drugih investitorjev, ki so jim plačali po njihovih predračunskih vrednostih, sami pa so ta dela opravili ceneje. Jezu v Krnici na primer ni nihče več obnavljal. Zaga je bila zaprta, narasla Radovna je jez v sredini pretrgala. KS Zgornje Gorje je pogodbeno prevzela popravilo mostu od Vodne skupnosti za Gorenjsko (ta je namreč dolžna skrbeti za take objekte) za 3 milijone starih dinarjev. Prav tako so obnovili jez v Grabču — vrednost del 1,5 milijona S din. Pogodbeno so prevzeli od Cestnega podjetja Kranj tudi vzdrževanje ceste III. reda Krnica — Srednja Radovna, kar jim je prineslo v blagajno 1,6 milijona S dinarjev. S temi in še z drugimi pogodbenimi deli so zaslužili precej denarja, s katerim so lahko reševali druge komunalne probleme na svojem področju.

Most na meji dveh občin

Vrsta manjših, vendar za prebivalce Gorij in okolice pomembnih del je še, ki bi jih lahko našli, vendar ni prostora za vse, zato omenimo le nekatera. Pod Zasipom je zasledek Piškavca. Tam je most čez Savo Dolinko in meja med jeseniško in radovljiško občino. Poplava je del mostu odnesla, zato je bil zaprt za ves promet. Denar za obnovo sta prispevali obe občini. Vsaka po 2.400.000 S din. Ker KS sama nima kvalificiranih delavcev, jim je pomagal tesarski mojster Ivan Zalokar iz Spodnjih Gorij. Druga večja akcija je bila ureditev okolice nove šole v Zg. Gorjah; navozili so prst, uredili zelenice, naredili stopnice od ceste proti šoli itd. Vrednost del je bila skoraj 2,5 milijona S din.

Zanimivo je, da je KS iz svoje gramoznice porabila leta 1966 samo za poti in ceste 335 kubičnih metrov gramozja, za ureditev avtobusnih postajališč pa 240 kubičnih

metrov. Razen tega so prodali gramozja za 1.110.000 starih dinarjev.

Pomoč drugim

»Po svojih močeh pomaga krajevna skupnost tudi drugim organizacijam in društvom na našem področju,« pravi predsednik Matevž Bizjak. »Ob 60-letnici ustanovitve smo godbi na pihala PGD Zg. Gorje poklonili milijon dinarjev, 1.200.000 din pa smo jim posodili za nabavo novih uniform. Občina jim je sicer obljubila, da bo denar vrnila KS, ne vemo pa, kdaj. Društvu prijateljev mladine smo za obdaritev otrok za novoletno jelko dali 25.000 din, PGD Podhom pa za obnovo njihovega gasilskega doma tona cementa.«

In načrti?

Razen rednega vzdrževanja cest in pokopališča nameravajo predvsem dokončno urediti avtobusno postajališče. Potem je pred njimi še temeljita in trajnejša obnova mostu čez Radovno v Grabču ter ureditev dveh mostov čez

potok Lipnek (eden je v Sp. Radovni, drug pa Novakov most čez Radovno). Ta dva služita predvsem za odvoz lesa iz tamkajšnjih gozdov. »Vprašanje je le, kdo bo to plačal, kje bomo dobili denar. Največ interesa za ta dva mostova ima gotovo Gozdno gospodarstvo Bled!« Nujna je tudi obnova cestno razsvetljave na Poljsici. Zamenjavanja in preslaba je kanalizacija, urediti bo treba gnojnične jame, da ob deževjih gnojnica ne bo tekla po poteh in cestah itd.

Krajevna skupnost Gorje ima redno zaposlene 4 delavce, ob večjih delih pa dobi še nekaj honorarnih moči. Matevž Bizjak je predsednik že od ustanovitve, pa kaže, da bo še nekaj časa, saj se je zelo izkazal. »Na zadnjem zboru volivcev,« pripoveduje, »sem dal ostavko, pa jo sploh niso obravnavali. Ta funkcija me poleg redne zaposlitve zelo obremenjuje, razen tega pa me jezi nepravilna in nepravična delitev sredstev krajevnim skupnostim iz občinskega proračuna. To je bil glavni vzrok za ostavko.«

Jože Ambrožič

Izdatki v letu 1968 bodo za navedene zdravstvene dejavnosti glede na predlog skupščine večji za 18 % napram izdatkom v letu 1967. Pri tem je treba upoštevati:

— Pri določanju izdatkov za leto 1968 so upoštevane cene kakor v letu 1967.

— Pričakovati je za 20 % večje število ambulantnih pregledov, ker znaša samoprispevek le 20 %, dočim je znašal v letu 1967 v večini primerov 50 %.

— Zaradi znižanja odstotka samoprispevka za zdravljenje v bolnišnicah, je pričakovati delno zvišanje števila oskrbnih dni, oz. zvišanje izdatkov zaradi samega znižanja participacije. Od navedenega števila oskrbnih dni v letu 1967 je 7572 dni, kjer so zavarovane osebe same prispevale 25 % stroškov in 6.215 dni, kjer so prispevale celo 50 % stroškov.

— Izdatki za zdravila bodo sorazmerno izenačeni z izdatki v delavskem zavarovanju, ker je predlagan za vsako zdravilo samoprispevek Din 3.—, dočim so kmetijski zavarovanci v letu 1967 plačevali 50 % samoprispevka. Zaradi nižje participacije pa ni pričakovati le zvišanja števila receptov, pač pa tudi zvišanje povprečne vrednosti posameznega recepta oz. zdravila. Tako je povprečna vrednost zdravila znašala v kmetijskem zavarovanju v letu 1967 S din 830.—, v delavskem pa cca 1250.— S Din.

— V zobozdravstvu ni pričakovati večjega zvišanja stroškov, ker ostane predlagani odstotek samoprispevka 50 %, enako kakor v letu 1967 v okviru razširjenega zdravstvenega zavarovanja.

— Enak porast izdatkov kakor pri zdravilih je pričakovati tudi pri prevoznih stroških, kjer naj bi po predlogu skupščine znašal samoprispevek zavarovanih oseb za vsako vožnjo 10.— N Din, kakor v delavskem zavarovanju. Domnevno bo zvišano zlasti število daljših voženj. V l. 1967 so zavarovane osebe prispevale za vsak prevoz 50 %, izvzemši v primerih, ko je zakon določal brezplačen prevoz.

— Stroški za ortopedske pripomočke in sanitarne naprave se predvidoma ne bodo zvišale, ker ostane samoprispevek v višini 50 %.

Gornji predlog sklepa vsebuje tudi dejavnosti zdravstvenega varstva, ki so prej bile urejene z razširjenim zavarovanjem.

II.

Zaradi pokrivanja stroškov, ki bodo nastali z izvajanjem pravic iz zdravstvenega zavarovanja kmetov, ki so zgoraj naštet, se predlaga na slednji način odmerjanja prispevkov:

1. Prispevek za zdravstveno zavarovanje kmetov (1. tč. 15. čl. zakona o zdravstvenem zavarovanju kmetov v skladu s 17. čl. istega zakona — Ur. l. SRS, št. 43/67):

a) Prispevek od katastrskega dohodka negozdnih površin kmetov — zavarovancev po stopnji 5 %;

b) Pavšalni znesek 150.— din na zavarovano gospodarstvo;

c) Prispevek od osebnega dohodka iz gozda kmetov zavarovancev po stopnji 18 %;

2. Prispevek za zdravstveno zavarovanje kmetov, ki ga plačujejo lastniki kmetijskih zemljišč, ki niso zavarovanci tega zavarovanja, za zavarovane osebe iz 2. tč. 8 čl. cit. zakona (2. tč. 15. čl. cit. zakona) po enakih stopnjah kot pod 1. tč. vključno tudi pavšalni znesek;

3. Posebni prispevek od zaslužkov za občasna dela zunaj delovnega razmerja, ki jih opravijo osebe, zavarovane po tem zakonu (3. tč. 15. čl. v skladu z 20. čl. cit. zakona):

a) Od izplačanega kosmatega zaslužka pri čemur se ne odšteje v zaslužku všteto povračilo za lastna delovna sredstva po stopnji 0,5 %;

b) Od izplačanega kosmatega zaslužka, kadar gre za delo samo z ročnim orodjem po stopnji 1 %;

4. Republiški prispevek iz osebnega dohodka od kmetijske dejavnosti, ki ga SR Slovenija odstopa skladom za zdravstveno zavarovanje kmetov na podlagi zakona o dopolnitvah zakona o uvedbi in stopnjah republiških prispevkov, davkov in taks (Ur. list SRS št. 43/67) po stopnji 8 % (5. tč. 15. čl. cit. zakona).

Na podlagi takega načina odmerjanja prispevkov, bi za leto 1968 sklad zbral naslednja sredstva:

Po 1. tč.		1.821.000.— din
pod a)	720.900.— din	
pod b)	740.100.— din	
pod c)	360.000.— din	
Po 2. tč.		16.000.— din
Po 3. tč.		2.500.— din
pod a)	2.000.— din	
pod b)	500.— din	
Po 4. tč.		1.658.000.— din
Skupaj		3.497.500.— din
Manj 5 % za neizterljivost		174.875.— din
		3.322.625.— din
1 % za rezervni sklad		33.226.— din
Predvideni čisti dohodki		3.289.399.— din

Ker so pod I. točko obravnavane pravice iz zdravstvenega zavarovanja kmetov, ki bi po izračunih znašale 2.916.299.— din, pri čemer pa niso upoštevani izdatki za ortopedske pripomočke, ki bodo po predvidevanjih znašali 24.000.— dinarjev, bodo predvideni stroški za zdravstveno varstvo v letu 1968 znašali 2.940.299.— din.

Poleg stroškov za zdravstveno varstvo mora sklad plačati še 0,5 % od KD negozdnih površin kmetov zavarovancev kot premijo v rep. zavarovalni sklad. Po izračunu bi to zneslo 72.100.— din. Za odmero in izterjavo prispevkov občinam in za delo v zvezi z izvajanjem zdravstvenega zavarovanja kmetov mora sklad plačati določena sredstva na podlagi pogodb, ki bodo sklenjene med KSSZ kmetov in občinami ter Komunalnim zavodom za socialno zavarovanje Kranj. Ti stroški bodo predvidoma znašali 210.000.— din. Ker pa ima sklad še nekaj stroškov v zvezi s poslovanjem preko banke in s svojo samoupravo bi se režijski stroški povečali še za nadaljnjih 24.900.— din. Tako bodo vsi izdatki sklada v letu 1968 predvidoma znašali:

a) za zdravstveno varstvo 2.940.299.— din
b) za premijo za pozavarovanje 72.100.— din
c) za ostale režijske stroške 234.900.— din
Skupaj vsi izdatki 3.247.299.— din

Po predlogu o načinu odmerjanja prispevkov pod II. točko se pričakuje, da bo zbranih v letu 1968 čistih dohodkov 3.289.399.— din

Ob tej razliki, ki se kaže med predvidenimi dohodki in izdatki v višini 42.100.— din, je možno smatrati, da bo doseženo uravnoteženje med dohodki in izdatki sklada v letu 1968.

Skupščina komunalne skupnosti zdravstvenega zavarovanja kmetov Kranj odpravlja na podlagi člena 14. zakona o zdravstvenem zavarovanju

javno obravnavo

o predloženih sklepih glede določitve pravic in oblik zdravstvenega varstva ter načina odmere prispevkov. Vse kmetijske zavarovance prosimo, da sporočijo svoje pripombe oz. mnenja na naslov: Komunalni zavod za socialno zavarovanje Kranj, do 24. 2. 1968 ali pa jih sporoče pisarni krajevnih skupnosti do 22. 2. 1968.

Kranj, dne 5. 2. 1968

Skupščina komunalne skupnosti zdravstvenega zavarovanja kmetov
Predsednik
Ivan Oman I. r.

Slovesna podelitev Prešernove nagrade Aktualno za razpravo: odnos ekonomika — kultura

V prostorih kranjske občinske skupščine je v sredo zvečer, 7. februarja, predsednik skupščine Slavko Zalokar podelil letošnjo Prešernovo nagrado akademskemu slikarju Milanu Batisti. Na intimni slovesnosti sta s kratkim kulturnim programom sodelovala najprej harfistka tovarišica Petričeva iz Ljubljane in znani koncertni tenorist Mitja Gregorčič. Pred podelitvijo nagrade je predsednik žirije za ocenitev del in za izbor Prešernovih nagradencev in štipendistov dr. Anton Polence prebral predlog in obrazložitev žirije za nagrado za leto 1967 in povedal, da je občinska skupščina sklep o tem sprejela na seji 1. februarja letos. Nagrado je Milanu Batisti izročil predsednik kranjske občinske skupščine Slavko Zalokar, ki je v kratkem govoru med drugim povedal:

»Pred triindvajsetimi leti je vodstvo narodnoosvobodilnega boja proglasilo dan Prešernove smrti za slovenski kulturni praznik. Od 1956. leta pa podeljuje ob tem prazniku Prešernove nagrade skupščina občine Kranj z namenom, da bi pospeševala kulturno in umetniško dejavnost na svojem območju.«
Potem je predsednik skupščine govoril o povojnem razvoju kulturnih dejavnosti v Kranju in poudaril, da se z razvejanostjo teh dejavnosti in kulturnih institucij ne smemo uspravljati in zadovoljiti. »Ta razvejanost nas zavezuje, da z jasnejšo usmerjenostjo, zlasti pa z organiziranostjo gremo naprej v rasti kulture in razvoja kulturnih institucij tudi na druga področja. Pri tem bo potrebno predvsem ustvariti večje sodelovanje med kulturnimi institucijami v Kranju in boljše povezanost ter koordinacijo s sorodnimi kulturnimi institucijami v sosednjih občinah in v centru naše republike.«

Kulturni praznik slovenskega naroda je vsako leto povod za razpravo o položaju, vlogi in mestu kulture sploh, pri tem pa so posebno aktualne razprave o odnosu politika — kultura in v zadnjih letih še zlasti o odnosu ekonomika — kultura. »Nedvomno je v teh razmišljanjih velikokrat še mnogo stranpoti,

izkrivljanj in ozkost, ki bi lahko imele za posledico duhovno siromašenje vse družbe!« je poudaril tov. Zalokar in nadaljeval: »V nečem pa so ta iskanja prav gotovo pozitivna, in sicer takrat, ko si prizadevamo najti tudi v kulturnem in umetniškem ustvarjanju tiste smeri in načine, s katerimi bi vložena sredstva najbolj in najhitreje duhovno oplemenitila človeka.«
Potem je govoril o analizi kulturnih dejavnosti v kranjski občini, katere rezultati sicer še niso znani, vendar se iz podatkov že lahko zaključijo, »da bo tudi v prihodnosti ona izmed nalog vseh kulturnih institucij in vseh kulturnih delavcev, vključiti v svojo dejavnost čim večje število občanov in omogočiti spoznavanje in uživanje kulturnih vrednot mestu in podeželju.« Pomemben delež pri teh prizadevanjih ima tudi vsakoletna podelitev Prešernovih nagrad. Prešernovo delo ima jugoslovanski in svetovni pomen, še toliko bolj pomembno pa je za Gorenjsko, kjer se je velik pesnik rodil in kjer je deloval v zadnjih letih življenja.

»Zaradi tega in zato, ker kulture ne moremo zakoličiti v občinske meje, razmišljamo o tem, da postane Prešernova nagrada nagrada Gorenjske za največje dosežke na kulturnem in umetniškem področju.«
A. T.

Predsednik skupščine Slavko Zalokar izroča Prešernovo nagrado akademskemu slikarju Milanu Batisti. Foto F. Perdan

Prisrčna slovesnost pri gradiču na Okroglem Spominska plošča Tomu Zupanu

Prof. Kolar: »Njegovo življenje je bilo stremljenje k luči duha.«
— Ušlakar: »Petnajst let že uporabljajo slepi ta gradič za letni oddih.« — Kulturni program slepe in slabovidne mladine

Ceprav je bilo slabo vreme, se je v četrtek, na dan obletnice smrti našega Prešerna, zbralo ob gradiču Toma Zupana, prešernoslovca, pisatelja in duhovnika, na Okroglem veliko ljudi. Prišli so iz Kranja, prišli so šolski otroci iz Naklega, predstavniki organizacije slepih in nekaj slepih in slabovidnih otrok iz posebne šole iz Ljubljane. Tudi Okroglandec, nekdanjih sosedov in prijateljev pokojnega Toma Zupana, je bilo precej, med njimi nekaj takih, ki se ga še dobro spominjajo. V imenu Kluba kulturnih delavcev Kranj in Prešernovega spominskega muzeja je spominsko ploščo Tomu Zupanu, lastniku gradiča, odkril kustos Crtomir Zorec. Plošča je vložena na prednjo, dvoriščno steno gradiča desno od vhoda.

O Tomu Zupanu je potem govoril prof. Ivan Kolar. Zupan je bil rojen v Smokuču na Gorenjskem 21. decembra 1839, blizu Prešernove Vrbe, blizu Dostlova, kjer je bil rojen Finžgar, in blizu Žirovnice, od koder je bil Cop. Doma so bili bogati, imeli so dva grunta, vendar so otroke vzgajali v skromnosti. Mladj Tomo, doma že zgodaj zaradi šibkosti dočel, da bo šel v šole, da bo postal gospod, je končal z odlično gimnazijo v Ljubljani in že v maturitetni nalogi je obravnaval pesnika Franceta Prešerna, in sicer proti volji svojega profesorja Marna, ki je povsod poudarjal veljavo Koseskega. Prešeren takrat še ni bil priznan. Čez štiri leta je Zupan postal duhovnik, odšel takoj v ljubljansko Alojzevišče, bil potem profesor na nižji gimnaziji v

Kranju in po petih letih je prišel v Kranj. Tu se je spet začel bolj zanimati za Prešerna, za »prešernotrudni-

nje je bilo stremljenje k luči, k luči duha!« je na koncu svojega zanimivega govora — opisa življenja Toma Zupana poudaril prof. Ivan Kolar.

V imenu republiškega odbora zveze slepih in v imenu osnovne organizacije zveze slepih Kranj ter v imenu upravnega odbora doma oddiha na Okroglem se je potem za spominsko ploščo zahvalil Nace Ušlakar. Poudaril je, da slepi iz vse Jugoslavije že 15 let, od leta 1952, uporabljajo nekdanji Zupanov gradič za svoj oddih. »Uporabljamo ga torej za tisto, za

Ob odkritju spominske plošče prešernoslovca Tomu Zupanu je govoril profesor Ivan Kolar. — Foto: F. Perdan

štvo«, kot je to sam imenoval. Navezal je stike s pesnikovi osebni znanci, npr. s kovačem Gogalo, s pesnikovo sestro Alenko in drugimi. Zupan je tako sprožil pravo zanimanje za Prešerna, za študij Prešerna. Prav to je bila njegova veličanska zasluga. Z neverjetno vztrajnostjo je zbiral podatke o našem pesniku. Leta 1886 je ustanovil kot protiutež nemškemu germanističnemu pritisku tako imenovano narodnoobrambno društvo Cirila in Metoda, katerega »prvi mestnik« je ostal celih 21 let. Gradič na Okroglem je v oporoki zapustil slepim. »Vse njegovo življe-

kar ga je namenil pokojni Tomo Zupan.«

Kulturni program, ki je sledil, so izvajali učenci šole za slepe in slabovidno mladino iz Ljubljane in učenci naklanske osnovne šole.

Vsak, ki bo odlejš prišel na Okroglo, ki se bo ustavil ob gradiču nad savsko sotesko, bo na spominski plošči lahko prebral, da je tu živel in delal veliki slovenski sin; prešernoslovec, pisatelj in duhovnik Tomo Zupan in da je vse svoje premoženje zapustil slepim. Vsi slepi so mu za to iskreno hvaležni.

A. T.

Razstava v Radovljici

Delavska univerza Radovljica je v prvem nadstropju radovljiške graščine pripravila razstavo z naslovom Umetnostni zakladi v galerijah Nemške demokratične republike. Razstava zanimivih reprodukcij, ki so jo odprli v sredo, 7. februarja, bo za Radovljičane vsakakor zanimiv kulturni užitek.

V četrtek je klub kulturnih delavcev pripravil predavanje o nastanku, razvoju in prevodih Prešernove Zdravice. — Foto F. Perdan

Razstava Tito na Gorenjskem

Pozneje jo bodo prenesli v druga gorenjska mesta

V Prešernovem tednu, ki je Kranj kulturno zelo razgibal, so v torek zvečer odprli v galerijskih prostorih Mestne hiše v Kranju tudi razstavo Tito na Gorenjskem. Na pobudo občinske konference ZKS jo je pripravil Gorenjski muzej, gradivo zanjo pa so prispevala tudi nekatera gorenjska podjetja, ki jih je predsednik Tito po vojni obi-

skal, in arhiv CK ZK Slovenije. Pozneje bodo razstavo prenesli tudi v druga večja gorenjska mesta, v katerih so primerni razstavniki prostori. Razstava o Titu na Gorenjskem pomeni zaključek prireditve ob 30-letnici prihoda Tita na čelo komunistične partije. Na otvoritvi sta govorila sekretar občinske konference ZK Kranj tov. Mi-

klavčič in kustos za zgodovino Gorenjskega muzeja tov. Zontarjeva.

Prvi del razstave prikazuje s fotografijami in drugimi dokumenti predvojne stike Tita z Gorenjsko. Prvič je bil na Gorenjskem leta 1911, ko je bil zaposlen v Kamniku, v tovarni, ki je predhodnica današnjega Titana. Kasneje se je udeležil partijske konference v Goričanah pri Medvodah ter posveta v Tacnu. Leta 1934 je nad Trzličem ilegalno prekorščil državno mejo na poti na Dunaj. Drugi del razstave pa obsega poveljno obdobje, ko je Tito pogosto prihajal na Gorenjsko, ko smo imeli prav Gorenjci priložnost, da smo ga lahko pogosteje pozdravili v svoji sredi kot nekateri drugi kraji v Jugoslaviji. Na Brdu pri Kranju je sprejemal številne državniške obiske, tuje in domače, obiskoval je številne delovne kolektive, pa tudi odidil je rad preživljal na Gorenjskem.

Razstava je pomemben prispevek k intimnejšemu spoznavanju našega predsednika, zato je gotovo, da jo bodo ljudje povsod z zanimanjem obiskovali.

L. Meneinger

Francoski klub v Kranju

V sredo zvečer se je v renesančni dvorani Gorenjskega muzeja v Kranju zbrala precejšnja skupina ljubiteljev francoskega jezika. Majhna dvorana je bila pretesna za vse, ki so hoteli prisostvovati otvoritvi francoskega kulturnega centra v Kranju. Sicer je takoj v uvodnih besedah direktor francoskega kulturnega centra v Ljubljani Jean Charles Lambard povedal, naj bi bil to bolj klub kot pa center. Francoski kulturni center v Ljubljani so odprli že lani, sedaj pa ustanavljajo nekakšne podružnice v večjih mestih. Tako imajo francoske klube že v Kopru, Piranu, v Postojni in drugje po Slo-

veniji. Tu se zbirajo vsi, ki se zanimajo za francoski jezik, knjige in literaturo sploh.

Gospod Lambard je povedal, kakšen bo program francoskega kluba v Kranju. Sedaj naj bi se dvakrat na mesec, vsako prvo in zadnjo sredo, program predvideva predavanja — v francoskem jeziku seveda — o francoski poeziji, umetnosti, športu in drugem. Na sporedu bodo tudi francoski filmi, tako novejši kakor tudi predvojni, kot je bil ta, ki so ga predvajali v sredo zvečer. Gospod Lambard je obljubil tudi francoske knjige in časopise.

L. Meneinger

Navečer obletnice pesnikove smrti je v Prešernovem gaju pel moški pevski zbor France Prešeren. — Foto F. Perdan

List iz beležnice

»Ne da smo proti pokopališču, ne tako razumeti našega predloga, naj z razpisom samoprispevka za pokopališče v Stražišču počakamo dokler ne bodo na-rejeni načrti in dokler ne bomo točno vedeli, koliko denarja potrebujemo. Z razpisom počakajmo zato, da bodo potem čisti računi z dobrimi prijatelji.«

To smo slišali na zadnji seji kranjske občinske skupščine, ki ni sprejela napovedanega sklepa, da se razpiše samoprispevek za gradnjo novega pokopališča v Stražišču. Slišati smo, da bo pokopališče veljalo več, kot so doslej predvidevali, da pa je nemogoče razpisati referendum za samoprispevek prej, dokler ni točnega predračuna in dokler ni načrtov. Sklenili so samo, da je v občinskem proračunu za letos treba zagotoviti denar za izdelavo načrtov in predračuna, potem pa je s temi podatki treba iti na zbor volivcev, na katerih naj se občani sami odločijo, ali so pripravljeni prispevati del stroškov za gradnjo v obliki samoprispevka ali ne.

Ta zadnji sklep pomeni, da pokopališča še lep čas ne bo. Kdo je kriv za to? Kdo je kriv, da načrtov še ni? Kdo je kriv, da bo zemljišče po sedanjih ocenah veljalo približno 17 milijonov dinarjev, takrat, ko se je občinska skupščina odločila, da bodo novo pokopališče gradili, pa je bilo rečeno, da bo zastoj? Kaže, da je vsa stvar okrog stražiškega pokopališča precej neresna, da gre za boj, kdo bo koga, za obljube, ki pa ostajajo le obljube. »Potem, ko bodo načrti in predračun, bo stvar jasna, doslej pa smo em kot drugi malce ribarili v kalnem.« Tako je rekel nekdo na seji. Pa še res je: občina je obljubljala in odlašala, občani so obljubljali in tistega niso naredili!

Zdi se, da nihče noče popustiti. Občina je predvsem že od začetka proti pokopališču v Stražišču, češ da ni potrebno, da zadostuje za Kranj eno pokopališče. Starega so na hitro in proti volji občanov ukinili, čeprav je vprašljivo, če je bilo to zares tako zelo muno. Za gradnjo novega pa ni denarja, ni načrtov, ni... Pred-

Stražiško pokopališče

ali napeta zgodba o obljubah in zavlačevanju

vsem ni nikakršne pripravljenosti, da bi čimprej ustregli željam in zahtevam ljudi na desnem bregu Save. Občani Stražišča in okoliških, prizadetih vasi pa spet ne vejo, kaj hočejo in kaj zmorejo. Na zborih volivcev pred leti so obljubljali zemljišče zastoj in še marsikaj, ko pa je to postalo aktualno, ni za to nihče nič vedel. Pripravljeni so prispevati morda karkoli, da bi imeli svoje pokopališče, da bodo vedeli, kje bodo počivali po smrti, da bodo počivali doma, v domači zemlji, ko pa pride do konkretnih predlogov in ko bi bilo treba narediti to in ono, je tistih, ki so pripravljani, manj kot prej, ko so govorili na zborih volivcev.

Gre torej za obljubo, od katerih ni nič, za zavlačevanje, od katerega nihče ničesar nima. Gre za neresnost, ki pa ni razvidna iz besed na zborih volivcev in na sejah skupščine, ampak iz dejanj. Kje so tisti, ki so tako glasno obljubljali zemljišče? Kje so tisti, ki so pripravljani in dolžni skrbeti za potrebe in želje občanov?

Namesto da bi se usedli skupaj in se brez dolgih razpravljaj pogovorili o pokopališču, o denarju, o vsem in začeli delati. Obe strani, zakaj kaže, da sta tu res dve strani, da gre le malce tudi za to, kdo bo koga, beseda katerega bo obveljala. Kjer se prepirata dva, tretji dobiček ima. Kdo ga ima v tem primeru? Vemo, da se da vse narediti, tudi če gre za večjo vsoto milijonov kot v stražiškem primeru, le složnost je potrebna in dobra volja.

Če bo šlo naprej tako kot doslej, pa bodimo prepričani, da pokopališča v Stražišču še lep čas ne bo.

Andrej Triler

Stran iz kroparske preteklosti

Kladiva še vedno pojo

Kropa — ozka dolina pod strmimi pobočji severne in vzhodne Jelovice. Kropa, zibelka žebjarjev, žbičarjev, vigenjcev, v katerih so od zgodnjega jutra do trdega mraka pela nakovala pod udarci žebeljarskih in kovaških kladiv. Kropa — muzej preteklosti, spomenik, ki na zunaj še ohranja svojo podobo časa, a ga je življenje prehitelo. V starih hišah, na njihovih strehah se bohoto televizijske in radijske antene, po sobah moderni gospodinjstvi stroji. Nekje v sredi Kropce še odmevajo udarci kladiv, iskre prše iz razbeljenega železa — kovaštvo še ni izumrlo.

Od štirih do ene
od štirih do ene
voda nam kolesa, mehove
nam žene,
do osmih od treh
žareči žebli, žebli
v očeh...

KAKO SO V KROPI »KUHALI« ZELEZO?

Otem nam pripoveduje upravnik kroparskega muzeja Justin Ažman: »V Zgornji Kropi so 1558. zgradili plavž na vodni pogon, iz njega pa so že dobivali surovo železo. To železo so potem dali v presnovko ali »frišarsko« peč, iz katere je prišlo kovno železo. Tega so dali nato pod kladiva — velika vočna kladiva ali norce — in tako oblikovani veliki kosji železa so šli naprej v fužince (manjša kladiva) — teh je bilo v Kropi 7 — v katerih so »cajnariji« delali »cajne« — železne palice vseh dimenzij. To »poptovanje« železove rude od plavžev, presnovk, fužinc se je končalo v vigenjcih (v Kropi jih je bilo okrog 20, danes je ohranjen samo še eden — imenovan »vice«), kjer so izdelovali žeblice vse do začetka

druge svetovne vojne, ko so žeblice za čevlje, teh so kovali največ, izpodrinili drugi čevljarski izdelki.

V VIGENJCIH JE TEKLO KROPARSKO ŽIVLJENJE

Vvigenjcih se je odvijalo vse življenje, saj so v njih delali, spali, jedli in se držali ustaljenih pravil in običajev. V vigenjcih so začeli delati že ob štirih zjutraj, pred prazniki in sejmi pa tudi že ob dveh ponoči. Če je kdo izmed kovačev zamudil na delo, so ga drugi tovariši sprejeli z velikim truščem — s kladivi so tolkli po nakovalih — in tistega, ki je prišel zadnji v vigenje, so lahko drugi vse leto zasmehovali in ga zbadali, da bo moral vse leto »zajfo nositi«.

KROPARJI SO SE RADI PRETEPALI

Kroparji so v starih časih zelo revno živeli in so bili precej nagnjeni k pijači. Ker so bili pri svojem vsakdanjem težkem delu sključeni k nakovalom, so imeli skoraj vsi krive noge in iz tega je izvirala tudi zbadljivka: »Kje je tisti »znidar«, ki krive hlače dela?« Če si Kroparju to rekel, je bil to že zadosten povod za pretep. Nasploh so se Kroparji radi pretepali, saj je bilo pretepanje povezano celo z verskim običajem. Na večer svetega Janeza Nepomuka so se zbirali fantje iz vseh kroparskih koncev — spodnjega, srednjega in zgornjega — in dovolj je bilo že to, če je kdo iz Spodnje Kropce prišel v Srednjo, pa so se že udarili.

V stari Kropi so bile zelo razvite tudi različne ljudske igre. Tako so se na velikonočni ponedeljek zbrali za sedanjim kroparskim kopališčem in se šli »cirkelji bit« (Kroparji pravijo »cirkelji

polenčku), »kozo zbijat«, »cesarja in kaprola«, koledovanje. Koledovanje se je ohranilo še do danes. Ze od starih časov pa vse do danes se je navečer svetega Gregorja, 11. ohranilo »spušcanje barčice« — marca, spuščajo v Kropi in Kamni gorici razsvetljene barčice po vodi — kar pomeni, da je že tako svetlo, da kovači ne potrebujejo več luči. Originalna oblika tega občaja pa je bila takšna, da so na plošč dali prižgano svečo in desko spustili po vodi.

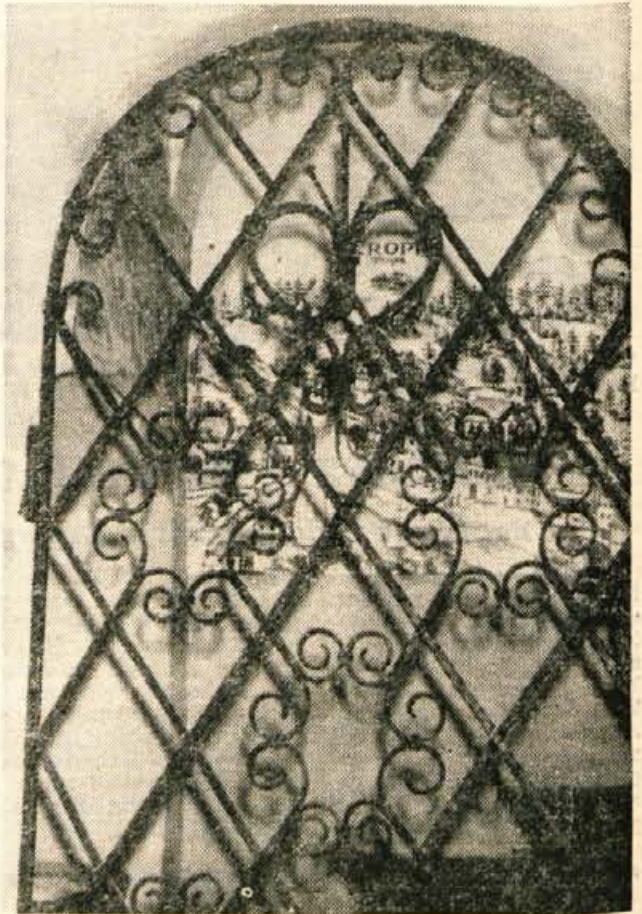
OD ŽELJEV DO VIJAKOV IN UMETNE OBRTI

Zrazvojem in napredkom tehnike so se v Kropi preusmerili v izdelovanje vijakov, matic, nekaj časa pa so izdelovali (le nekaj let nazaj) tudi smučarsko okovje, tehtnice, ure, razvilo pa se je tudi umetno kovaštvo, ki je poleg žbeljcev še bolj poneslo ime Kropce v svet.

Kropa danes. Po ledenih ozkih poteh, stianjenih med starimi hišami, stopamo do umetnega kovača, umetnika v tej stroki, Jožeta Bertonec-lja. Umikamo se otrokom, ki se sankajo po strmih ulicah, njihov živžav nas prepričuje, da stara Kropa še živi. Pripeljali smo. Spustimo se po strmih stopnicah in na levi strani zagledamo okajeno kovačnico in slišimo udarce kladiva po nakovalu.

»Joža dela,« pravi Justin Ažman. Vstopimo in Jože Bertonec-lj nam ponudi zgerano, žuljavo, od železa in oglja umazano roko. Njegov stisk je krepak in takoj izdaja veliko moč, ki se skriva v njegovih mišicah. Sicer pa, naj spregovori o sebi Joža kar sam:

»V umetnem kovaštvu sem samouk, le ko sem bil še mlad, sem 14 dni poslušal učitelja umetnega kovaštva

Vhod v kroparski muzej

z Dunaja. Za izdelke umetnega kovaštva je dosti zanimanja, saj gredo moji kovani izdelki v Avstrijo, Švico, Belgijo, Kanado, Ameriko in Francijo. Najbolj mi gre kovana plastika — figuralika. Moji izdelki so unikati in zelo nerad ponavljam nekatere svoje izdelke. Kupcem so najbolj všeč masivni svečniki.»

Kot da bi hotel podkrepiť svoje besede, nam je pokazal kos železa, ki ga je imel na nakovalu. »Tole bo svečnik, skovan iz enega kosa železa. Sedaj kujem meter in pol dolgo železno mizo, ki bo imela mozaično ploščo.«

Utihnil je in se povsem posvetil udarcem kladiva po razbeljenem kosu železa. Kljub 66 letom mu je kladivo pelo v rokah kot bi imeli pred seboj postavnega mladeniča, polnega življenjske sile in moči. Iskre so pršele izpod kladiva, njemu pa je po čelu tekel droban znojni potoček. »Staram se, nisem več tako močan kot včasih. In pri tem delu je važna predvsem moč.«

Se nekajkrat je zamannil, si obrisal pot s čela, nato pa nas je povabil v svoje stanovanje. Svečniki, ograje, razni kipi od lokostrelcev, ovnov, kozorogov — to je njegova galerija. »Rad bi razstavil svoje izdelke v Avstriji, saj se zelo zanimajo zanje.«

Poslovlili smo se. »Pa ne zamerite, ker imam tako razmetano. Sam sem, pa saj možki nismo kaj preveč dobri za pospravljanje,« se je opravičeval. Po strmih stopnicah smo se spet spustili

na piano. Naš vodnik po Kropi, Justin, nas je popeljal še v muzej, ki je res vreden ogleda, za konec potovanja v Kropi pa smo si ogledali še edini ohranjeni vigenje — »vice«. Kovač Daniel Solar, ki vsako leto kaže turistom, kako so v vigenjcih kovali žeblice, je posebej za to priložnost spustil vodo na kolo, ki je začelo poganjati meh, iz katerega pa je potem pihal zrak na ognjišče. Vtaknil je tanki železni palici v ogenj, ju razžarel in čez nekaj trenutkov so izpod njegovega kladiva leteli žebli, še vroči in žareči. »Kar vzemite jih nekaj, boste vsaj lahko pokazali, da ste bili res v Kropi.«

Kolo, ki poganja meh, se je ustavilo. Voda je spet stekla po svojem starem koritu. Ob njenem teku se mi je zdelo, kakor da s seboj odnaša čas. Toda čas se v Kropi ni ustavil. Kladiva še naprej pojo, vendar izpod njih ne lete več žebli kot nekoč, temveč vijaki, matice: Kladiva danes v Kropi nadaljujejo že davno začeto tradicijo. Tradicijo, v kateri je Kropa spomenik žive preteklosti, spomenik nje same.

Pol treh, pol treh —
spet puha nam meh!
Žareči žebli so nam v očeh
do osmih zvečer žebli, žebli
v očeh.

Od štirih do ene
voda nam kolesa, mehove
nam žene
do osmih od treh
žareči žebli, žebli v očeh...

Besedilo: Vili Guček
Slike: Franc Perdan

Kropa, zibelka žebjarjev, žbičarjev, vigenjcev...

Grenoble, 6. februarja — Po točno pripravljene ceremoniji so se v Grenoblu slovesno začele jubilejne desete zimske olimpijske igre. Na grenobelskem stadionu se je zbralo več kot 60.000 ljudi. Igre je otvoril predsednik republike Charles de Gaulle.

Bonn, 6. februarja — Ne-prenevna izjava borskoga zunanega ministra Williija Brandta, na kongresu njegove stranke, je precej skafila odnose med zvezno republiko Nemčijo in Francijo. V svojem govoru naj bi Brandt na žaljiv način namignil na predsednika de Gaulle.

New Delhi, 7. februarja — Na svetovni konferenci o gospodarstvu in razvoju, ki zasada v New Delhiju, je včeraj govoril tudi vodja jugoslovanske delegacije Janez Stanovnik.

Bruselj, 7. februarja — Jezikovni spor glede prioritete flamskega oziroma francoskega jezika je spet povzročil politično krizo v državi. Belgijski kralj Baudouin je sprejel odstop vlade. Vlada je odstopila v trenutku, ko so flamski krščansko-socialni poslanci v parlamentu izrazili nesoglasje z vladnim predlogom o rešitvi jezikovnega spora na univerzi v Leuvenu.

Beograd, 8. februarja — Po trintridesetih dneh potovanja po deželah Azije in Afrike je predsednik Tito včeraj z letalom prispel na surčinško letališče. Po sprejemu na letališču je predsednik Tito govoril o pogovorih, ki jih je imel s predstavniki prijateljskih dežel.

Beograd, 8. februarja — V Beogradu se je začel osmi kongres Zveze mladine Jugoslavije. Uvodni govor na kongresu je imel predsednik ZMJ Tomislav Badovinac.

Kartum, 8. februarja — Poročajo, da je nenadoma nastopila politična kriza v Sudanu. Kriza je nastopila, ko je predsednik El Azhari razpustil ustavodajno skupščino in s tem prehitel politično konsolidacijo desnice. Poročajo, da je na ulicah glavnega mesta videti vojaštvo, ki straži pomembne objekte.

Kairo, 9. februarja — Poselni odposlanec generalnega sekretarja OZN za Bliznjo Vzhod Gunnar Jarring je včeraj v Kairu obvestil zunanega ministra Mahmuča Riada, da Izrael zavrača temeljna načela resolucije varnostnega sveta, po kateri bi moral Izrael umakniti čete z okupiranih arabskih ozemelj.

Ljudje

S sklepom vlad dveh držav, Jugoslavije in Zvezne republike Nemčije, so bili 31. januarja obnovljeni diplomatski odnosi, prekinjeni pred nekaj več kot desetimi leti z enostranskim sklepom vlade Zvezne republike Nemčije. Dogovorili so se, da se čimprej odprejo diplomatska predstavništva v Beogradu in v Bonnu, in sicer v rang u ambasadorji.

Zadnjega dne januarja je bila torej pravzaprav popravljen napaka napačna diplomatska poteza, ki jo je napravila Zvezna republika Nemčija v času, ko ji je načeloval pokojni Adenauer. To

Spet normalno stanje med Zvezno republiko Nemčijo in Jugoslavijo

Je bil takrat, povedano po domače, povračilni ukrep, v katerega upravičenost je le malo kdo lahko verjel, malokdo tudi v krogih, blizu tedanji nemški vladi.

Sklep o obnovitvi diplomatskih odnosov je treba vsekakor pozdraviti, in sicer v prvi vrsti zato, ker bodo vzpostavljeni diplomatski odnosi nedvomno veliko prispevali k napredku in razširitvi medsebojnih vezi in sodelovanja. Obnovitev odnosov ustreza prav tako krepitvi miroljubnega sodelovanja med evropskimi državami in pomeni torej pozitiven prispevek k procesu popuščanja napetosti v Evropi. Jugoslavija s svoje strani vidi v tem uporabo svoje politike razvijanja

mednarodnega sodelovanja v skladu z načeli miroljubne koeksistence.

Dejstvo, da Jugoslavija in ZR Nemčija nekaj časa nista imeli diplomatskih stikov, je nedvomno škodovalo obema državama. V času desetih let je bilo precej trenutkov, neprijetnih za obe strani, ki bi se jim dalo izogniti, če bi obstajali diplomatski odnosi. In gledano prav s tega stališča — s stališča meddržavnih odnosov — pomeni ponovno odpiranje diplomatskih predstavništva pozitivno dejstvo, ki mora odstraniti motnje za uporabo novih možnosti v obojestranskem sodelovanju.

Jasno je, da vzpostavitev diplomatskih odnosov isto-

časno še ne pomeni, da so rešena vsa vprašanja v medsebojnih odnosih, čeprav je logično sklepati, da bo prav to pozitivno vplivalo na jasnejše poglede na številna vprašanja, od katerih imata korist obe državi. Ne smemo namreč spregledati dejstva, da Zvezna republika Nemčija in Jugoslavija intenzivno sodelujeta tako v izmenjavi blaga in ljudi, pa tudi tega ne, da so v medsebojnih odnosih še mnoga nerešena in neregulirana vprašanja.

S sklepom vlad dveh držav je neko nenormalno stanje, ki je — ne po naši krivdi — trajalo polnih deset let, spet postalo normalno. Tak sklep je tako v interesu obeh držav kot tudi v interesu miru in popuščanja napetosti v svetu.

in dogodki

Seminarji v Tržiču

Pred nedavnim so se v Tržiču končali tako imenovani akcijski seminarji za vodstva občinskih družbenih organizacij. Tako so bili seminarji, pripravila jih je tržiška delavska univerza, za sindikalne organe, mladinsko organizacijo, ZK in za predsednike krajevnih organizacij SZDL.

S temi seminarji, ki so trajali po tri dni (vsak seminar je obsegal okoli 15 ur predavanja), so skušali v Tržiču zbuditi potrebo po nenehnem predvsem pa sistematičnem izobraževanju, na drugi strani pa z določenim znanjem »oborožiti« ljudi, ki so začeli delati v družbenih organizacijah, zato je bil tudi sam program seminarjev sestavljen tako, da je skušal uresničiti omenjene cilje.

Po predavanjih so udeležence seminarja anketirali in v odgovorih na postavljena vprašanja so ugotavljali, da je treba s takšnimi seminarji nadaljevati, kajti z njimi lahko seminaristi v razmeroma kratkem času pridobe precej znanja, poleg tega pa tudi pride do široke izmenjave mnenj med udeleženci seminarja in predavatelji. Ob tem je treba poudariti delovni značaj seminarjev, saj so se na njih pogovorili o številnih neresenih vprašanjih in problemih družbenega in gospodarskega življenja v tržiški občini.

-ek

Peter Jocić

V petek je v Preddvoru umrl šolski upravitelj v pokolu Peter Jocić.

Poučevali je začel kot učitelj v Cerkljah pri Kranju, nadaljeval pa je s prosvetnim delom na Dobravi pri Kropi. Njegovo tretje službeno mesto pa je bilo v Preddvoru, kjer je leta 1922 nastopil službo kot šolski ravnatelj.

Ta službena mesta so tri življenjske postaje učitelja, ki je sto in sto učencem odprl pot v svet razumnosti, lepote in kulture. Vzgojil je vrsto skrbnih kmečkih gospodarjev, ko jih je učil kmetovanja, čebelarstva in sadjarstva.

Okupacija je za nekaj časa ohromila njegovo delo. Po osvoboditvi pa je začel vse znova. Vztrajno je delal in učil vse do upokojitve, ki pa zanj ni pomenila konce dela. Se vedno se je zanimal, kaj je novega v umetnosti in znanosti. Sirla ga ni nihče bolezen. Ker mu je odpovedala desnica, se je v pozni starosti naučil pisati z levico.

Prebogato je bilo njegovo življenje, da bi ga mogli zaleti in oceniti. Vse svoje moči je razdal ljudem. Ne bomo ga pozabili.

KRANJ
ZENSKE PULOVERJE po reklamni ceni 28,20 N din in po znižanih cenah:
svilene rute po 10,50 N din
ženske pletene kostime 100 % volna po 278,00 N din
moške jopice 100 % volna po 128,00 N din
moške puloverje 100 % volna po 56,00 N din
Ugoden nakup vam priporoča

ELITA
Posezonska razprodaja
LASTEKS hlače
50 % znižane cene

KRANJ
dekljske hlače od 50,40 do 64,40 N din
ženske hlače 74,20 N din
moške hlače 81,20 N din

v Konfekciji, Kranj, Titov trg 23 poleg Drogerije
v prodajalni Baby, Kranj, Koroška c. 5 — dekljske hlače
v prodajalni JESENICE, Kidričeva 15 — moške hlače

Izkoristite ugodno priliko!

ELITA KRANJ

Razstava kiparskih del na loškem gradu

Skofja Loka, 9. februarja — V počastitev slovenskega kulturnega praznika Prešernovega dne so v galeriji na loškem gradu pripravili razstavo del akademskega kiparja Petra Černeta. Slovenska otvoritev bo danes zvečer.

Umetnik, ki pripada modernim likovnim smerem, se je predstavil že na številnih razstavah po jugoslovanskih in slovenskih likovnih galerijah. Izraža se od preprosto in oblikovno jasnih lesenih plastik in plastik z dodatkom kovin do del z lesnim jedrom in kovinskim plaščem. Najnovejša dela po obliki spominjajo na stare posode.

Mimo privlačne vsebine nove razstave v Skofji Loki pa ob njeni otvoritvi velja poudariti še novo zanimivo okoliščino. To je prva razstava na Gorenjskem, katere pokrovitelj je gospodarska organizacija. Gre za kemično industrijo JUB Dol pri Ljubljani. Ob posredovanju podjetja Slikopleskarstvo iz Skofje Loke, ki je brezplačno pobarvalo loško galerijo, je podjetje JUB prispevalo plastične omete in barvo za galerijo. Hkrati je prevzelo tudi pokroviteljstvo nad razstavo. Tako bo poravnalo stroške razstave za vabila in katalog, odkupilo pa bo tudi eno izmed razstavljenih del.

Vodstvo loškega muzeja sodi, da je še veliko možnosti za take oblike sodelovanja in upa, da ta prvi primer ne bo hkrati tudi zadnji.

ELITA vam nudi v prodajalni Prešernova 11

KRANJ
ZENSKE PULOVERJE po reklamni ceni 28,20 N din in po znižanih cenah:
svilene rute po 10,50 N din
ženske pletene kostime 100 % volna po 278,00 N din
moške jopice 100 % volna po 128,00 N din
moške puloverje 100 % volna po 56,00 N din
Ugoden nakup vam priporoča

ELITA KRANJ

Kranj — V Gorenjskem muzeju v Kranju je odprta stalna muzejska zbirka s področja arheologije, kulturne zgodovine in ljudske umetnosti, galerijska zbirka akademskega kiparja Lojzeta Dolinarja in občasna zgodovinska razstava Tito na Gorenjskem. V Prešernovi hiši si poleg spominskega muzeja lahko ogledate dela akademskega slikarja Iveta Subica. Občasne razstave so odprte vsak dan od 10. do 12. ure in od 16. do 19. ure. Stalne zbirke pa ob nedeljah, ponedeljkih, sredah in sobotah ob istem času.

Beli pajek

• 41 •

Z gospodično Babberly je enkrat zajtrkoval, ker ni hotel biti nevjuden, tvegal bi celo le en zajtrk, ker se je bila po vsej priliki nanj že pripravila, prav nič se mu pa ni dalo prebiti ves večer s to vihravo žensko v njenem stanovanju.

»To bi bilo vsekakor zelo lepo,« je dejal. »Zelo ste ljubeznivi, gospodična Babberly.«

»Oh, recite mi kar Konstancija,« je hitela nekam sramežljivo. »Le gospodična Babberly ne, to zveni tako formalno in tuje.«

»Da, zelo ljubeznivi,« se nikakor ni dal motiti Hubbard, ki je njeno ponudbo popolnoma preslišal. »Nikakor pa vam ne bi hotel biti v nadlego. Morda bi se dalo tako urediti, da bi sestavila prijeten program za kak večer.«

Gospodična Babberly je bila zadovoljna tudi s programom. Navdušeno je sprejela njegov predlog in takoj začela kovati načrte. »Seveda. Najprej bi morda lahko šla v gledališče, potem pa večerjat. Rada bi šla v opero, če je vam tako prav. Rada imam glasbo,« je sanjavo pristavila, »in največji užitek mi je, če se lahko popolnoma predam njenim čarom.« To frazo je nekoč pobrala v nekem romanu in ker ji je ugajala jo je vključila v svoj repertoar in uporabljala pri vsaki priložnosti.

Pri določanju časa sta spet prišla navzkriž. Medtem ko je ona tiščala da je tre-

ba načrt izpeljati čimprej in brez odloga, se je Hubbard izmikal. »Prav gotovo boste pozabili na to,« se je razočarana kujala, »ali ste res tako zaposleni?«

»Naslednjih nekaj večerov že,« je obžalovaje pritrtil Hubbard, »toda prihodnji teden imam dovolj časa in prav gotovo ne bom pozabil nanj.«

Naslednji trenutek je zazvonil telefon in Miss Babberly, ki je dvignila slušalko, jo je takoj ponudila Hubbard: »Vas želijo k telefonu.«

Sekretarja je zelo presenetilo, ko se je oglašil Phelps, posebno pa se je začudil nad vse prijaznemu glasu, kakor da sta se s Phelpsom ob zadnjem srečanju ločila kot največja prijatelja. »Kaj pa se je zgodilo z vami?« je vprašal zaskrbljeno in z rahlim očitkom. »Že nekaj dni vas ni bilo niti v klub niti v igralnico. Pa menda niste užaljeni?«

»Užaljen? Čemu neki naj bi bil užaljen?« se je zasmejal Hubbard, ki pa je pozorno študiral ta glas. »Nasprotno, vaše igralnice se zelo rad spominjam, odkar sem imel v njej tako srečo in prepričan bi bil, da vas bom kmalu spet obiskal. Najbrž celo prav kmalu, ker se mi zdi, da bom priigrani denar prejetrošil, kot sem mislil.«

Phelps je kljub namigovanju na neljubi dogodek ostal zelo vljuden. Prav, prav. Veste, kaj? Pridite kar jutri zvečer! Na tem mi je, da bi se lepo pogovorila o zadnjih nespornostih in jih pokopala. Torej le brez pomislekov! Torej jutri! Sedla bova h kozarčku vina in se pobotala. Cornerju sem zaradi tiste reči pošeno bral levite. Opravičil se vam bo. — No, kaj pravite na to?«

»Seveda bi za nič na svetu ne hotel zamuditi tega prelepega trenutka,« je vljudno odvrnil sekretar.

»Torej pridete čisto gotovo?« se je na vsak način hotel prepričati Phelps.

»Čisto gotovo!« je zadržal Hubbard in ko je odložil slušalko, je bilo kazno, da ga je pogovor mnogo bolj zanimal, kot se je dalo sklepati iz njegove na videz povsem nedolžne vsebine.

»Ali ste član kakega kluba, kjer igrajo?« je radovedno vprašala gospodična Babberly. »To mora biti zelo zanimivo!«

»Včasih,« je kratko odvrnil Hubbard in se potem s tako vnoom lotil dela, da ni mogla več nadaljevati s spraševanjem. Sicer pa je podrobnosti tudi niso dosti zanimala. Zadovoljna je bila, da je vedela, kje prebije svoje večere. Moški, ki posedajo ob igralnih mizicah, so dobro spravljeni in mnogo ljubše ji je bilo, da Mr. Hubbard izgublja v klubu svoj denar, kot morda kje drugje svoje srce.

24

Hubbard je bil zadovoljen, da je lahko obiskal prodajne prostore. Čeprav mu je tudi bila Miss Babberly kar naprej za petami, se vendar ni mogla tako smoliti okrog njega kot v pisarni. Ko je ravno stopal skozi oddelek, kjer so prodajali drobnjarijo, se je presrečen ustavil. Blizu njega je stal mlad kupec, ki sicer ni obetal nič posebnega, ki pa je očividno že dlje nadlegoval ostarelo, nejevoljno prodajalko.

»Res vam ne morem pomagati,« je ravno dejala nestrpno in z glasnim ropotom zapirala eno zmed škafel, nagradenih okrog nje. »Tega, kar želite, nimamo. Pa vzemite kaj takega, ker sem vam pokazala. Gotovo boste zadovoljni in tudi zelo poceni je.«

Kupec pa je trdovratno vztrajal pri svojem in se ni dal prepričati. »Vse to je zame brez pomena,« je dejal v strahotnem na-

rečju in odkimal z glavo. »Imeti moram pajka!«

»Kaj pa želi gospod?« se je zdaj vmešal vmes Hubbard.

»Na vsak način pajka,« se je prisiljeno nasmehnila prodajalka. »Belega pajka iz stekla.«

»Tako je,« je pritrtil kupec. »Iz belega stekla. Noge pa morajo biti srebrne.«

»Tega res nimamo, tudi kaj podobnega ne,« je hitela pojasnjevati prodajalka Hubbard.

»Vse kartone sem že pregledala.«

»Zakaj pa mora biti ravno tak pajek?« se je zdaj obrnil Hubbard naravnost na kupca, ki se mu je že na prvi pogled zdel nekoliko omejene pameti.

»To je pa moja reč,« je zagodrnjal kupec.

»Ze, ze,« je odvrnil Hubbard, »toda če bi mi povedali, bi vam morda lahko pomagal iz zadrege.« Počasi je segel v žep tolovnika in pred začudenimi očmi kupca in prodajalke se je v njegovi roki zablesčal bel pajek s srebrnimi nogami.

»Hej, to je lista reč, vidite!« je vzkljnil kupec. »Koliko pa stane?«

»Niti beliča ne, če mi poveste, čemu ga potrebujete. Pojdite z menoj!«

Fant je nerodno štorjkal za njim in se nezapljivo oziral okrog sebe. Prišla sta v majhen prostor, ki so ga uporabljali za skladišče in Hubbard se je obrnil k spremljevalcu. »Zdaj pa mi čisto po provici povejte, čemu vam bo pajek?«

»Nobenih nevesčnosti ne maram,« je zakrknjeno odvrnil kupec. »Dajte mi pajka, saj vam plačam, kolikor hočete. Rad vam ga preplačam, samo da bo imela Jessie mir.«

(Nadaljevanje)

Prihodnji teden v kinu

Od 11. do 18. februarja bodo na sporedu v kinematografih kranjskega kinematografskega podjetja trije premierski filmi. Vsi trije so ameriški in po naključju pač vsi trije skupaj predstavljajo značilne smeri ameriške filmske proizvodnje.

Revolveraš Waco sodi v isto skupino filmov, ki nastanejo v ameriških filmskih ateljejih in ki imajo danes najvidnejše mesto. Westerni, takšni ali pa drugačni, za televizijo, v serijah, v črno-beli tehniki, v barvah, na širokem platnu in s stereofonskim zvokom so, kot pravijo, še danes najbolj gledani filmi v ZDA. Zato, ker jih gledalci gledajo doma in v svetu, jih producenti snemajo že dolga leta in prav nič ne kaže, da bi zmanjšali proizvodnjo. Naša distributerska podjetja jih kupijo iz leta v leto več, obenem pa obetajo, da bomo letos videli kar 37 fil-

Očiščene in zmrznjene morske ribe v prodajalnah

Živila

Kranj

mov tega žanra. — Revolveraš Waco že sodi mednje. Ta ameriški film je v barvah in na širokem platnu.

Predstavniki druge skupine filmov je film Kačja koža, ki ga je posnel režiser Sidney Lunet. Avtorji filma so pritrkali še podpis, da gre za dramo. Glavnega junaka igra Marlon Brando, ime, ki gledalcem ni neznano. Z njim pa nastopa v tem filmu še Anna Magnani, igralka italijanskega rodu, ki se že dalj časa muči v ZDA.

Da bi zabavali gledalce, da bi jih nasmejali, da bi v dvoranah pozabili na vse, kar se dogaja zunaj nje, snemajo Američani komedije. Kakšne so? Nekaj smo jih videli in redkokdaj so nas zabavale. No, Buster Keaton, C. Chaplin, Stanlio in Olio so resda pred desetletji zabavali gledalce širom po svetu in še danes se nasmejemo prenekateri njihovi šali. Zvok je prinesel v filmsko komedijo novo kvaliteto, ki pa jo avtorji filmov zanemarjajo tako, da filmske komedije ne moremo po kvaliteti postavljati ob druge filmske zvrsti. Ameriške filmske komedije toliko manj! Največkrat je v njej cel kup ne preveč domiselnih situacijskih šal in še manj domiselnih dialogov. Skepsa ob ameriškem filmu Kako ukrasti milijon dolarjev se poraja prav zaradi tega. V filmu igrajo Audrey Hepburn, Peter O'Toole, Charles Boyer in Hugh Griffith. Film je režiral William Wyler.

Križanka, številka 22

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
12					13					
14				15	16					
17			18		19					
20				21		22			23	24
				25		26	27	28		
29	30					31			32	
33						34	35			
36						37				

VODORAVNO: 1. zdržen človek, ki se odreka življenjskim užtkom, 6. najvišji vojaški čin, 12. ena izmed dolin, po kateri pelje pot na Triglav, 13. omoti, 14. katran, 15. ugodnosti, koristi, 17. star možakar, 19. duhovni in posvetni poglavar islama, 20. ravnina, višina, stopnja, 22. rt na otoku Tenerife (Kanarski otoki), 25. prijeten vonj, 28. indijski drobiž, 29. okrasna riba, 32. določene barve, 33. pijača olimpijskih bogov, 34. zбогom (tujka), 36. največji Vergilov junaški ep, 37. živalska zalega.

NAVPIČNO: 1. ustvaritelj kakega dela, 2. kadar gre vse po volji, 3. dolg gorski hrbet na Gorenjskem, 4. latinski veznik, 5. kratica za »stabela«, 6. okrajšan izraz za madono, gospo, 7. glavno mesto istoimenske pokrajine v Spaniji, 8. debelejši konec hoda, 9. eden izmed skalacev, ki nas bodo zastopali na olimpijskih igrah v Grenoblu, član SK Triglav, 10. spis, javna listina, 11. ime nekdanjega generalnega sekretarja OZN (Trygve), 16. vse v redu (angl. okrajšava), 18. mera za dragocene kovine (množ.), 21. pripadnik potujočega in pastirskega ljudstva, 23. neprijetna kožna bolezen, 24. med vojno kratica za »Antifašistička skupščina narodnog oslobodjenja Srbije«, 26. merska enota, 27. nemški predlog, 29. zaničljiv izraz za nekoga, ki ga nočemo imenovati, 30. veletok v zahodni Evropi, 31. tovarna avtomobilov v Mariboru, 34. Nušičeva komedija.

Miha Klinar: Mesta, ceste

Domo III. DEL

Mimo tega je »Salomon s severa« coskem jeziku, potreboval večšega slovarca. Potreboval je sposobnega skladatelja, pesnika, filozofa in zgodovinskega kulturna, a zaradi napadov katoliške nekulturna Evropa.

Lehmann bi rad oporekal. Se vama valem veličine Friderika Velikega, nujejo tega kralja, prepričan, da je pokrovitelju in zaščitniku krivičen. Je po tridesetih letih viharjev »naše« vladarju, je rekel z besedami svojega in nemške književnosti Gerhardta.

»Schrieb Voltaire nicht im Jahre seines Freunds nach Paris: Dobl nek s filozofom, očarljivost prijateljem človeku, ki me že šestnajst let me spravlja na varno pred mojimi je bilo vsega bolj, navzlic pokrovitelju vzlje svojemu položaju in naklonjen prepričan o zmeraj mirnem življenju münchenskemu študentu medicine te.

»Ja, es ist wahr,« pritrtil bivši voltaire to in še nekatera druga podobna jeja besa na Pariz in pariški dvor. Vse sme pozabiti, da je Voltaire že imel je Friderik samo »veliki Pruse« in svetljenske misli in umetnosti. Srečal nekaj mesecev poprej zasedel pruski za prosvetljenstvo, s kraljem, kateri tem pisal svoje misli o pisateljskem davi človeškega rodu; njihova dela, ker jih povsod bero, izražajo misli. In v tistem času mu je tudi večkrat po njegovem mišljenju »dobri vladar dem grossen Preusse, da so bili edini

Za obisk se priporočajo

TURISTI!

Priložnost vam nudi ugodnost. Za vsakogar nekaj, nekaj za vse boste dobili v gostilni in trgovini

Jože Malle

Loiblthal — St. Lenart v Brodech
le 3 km od ljubljanskega predora
Govorimo slovensko!
Ugodna menjava!
Dobrodošli!

Pavlistsch Marija

VELLACH BELA
trgovina in gostilna
govorimo slovensko
sprejemamo tudi dinarje
Se priporočamo.

Hranilnica in posojilnica

Eisenkappel
Zelezna kapla —
Menjalnica. Govorimo slovensko.

Franz Orasch

Eisenkappel —
Zelezna Kapla
tel. 04238/221
Govorimo slovensko

Zastopništvo za vozila Renault, Ford in Puch —
Stroji — Rezervni deli —
Bencinska črpalka — Služba za vleko vozil dela ponedelji in ponoči

Vse tudi za dinarje v trgovini

RUTAR

gostišče hotel
tel. 04236-220

DOBERLA VES
ob cesti na Jezersko

Podjunski trgovski CENTER
bratje RUTAR & Co

Dobrla ves - Eberndorf

LEHLE, WILH. PETER
WINK, ROBERT STOLZ

SOBEN

ZIMSKA RAZPRODAJA TEKSTILA IN OBUTVE

moške rokavice	35	Asch
damski nylon dežniki	99	Asch
moške nylon srajce	49,5	Asch
damski nylon dežniki	99	Asch
perlon nogavice	6,8	Asch

Odprto neprekinjeno od 8. do 18. ure

Textilhof

KLAGENFURT, Alter Platz 12

- Specialtete
 - Izbrane pijače
 - Avtomatsko kegljišče
 - Menjalnica
- Govorimo slovensko

Samo pri
MLECNIK
KIRSCHENTHEUER
KOZENTAURA
15 km pod Ljubljem

PREPRICAJTE SE O NASI POSTREZBI
IN IZREDNI KVALITETI

KOMPAS JESENICE

SEZONSKI IZLETI V TRBIŽ IN UDINE

Torek: Jesenice—Trbiž ob 14. uri
Četrtek: Jesenice—Trbiž ob 14. uri
Sobota: Jesenice—Udine ob 7. uri

Odhod avtobusa izpred poslovalnice KOMPAS na Jesenicah s postajališči na rednih avtobusnih postajah.

Cena prevoza: Jesenice—Trbiž ND 10,—
Jesenice—Udine ND 25,—

Pri predhodni prijavi v poslovalnici vam brezplačno rezerviramo sedež v avtobusu.

TVD Kranj

prireja na pustno soboto,
24. februarja 1968 ob 20. uri
v domu Partizana v Stražišču svojo

tradicionalno MAŠKARADO

Igrajo Veseli Kranjčani s pevcem Petrom Pečarjem

Dostojne maske dobrodošle, najboljše bodo nagrajene.

Rezervacije vstopnic v gostilni Benedik v Stražišču, telefon 22-888.

V nedeljo, 25. 2. 1968 ob 15. ur: Otročja maskarada s tekmovanjem mask.

Simon Prescheren

Tarvisio — Trbiž

vam nudi po izredno ugodnih cenah:

- pralne stroje
- gorilnike na mazut
- peči za centralno kurjavo
- svetila — kolesa — otroške vozičke
- keramične ploščice

Poseben popust za izvoz

KAM — samo k Jože Madotto

v Laghi — Fužine

galanterija, volna vseh vrst, pijače, konfekcija, obutev, pralni stroji in pralni praški, hladilniki.

Obiščite nas in prepričajte se o kakovosti in zadovoljni boste

Strežemo v slovenščini, non-stop, sprejemamo dinarje

Na mejnem prehodu v Ratečah se pokrepčajte v našem bifeju

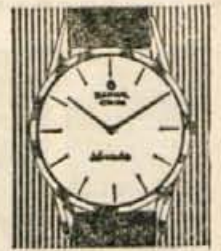
Glasbila
gramofonske plošče
ojačevalniki
note

MUSIKHAUS HERGETH

KLAGENFURT — CELOVEC
Burggasse 23

SOCIETA

"DARWIL"

Trst

PIAZZA S. ANTONIO NUOVO 4/I-II
GENERALNO ZASTOPSTVO
ZA VSE DRŽAVE
ZA URE DARWIL IN ARETTA

Generalno zastopstvo DARWIL vam nudi največjo izbiro zlatega nakita iz 14-, 18- in 22-karatnega zlata, izdelanega v 42 svetovno priznanih industrijah zlatega nakita.

Za vsak nakup zlatih predmetov damo popolno garancijo za čistoto, težo in ceno.

Zlati nakit od 650 lir dalje za 1 gram!

Elektrodelavnice

Ing. Dullnig

Celovec — Klagenfurt,
Pischeldorferstrasse 4
8 Malstrasse 33

Električni stroji, orodja,
naprave, surovine, žice,
kablji.

Dobava — popravilalnice
poceni in hitro

Kupujte dobro - kupujte poceni - kupujte pri SAMONIG

VILLACH, AM SAMONIG - ECK

Gomolji begonj
in vsa druga kvalitetna
semena dobite v
semenarni

I. Kauschej

Klagenfurt — Celovec
Alter Platz 20
in na Oktoberstrasse 4.

Vse mesarske pripomočke
specialne Solingen nože
dobite v trgovini

Emil Poscheschnig

Klagenfurt — Celovec
Alter Platz 13
Villach — Beljak
Nikolaigasse 10

Ni samo drsalna revija
v Celovcu

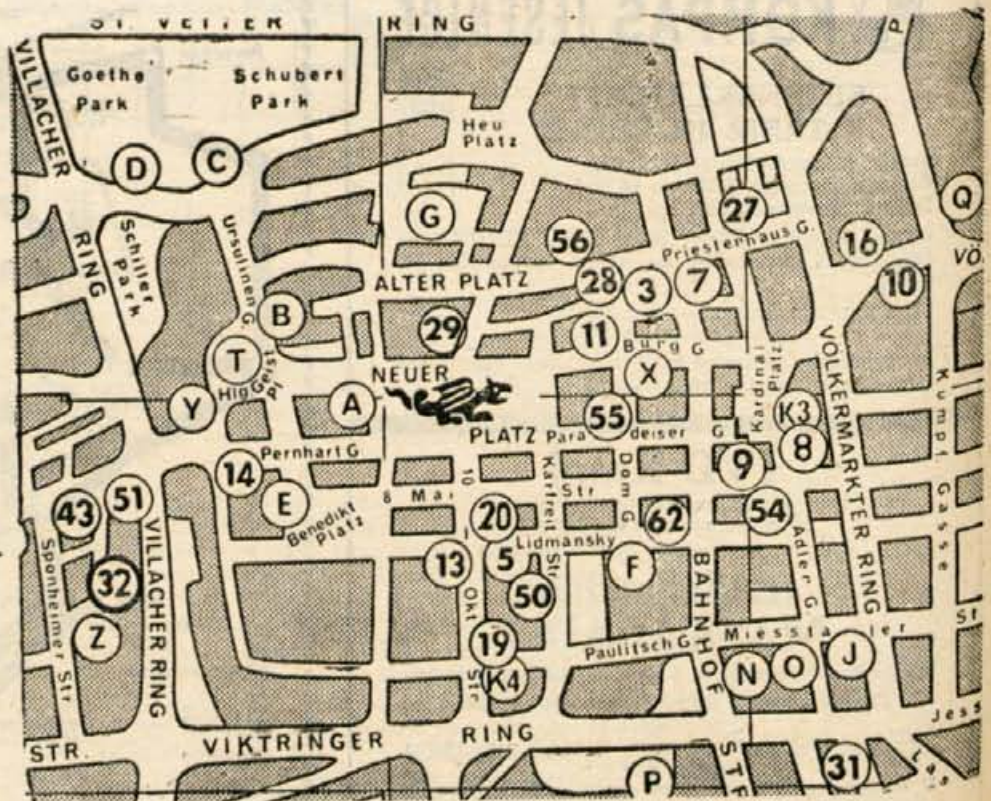
ampak tudi trgovina
s pisalnimi stroji

Alfred Hausenbichl

Klagenfurt — Celovec
Bahnhofstrasse 31

Celovško središče

- A — mestna hiša
- C — gledališče
- D — galerija
- E — pošta
- J — koncertna dvorana
- N — deželna vlada
- O, P, Q — muzeji
- T — avtobusna postaja

Turistične informacije

● **Bohinj** — v Bohinju je dovolj prostora v vseh hotelih in v zasebnih sobah. Nekaj prostora je tudi v hotelu in v brunaricah na Voglu. Žičnica na Vogel in vse vlečnice in sedežnice obratujejo.

● **Kranjska gora** — Dovolj prostora je v vseh hotelih in pri zasebnikih. Le motel bo od ponedeljka naprej zaseden. V Gozd Martuljku je

Vreme

Vremenska slika: Ciklonsko področje, ki se že nekaj dni zadržuje nad zahodno Evropo in vzhodnim Atlantikom se počasi polni. Padavinska oblačja, ki se pojavljajo, so vse manj pogosta.

Temperature danes, v petek, ob 13. uri: Ljubljana 9, Planica 3, Brnik 6, Jezersko 5, Kredarica — 7 stopinj Celzija.

Napoved za soboto in nedeljo: Prevladovalo bo sorazmerno toplo in spremenljivo oblačno vreme. Najvišje dnevne temperature bodo med 4 in 8 stopinjami. Napoved za začetek tedna — ne kaže na ohladitve.

Snežne razmere: žičnica Kravavec 100 cm, žičnica na Veliko planino 100, žičnica Zelenica Ljubelj predor 80, Vrtača 110, žičnica na Vogel 210, žičnica Vitranc: spodnja postaja 85, sredina 150, vrh 210, žičnica Spanov vrh: spodaj 70, sredina 100, vrh 120, Kredarica 180, Dom na Komni 150; tovorna žičnica obratuje, Vrtača Erjavčeva koča 245, Kranjska gora 85, Bled 30, žičnica ne obratuje, Jezersko 24, Martuljk 85.

HOTEL KAZINA NA JEZERSKEM
prireja

v soboto, 24 febr. 1968
ob 20. uri

veliko pustno prireditev

Maske dobrodošle. Najboljša maska bo nagrajena s sedemdnevni penzonom.

Cena vstopnicam 5 N din po osebi.

Rezevacija: telefon 74-507

PASSAP — PLETILNI STROJI

Najboljši na svetovnem trgu
Naročite in kupite jih lahko samo pri

GREGOR SATTLER & CO.

Klagenfurt Wollbar Celovec (pri kapucinski cerkvi)
Obiščite nas pred drsalno revijo
Ugoden nakup DRALONA, MOHAIRA in SPORTNE VOLNE v najnovejših modnih barvah

zaseden hotel Franc Rozman, nekaj prostora pa je še v hotelu Spik in v zasebnih sobah. V Podkorenu je dovolj prostora.

● **Vršč** — Na Vršču sta do 15. februarja zasedena Tičarjev dom in Erjavčeva koča. Koča na Gozdu je zaprta, v Mihovem domu pa je še nekaj prostih postelj.

● **Jesenice** — V Domu Pod Golico nad Jesenicami je dovolj prostora, prav tako tudi v Smučarskem domu na Črnem vrhu, na Planini Pod Golico in pri zasebnikih v okolici Jesenic.

● **Tržič** — Dovolj prostora je v Tržiču, Podjibelju in na Ljubelju. V planinskih domovih na Kofcah in na Zelenici je še prostor. Žičnica na Zelenici obratuje.

● **Kranj** — V Kranju je prostor v obeh hotelih in v zasebnih turističnih sobah. Prostor je tudi v Domu na Joštu, v hotelu na Šmarjetni gori in v Domu na Krvavcu. Prav tako je dovolj prostora na Jezerskem in v Preddvoru. Dom na Kalšiču je odprt vsako soboto in nedeljo.

Dovolj prostora je tudi v Kamniku in Domžalah.

Velika hiša za vsakogar

Radio Schmidt

Klagenfurt — Celovec
Bahnhofstrasse 22

Kvalitetne čevlje

BALLY

kupite najceneje v trgovini s čevlji

GROHAR

Klagenfurt — Celovec
Neuer Platz

Lanskoletna turistična bilanca v radovljiški občini

Več gostov, manj prenočitev

Po statističnih podatkih se je lani število gostov v radovljiški občini povečalo za 8% v primerjavi z letom 1966 (od 171.155 na 185.315), število prenočitev pa se je zmanjšalo za 2% (od 648.286 na 633.724). To pomeni, da se je skrajšala poprečna doba bivanja. Število prenočitev domačih gostov je bilo lani za 12% manjše, število tujih pa za 4% večje. Skupno število prenočitev je bilo manjše tako na Bledu kot v Bohinju. Na Bledu je v primerjavi z letom 1966 izpadlo 10.000 domačih in 25.000 tujih prenočitev, v Bohinju pa je izpadlo 25.000 domačih, za 18.000 pa so se povečale tuje prenočitve. V Radovljici je število domačih prenočitev poraslo za 5000, število tujih pa za 22.000. Na to je v veliki meri vplival obisk v kampu Sobec.

Blejski hoteli izkazujejo za preteklo leto padeč 1000 domačih in 27.000 tujih prenočitev, bohinjski hoteli padeč 11.000 domačih in porast 10.000 tujih prenočitev, v radovljiških hotelih pa je bilo 7000 domačih in 6000 tujih prenočitev več. Zasebne turistične sobe lani niso izkazale pričakovanega učinka. Število prenočitev v njih se je na Bledu povečalo za 5000 (domači gostje) oz. zmanjšalo za 2000 (tuji gostje), v Bohinju je padlo število prenočitev za 2000 (pri domačih gostih, medtem ko so prenočitve tujih gostov ostale na predlanski ravni), v Radovljici pa je število domačih prenočitev ostalo nespremenjeno, število tujih pa se je povečalo za približno 1000.

V počitniških domovih je

Največ gostov v maju

Poslovanje turističnega informativnega biroja v Skofji Loki je bilo lani zelo uspešno, saj so zabeležili precej več gostov in prenočitev kot v letu 1966. Tako je lani s posredovanjem biroja bivalo v Skofji Loki 156 domačih in 245 tujih gostov, ki so imeli skupno 1771 prenočitev.

Največ gostov so imeli v maju, ko so bile v Skofji Loki hitrostne moto dirke, in v poletnih mesecih v juliju in avgustu. Zelo veliko pa je bilo tudi prehodnih gostov, ki so v biroju dobili potrebne informacije o kulturnih spomenikih, krajevnih zanimivostih, lahko pa so kupili tudi ribiške karte. Teh so prodali lani 45, predvsem Avstrijcem in Italijanom. Pomemben uspeh so zabeležili pri zamenjavi tujih valut. Medtem ko so jih predlanskim zamenjali le za 1.875.806 starih dinarjev, so jih lani zamenjali kar za 5.959.341 starih din.

bilo lani 16.000 prenočitev domačih gostov manj kot leta 1966 in prav tako 2000 prenočitev tujih gostov manj. V kampih v radovljiški občini se je lani zelo povečalo — kar za 28.000 — število prenočitev tujih gostov.

Tudi obisk nekaterih pomembnejših naravnih in zgodovinskih turističnih zanimivosti v radovljiški občini lani ni bil najboljši. Povečal se je le obisk blejskega gradu, in sicer za 7% (obiskalo ga je 178.600 ljudi), pa obisk Kovaškega muzeja v Kropi (kar za 117%; obiskalo ga

je skoraj 8000 ljudi, predlanskim pa dobrih 3600). Muzej na blejskem otoku je obiskalo lani za 4% manj ljudi kot leto prej, muzej talcev v Begunjah za 25% manj, čebelarški muzej v Radovljici za 24% manj, slap Savice za 5% manj in sotesko Vintgar za 21% manj ljudi kot leta 1966. Če to seštejemo, ugotovimo, da je obisk teh turističnih zanimivosti padel lani za 3%, in sicer obisk domačih gostov za 12%, obisk tujih gostov pa se je povečal za 18%.

- a

Gorenjske turistične perspektive Skupaj ali vsak zase?

Kaže, da na Gorenjskem še nekaj let ne bomo imeli nove avto ceste, za katero je predvideno, da bo potekala severno od Kranja. To so že nekajkrat povedali na različnih sejah v kranjski občini. Tako bo stara cesta še precej let (posebno med turistično sezono) preobremenjena. Pričakujemo lahko le, da se bo promet (in z njim nevarnost) na tej cesti zmanjšal šele takrat, ko bo zgrajena nova cesta, ki bo potekala od Maribora proti morju.

Ko so na zadnji seji upravnega odbora gorenjske turistične zveze v Kranju razpravljali o letošnjem okvirnem delovnem programu, je neki član povedal, da se zunaj (v inozemstvu) v zadnjem času združujejo nekatere večje turistične agencije, izmed katerih je vsaka večja od največje slovenske tovrstne agencije. Nekaj podobnega razmišljajo, da bi naredili tudi v sosednji Hrvaški.

Kako pa na Gorenjskem? Člani upravnega odbora gorenjske turistične zveze so na seji nedvoumno poudarili, da občinske skupščine ne kažejo kaj dosti pripravljenosti za financiranje delovnega programa. Zato so bili prisiljeni, da bodo za vsako občino skupaj s predstavniki skupščin in drugimi izdelali konkreten program različnih akcij, za katere naj bi občine in delovne organizacije potem zagotovile denar.

Nisem proti takšnim in podobnim programom, ker vem, da morajo tako delovne organizacije kot občinske skupščine in drugi ob vsakem primeru, ko se odloča o denarju, dobro razmisliti. Zanima me le, zakaj do nekaterih oblik oziroma dejavnosti, za katere smo že zdavnaj ugotovili, da jih je treba razviti — in to poudarjamo še danes — takšen mačehovski odnos? In ena izmed takšnih dejavnosti, kot kaže, je tudi turizem?

Ne samo mi, tudi drugi (turisti) so že večkrat ugotovili, da je Gorenjska enotno in zaključeno turistično področje — žal seveda še premalo razvito, z neizdelano podobo. Treba bi bilo namreč še precej zgraditi, dopolniti, urediti itd. Tako nas čakajo triglavske žleznice, bohinjska cesta, Krvavec itd. Skratka, potrebovali bi precej denarja, da bi vse to uredili.

Zal pa za zdaj kaže, da na Gorenjskem še vedno raje rešujemo več stvari hkrati (na področju turizma), tako da nam nazadnje zmanjka denarja za objekte, kjer bi bilo potrebno sodelovanje tako rekoč vseh (podjetij in občinskih skupščin).

Kaj je vzrok tega? Morda to, da danes tako podjetja kot občine gledajo, kako in kaj bi naredili, da bi bilo zgolj doma najbolje. Čeprav je bilo na področju sodelovanja (medobčinskega in med podjetji) na Gorenjskem že precej narejenega, pa za zdaj kaže, da na področju turizma kar ne najdemo skupnega jezika. Tako včasih človek nehote pomisli, da se turistična programska politika (predvsem kar se denarja tiče) na Gorenjskem največkrat neha na občinskih mejah. To potrjuje tudi podatek, da bo Gorenjska turistična zveza morala izdelati program konkretnih akcij za vsako občino posebej.

In kaj lahko pričakujemo od takšne turistične politike na Gorenjskem? Čeprav vprašanja nočem ponostavljati, je odgovor najbrž povsem enostaven.

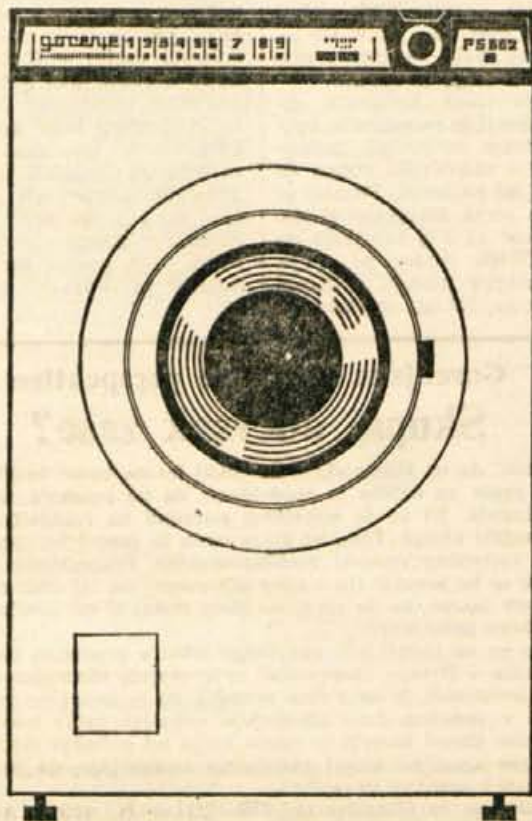
● S takšno politiko (ki pa konec koncev ni značilna samo za turizem) bomo še nekaj časa ugotavljali, kaj vse bi bilo treba narediti, pri tem pa nam bo največkrat zmanjkalo denarja za večje investicije.

● Lahko se zgodi, da bomo naenkrat ugotovili, da na Gorenjskem na področju turizma nismo znali gledati nekaj let naprej.

Zato bi bilo prav, da bi sedaj, ko še ni vse zamujeno, skušali uresničiti že nič kolikorkrat poudarjeno ugotovitev, da je sredstva treba združiti. Izdelati bi bilo treba vrstni red investicij in začeti uresničevati takšen razvojni program gorenjskega turizma.

A. Zalar

ALI ŽE IMATE PRALNI STROJ?

VELEŽELEZNINA „MERKUR“ Kranj IN „GORENJE“ Velenje

PO ZELO UGODNIH POGOJIH GA DOBITE V NASIH PRODAJALNAH
V KRANJU, LJUBLJANI, SKOFJI LOKI, GORENJI VASI IN ŽIREH.

- brezobrestno 12-mesečno posojilo
- brez porokov
- brez denarnega pologa
- dostavimo na dom
- cena 2.700 N din + 2,5% manipulativnih stroškov

TEHNIČNI PODATKI:

- superavtomat
- 9 programov
- predpranje
- škrobljenje
- kapaciteta 5 kg
- garancija 1 leto

- Vse informacije dobite v naših prodajalnah

V KRANJU

- Oprema, Koroška 11, tel. 22-271
- Merkur, Koroška 1, tel. 22-041

V LJUBLJANI

- Ideal, Wolfova 8, tel. 21-666
- Okovje, Sentvid 101, tel. 31-248
- Kladivar, Zaloška 21, tel. 313-517
- Univerzal, Tržaška 48, tel. 21-766

Poslovna enota V SKOFJI LOKI

- Blagovnica, Kidričeva 8
(pri avtobusni postaji) tel. 85-389

V ŽIREH

- Železnina, tel. 74-075

V GORENJI VASI

- Železnina, tel. 85-818

OBISČITE NAS, ZADOVOLJNI BOSTE!

**CHARLES
DE GAULLE
VOJNI
SPOMINI**

CENA ZA VSE TRI KNJIGE JE V PREDNAROČILU 240,00 N din.

Naročniki imajo ugodnost 10-mesečnega obročnega plačevanja po 24,00 N din.

Po izidu bodo knjige znatno dražje. Opozarjamo, da bo naklada omejena. Pohitite.

Prednaročila zbirajo do konca februarja vse knjižarne in zastopniki založbe.

Naročila sprejema tudi uprava založbe, zato izrežite priloženo naročilnico in jo pošljite v pisemski ovojnici na naslov:

**DRŽAVNA ZALOZBA SLOVENIJE
LJUBLJANA — Mestni trg 26**

Delo, ki ga ni treba posebej priporočati
Prva knjiga izide konec februarja

DRŽAVNA ZALOZBA SLOVENIJE razpisuje prednaročilo

CHARLES DE GAULLE: VOJNI SPOMINI V TREH KNJIGAH

Posebna draž teh spominov je v tem, da je De Gaulle ena od redkih osebnosti v današnjem političnem svetu, ki stoje — prav tako kot v času druge svetovne vojne — na čelu države. Spomini že jasno nakazujejo, kaj bo pomenila Francija pod vodstvom De Gaulle po koncu II. svetovne vojne.

Bralci, ki zasledujejo sodobna dogajanja v svetu, bodo lahko spremljali in vzporejali uresničenje nekaterih De Gaullovih idej, do katerih je avtor prihajal postopoma, tako kot se je vojna približavala svojemu koncu.

Spomini pomembnih osebnosti so zmeraj neke vrste zrcalo, ki odsevajo podobo avtorja, njegov značaj, njegovo pojmovanje sveta, politike, zgodovine itd. To še posebej velja za De Gaullove spomine.

To odlično delo velikega državnika izide v sodelovanju z beograjskim založniškim podjetjem »PROSVETA« in s skupnim uvodnim komentarjem.

Vse tri knjige bodo obsegale okrog 1700 strani, knjige bodo vezane v celo platno.

Format knjig: 14 × 20 cm. Prva knjiga izide konec februarja, ostali dve pa v naslednjih mesecih. Cena za srbohrvaško in slovensko izdajo je v prednaročilu ista.

Naročilnica

Nepreklicno naročam:

DE GAULLE, VOJNI SPOMINI I—III

Vezano v platno, cena 240 N din.

Naročnino bom plačal v enem znesku ali v 10 obrokih po 24 N din.

Knjige pošljite na naslov: službovanja — stalnega bivališča.

(Neustrezno prečrtajte.)

....., dne

Podpis:

Ime in priimek:

Zaposlen:

Naslov stalnega bivališča:

Pregovori iz Selske doline

Včasih ko še ni bilo vremen-
skih napovedi, so ljudje iz roda
v rod v obliki različnih rekov na-
povedovali in ugotavljali vreme.
Zapisal bom, kar mi je povedala
mama, stara 77 let; ona je vse
to šla od starejših ljudi.

Kakršen veter je pihal na sveti
večer (24. decembra), tak je
prevladoval vse leto. Ko so ča-
kali na sneg, so rekli: »Dan gor,
sneg dol.« V januarju so rekli,
da o sv. Antonu (17. I.) v Ljub-
ljani berač berača vpraša, kje
je zimo prebil. To pomeni, da
je že konec najhujšega mraza.
Za svečnico (2. II.) so rekli: »Če
kane — pri jutranji maši — prej
od sveče kot od strehe, je dobro,
če pa je obratno, pa gre medved
nazaj v brlog in je še hudo
mraz.« Sv. Matija (24. II.) led
razbija, če ga ni, ga še naredi.
Če je v pustu toplo, velja rek:
V pustu pod steno, v veliki noči
za pečjo!

Ce je na cvetno nedeljo buta-
rica suha, so na veliko noč pirhi
mokri. Na sv. Valentina (14. II.)
gre sonce po dolini. »Na sveti
Valentin, gre sonce po dolin.«
15. III. je Klemen, ki zemljo
odkleni. 19. III. je sveti Jožef in

tri dni prej morajo sejati kapus,
da je najboljši. Jurij je 24. IV.
in takrat so se menjale dekile in
hlapi. »Jur je pokazal skozi
dur.« Zadnji ledeni možje po
zimskem času so 12., 13. in 14.
maj (Pankracij, Servacij, Bonifa-
cij). Za njimi je 15. maja »po-
lulana« Zofka in takrat je gotovo
dež. 8. junija je Medard in če
je takrat dež, je potem bolj ali
manj dež 40 dni, takrat težko
sušijo seno. 15. junija je Vid in
se »noč in dan vid«.

Ce so v juniju ali juliju v sen-
ci skale mokre, je gotovo dež čez
nekaj dni. Pri sv. Frančišku v
Zeleznikih je petelin na vrhu
cerkve, ki oznanja spremembo
vremena, ker se obrača po
vetru. Kadar se otroci derejo po
vasi, naznanjajo slabo vreme.

Korenje mora biti opleto do
velikega šmarna (15. VIII.); če
ne, je le korenček. Kdor otave
ne pospravi in ne posuši do ma-
lega šmarna (8. IX.), jo bo po
tem času moral sušiti za pečjo.
Med obema šmarnoma (15. VIII.
do 8. IX.) je treba sekati drva.
Ta drva so takoj suha in rada
gorijo. Sv. Lovrenc (5. IX.) pride
v rokavicah. To pomeni, da je
že manj toplo in da se je treba
pripraviti na jesen. V sv. Miha-
elu (29. IX.) je vse zrelo, treba
je pospraviti sadje. Luka (18.

X.) repo puka. 21. X. je Urška;
če je takrat lepo vreme in v
Martinu (11. X.) grdo, še vsi ne-
rodni steljo dobe, če pa je na-
sprotno, je v teh treh dneh sneg.
23. XI. je Klemen, ki spet zemljo
zakleni. 30. XI. je Andrej, ki
pride v kozuh. Če je v božiču
(25. XII.) dež, pride po ajdo in
rž.

Stari ljudje so gledali v vodo.
Če je bila struga po dnu grda,
če so bile skale rjave, potem je
bilo deževje in povodnji. Kakor
hitro so videli jeseni taščico le-
tati okrog hiše, so vedeli, da bo
v nekaj dneh sneg. Če je sneg
padel tako, da je ostal na drevju,
so rekli, da čaka drugega in bo
huda zima.

Marica Trojar
Zelezniki

Zima pred davnimi leti

Včasih je bilo na kmetih po-
zimi čisto drugače kot danes. Če
je bilo vreme ugodno, smo do-
bili konec novembra steljo in
drva. V začetku decembra se je
začelo klanje prašičev. Rekli so:
»Sv. Andrej naj jih še požegna!«
Težkega prašiča je takrat malo-
kdo klal. Če je tehtal 120 kg, so
ljudje rekli: »Temu se pa žiher

odkriješ.« Seveda tudi zabelili
niso tako kot danes. Martinov
oče z Bele je nekoč rekel ženi:
»No, Mica, toliko pa je vzemi
špeha, da se ti ne bo ponev za-
žgala!« Huda je bila mati: »Kar
tiho bodi, jaz že vem, koliko dni
je v letu!« je rekla. Bili pa so
včasih redki, ki niso klali praši-
ča in vsak ga je sam zredil
doma. Če ga ni, so mu rekli:
»Ta bo pa tnal klal!«

V adventu smo hodili vsak
dan v cerkev. Na božič nismo
smeli nikamor. Rekli so: »Če
greš danes vasovat, boš dobil
šilo v zadnjo plat.« Tudi počesati
se ta dan nismo smeli, in sicer
zato, ker lasje najdlje ne stroh-
nijo. Perilo ni smelo viseti na
božič, da ne bi visela čez leto
koža od poginule živine. Miza je
bila pogrnjena z belim prtom,
na njej pa je bil hleb kruha, da
ga ne bi manjkalo vse leto. Na
Stefanovo so pa obiskovali
ljudje sosedo in znanca, otroci pa
smo drug pri drugem občudovali
jasilice. Drevesčkov takrat skoraj
ni bilo.

Prišel je predpustni čas. Če je
bila v vasi kakšna ohcet, je bilo
veliko veselja, če je pa ni bilo,
so vlekli ploh. Pa tudi slama-
tega ženina so naredili, če se je
kateri razdrla poroka. Ko je pri-

tnisl mraz, smo zbirali fižol in
šivali. Pri pletenju se nas je
zbralo več v eni hiši. Prišlo so
tudi stare ženske povasovat k
topli peči. Vedele so veliko po-
vedati. Kako smo jih radi po-
slušali, ko so nam pripovedovale
o prerokinji Sibili, o lažnjivem
Kljukcu, o rokovnjačih itd.

Zajčeva mama z Bele nam je
nekoč pripovedovala resnično
zgodbo. Vsako nedeljo je šla
zjutraj v cerkev, vendar ni nikoli
gledala na uro, ker je soseda Ka-
štrunčeva mama vsako nedeljo
vstala ob štirih in kuhala kavo,
preden je šla v cerkev, ona pa
je to videla skozi okno in takoj
vedela, koliko je ura. Neko ne-
deljo se je spet zbudila in videla
luč pri sosedu, vstala je in šla
v cerkev. Nobenega ni bilo na
kjer, po poti proti Preddvoru pa
se ji je pridružil velik pes in je
spremljal do Matevzevčeve les-
nike, kjer se je zgubil v mejo.
Potem je ura v zvoniku v Pred-
dvoru odbila dve ponoči. Lasje
so se ji ježili, razmišljala je, kaj
naj naredi, nazaj zaradi psa ni
upala, gotovo je od divje jage
si je mislila... Se istega dne je
zvedela, kakaj je bila pri sosedu
tako zgodaj luč: krava je bila
bolna, pa je mama kuhala ka-
milice...

Jera Pičman

razcestja ● Miha Klinar: Mesta, ceste in razcestja ● Miha Klinar: Mesta, ceste in razcestja ● Miha Klinar: Mesta,

vina 100

Je pisal svoje spise v fran-
catorja za svoje spise in
sta in modrega »dvornega
«, ki ga je poznala že vsa
kve na tega misleca tudi

Je kot nekdanji občudo-
Nemci zgodovinsko ime-
Voltaire kasneje svojemu
Voltaire sam priznal, da
stane pri velikem pruskem
vsega profesorja nemščine
taga.

790 aus Berlin einem von
zavetje pri kralju, pome-
človeka, združeno vse v
plaži v mojih nesrečah in
vražniki. V Parizu se mi
va, ki sem ga užival, na-
s samega kralja. Tu sem
in varen.« citira bivšemu
žirove besede.

Konec in meni, da je Vol-
tair pisal v trenutku svo-
je »človek ob takih pismih
je let poprej zaustil, da
občudovalec njegove pro-
je s kraljem, ki je komaj
to in ki se je navduševal
je komaj nekaj let pred
klicu: Pisatelj so zakono-
njirjo po vseh delih sveta;
jih oprijemljejo ljudje...
etoral, kakšni naj bi bili
»Verjemite, so schrieb er
resnično dobri kralji tisti,

ki so začeli s tem kakor vi, da so se učili, spoznavali ljudi, ljubili
resnično, sovražili preganjanje in praznovnost. Ni kneza, ki bi
s takimi mislimi ne mogel vrniti zlate dobe v svojo državo. Zakaj
tako malo vladarjev skuša doseči ta uspeh? Sami to čutite, vladar;
skoro vsi mislijo bolj na kraljevanje kakor na človekoljubje: vi
delate ravno obratno. Bodite prepričani, da vas bodo, če vam svetni
hrup in človeška hudobija ne bosta spremenili tako božanske
nravi, vaša ljudstva nekoč oboževala in da vas bo ves svet ljubil.
Filozofi, vredni tega imena, bodo hiteli v vašo državo; in kakor
veliki obrtniki v množicah prihajajo v kraje, kjer pospešujejo
njihovo rokodelstvo, tako bodo prišli ljudje, ki mislijo, in bodo
obkrožili vaš prestol...»

»Nun?« pogleda Lehmann študenta, a takoj odmakne pogled
in v poslednjem trenutku izpelje avtomobil z roba nevarnega jarka.
»Was nun?« se nasmehne študent, ki najbrž že ve, kaj bo
Lehmann rekel.

»Gerade das wollte ich sagen. Der grosse Fritz war auch in
der Tat ein Zentrum der Philosophen damaliger Zeiten.«

Središče filozofov takratnih časov? Da, a obenem samo »veliki
Pruse«, prežet z veleprusko miselnostjo svojega očeta, a tudi vseh
kasnejših pruskih vladarjev vse do današnjega cesarja Viljema.
Vojaška slava in roparska osvajanja, skratka vojna obrt mu je bila
ljubša kakor umetnost, znanost in filozofija, in ljubša od miru,
napredka in blaginje podložnikov, v katerih je videl samo vojake
in jim z vso »kaplarsko« surovostjo vcepjal vojaškega duha, to
se pravi: ponižal je človeka v poslušnega in zdresiranega psa.

»Der erste schlesische Krieg gegen Habsburg.« poudari štu-
dent. To je bil prvi zaničalni odgovor Voltairovemu nasvetu, Bran-
denburški volilni knez — pruski kralj Friderik je hotel izko-
ristiti smrt nemškega cesarja Karla VI. »Ta smrt podira vse moje
mirovne misli in sodim, da bo šlo že junija za smodnik, vojake,
jarko, so heuchlerisch schrieb dein grosser Fritz an Voltaire,«
pravi študent.

Lehmann občuti zbadljiv prizvok študentovih besed kakor trne,
vendar mora študentu dati prav, da se ni vredno navduševati za
»velikega Fricca«, čigar vojaški duh so počedovali vsi kasnejši
pruski kralji do očeta sedanjega cesarja kralja Viljema, okrona-
nega po zmagi v prejšnji vojni nad Francijo za prvega nemškega
cesarja združene Nemčije in do sedanjega cesarja Viljema II., ki
bi rad ponovil uspeh svojega očeta nad francoskim »dednim so-
vražnikom«.

Korenine zla je treba iskati ne samo v sedanosti, marveč tudi
v preteklosti. Sicer pa mu že pred tem pogovorom ni bilo več do
občudovanja zgodovinske osebnosti »velikega Fricca«, kakor so v
žargonu imenovali Friderika Velikega.

Ali ni tega že izpovedal v prvem pogovoru s Stefi in je o Fri-
deriku Velikem prav tako kakor o vseh kraljih in cesarjih, ki se

»igravo vojne«, misli podobno, kakor misli tale bivši münchenski
študent medicine. Zato se mu tudi zdaj ni treba spreminjati v
advokata »velikega Fricca« in imeti Voltairov odnos do Friderika
za hinavsko nevhvaležnost.

Sicer pa Voltaire ni licemeril, marveč Friderik, ki je ob prvih
dveh osebnih srečanjih kazal Voltairu svojo »prosvetljenško« pri-
pravljenost, a je še v istem času zasedel Slezijsko. Potem je bil
grešnik, ki se je zapletel v avstrijsko nasledstveno vojno. V drugi
slezijski vojni si je hotel podrediti Češko, a se je moral umakniti
nazaj v Slezijsko. S svojimi osvajaletimi pohodi si je nakopal so-
vražstvo vseh kronanih glav v Evropi in zanesel v vso Evropo
vojni nemir, saj je imel najbolj izurjeno in najbolj oboroženo in
poslušno vojsko v vsej Evropi. In to poslušno vojsko si je skrojil
s »pruskim drilom« in, kar ta »dril« ni dosegel, še s telesnimi kaz-
nimi, ki so jih bili deležni vojaki za sleherni prestopok. Posebno
priljubljena kazen mu je bila, kazen »stek pod šibami«, ki so padale
po vojaških glavah in hrbtih. Potreboval je pač »poslušne vojaške
pse« za vojne od prve slezijske do sedemletne vojne in Voltaire
je že dve leti po prvem osebnem srečanju z njim po Friderikovih
zmagah v Slezijski in na Češkem spoznal »prusovstvo« njegove
politike.

»Hat er ihm nicht geschrieben: Procej trdno upam, da bo vaše
veličanstvo utrdilo Evropo, kakor je razmajalo... Se veliko si
obetam od vaših ljudomilnih mater... Kar pa me popolnoma pomir-
ja, je ducat mojstrov in mojstrie v prevračanju kozolcev, ki jih
je vaše veličanstvo poklicalo iz Francije v svojo deželo. Nikdo ne
pleše drugače kakor v miru. Ze res, da ste naročili nekaterim so-
sednjim silam, naj plačajo muziko; a to je v skupno in vaše do-
bro... Imate potemtakem sto dvajset tisoč mož, zdravih, dobro
oboroženih, dobro obločenih, dobro hranjenih, zelo vam vdanih;
njim na čelu ste zmagovali in osvajali mesta; zdaj je čas, da za-
plešete, sire... Namesto ducata dobrih akademikov imate torej
sire, ducata dobrih plesalcev. To je veliko lažje dobiti in je veliko
veselejše.«

S takim posmehljivim pismom je torej Voltaire ošvrkal Fride-
rika že osem let pred svojim prihodom v Berlin. Kralj se mu je
za svoje osvajaletne vojne opravičeval. Hinavsko seveda! In zakaj
bi mu potem tega Voltaire ne vračal, saj je kmalu čutil, kakšno je
Friderikovo »prijateljstvo do njega«.

»Voltaire schrieb: Dobro vidim, da je pomaranča izžeta!
treba bo misliti na rešitev olupka...»

Da, rešitev olupka, preden ga bo kralj odrgel.
Lehmann pozna Friderikov izrek o olupku, ki ga človek vrže
v stran, ko poje pomarančo; izrek, ki ga je Friderik ob neki priliki
naperil proti Voltairu in mu tako nehote dal vedeti, koliko pravza-
prav veliki filozof pomeni v njegovih očeh.

Vam v pouk

Himalaja

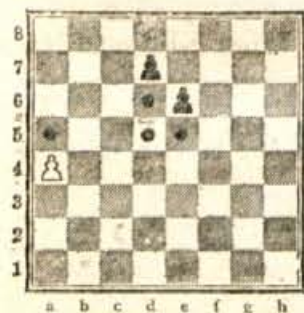
Himalaja se imenuje močna gorska vrsta v severni Indiji. Tam so najvišje gore na svetu, Mount Everest, katero domačini imenujejo Tšomo Lungma, je visok 8888 metrov. Mnogi pogumni plezalci so že hoteli doseči vrhove tega silnega gorovja. Le redkim se je to posrečilo. Leta 1953 sta dosegla vrh Mount Everesta Novozelanec Hillary in njegov nosač Tensing iz Nepala.

Kmet

Najprej pogledimo, kako zaznamujemo kmeta s šahovsko notacijo. Če se je premaknil kralj s polja b6 na a7, smo zapisali K b6-a7. Če pa se premakne kmet s polja e4 na polje c5, pa zapišemo e4-c5. Kmet torej nima posebnega znaka.

Kmet ima posebne lastnosti. Lahko se premika samo naravnost naprej proti nasprotnikovega taboru in to samo za eno polje. Izjema je gamg kmet na začetnem položaju (v drugi ali sedmi vrsti). Ta se lahko premakne za eno ali dve polji.

Oglejte si diagram:

Beli kmet ima na voljo samo eno potezo: a4-a5. Crni kmet na e4 prav tako: e6-e5. Crni kmet na d7 pa ima možni dve potezi: d7-d6 in d7-d5. Vlasto

Tito, graditelj socializma

Bil je otrok, kot smo mi. Pomagal je staršem, jim nagajal, pasel krave, se igral po travnikih, gozdovih in obiskoval šolo. Ko je dorasel je postal komunist, pozneje pa naš voditelj. Da, spoznali ste tega moža. To je Josip Broz-Tito.

Ko je končal osnovno šolo, ni vedel za kateri poklic, naj se odloči. Doma ni mogel ostati, ker jih je bilo že preveč. Odšel se je učiti za ključavničarja v Sisak. Kot izuččen kovinarski delavec je z 18. leti postal član delavske stranke. Borba za kruh ga je vodila po svetu. Nekaj časa je delal na Češkem, v Avstriji in v Nemčiji ter celo v Kamniku. Ko je leta 1914 izbruhnila prva svetovna vojna, je bil Broz proti vojni, proti kapitalizmu, zato so ga zaprli. Kmalu pa so ga poslali na rusko fronto. Bil je ranjen in ujet. Kot ruski ujetnik je bil priča dveh velikih revolucij v Rusiji. Leta 1920 se je vrnil v domovino. Našel je novo domovino, imenovano kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev. Politično življenje v njej se je uveljavljalo po strankah, ki so bile buržoazne in socialistične. Broz se je pridružil edini socialistični stranki KPJ. Leta 1921 prepovedana, zato je stopila v ilegalo. Broz pa je kot mehanik služboval po raznih krajih in pripravil delavce na boj. Postal je član mestnega komiteja KP Zagreba. Kmalu potem so ga ujeli in obsodili na pet let ječe. Odsedel jih je v Lepoglavi, Mariboru in Ogulinu.

Ko se je leta 1934 vrnil iz zapora, si je nadel ime Tito. Čakale so ga velike naloge, saj se je vodstvo KPJ odselilo na Dunaj, ker so jo doma preveč preganjali. Tito je odšel v Kominternu v Moskvo, kjer so ga sprejeli v oddelek za balkanske zadeve. Leta 1937 je bil izvoljen za sekre-

tarja CK KPJ. Odločil se je, da se vrne domov. To je bilo zelo odločilnega pomena, saj je delo v KP zaživelo in pridobilo veliko novih članov. KPJ je drugo svetovno vojno pričakala močna in pripravljena. Ob napadu Hitlerja na Jugoslavijo je bil CK v Zagrebu. Takoj so ustanovili vojni komite s Titom na čelu. Pod njegovim vodstvom je partizanom uspelo pregnati okupatorja z naše lepe domovine in ustanoviti neodvisno socialistično državo.

Tovariš Tito je danes voditelj naše države in generalni sekretar CK KPJ. Jugoslovani živimo v miru, toda tovariš Tito se še vedno bori za mir ljudi, pri katerih divja vojna. Ni zadovoljen, da živimo v miru samo Jugoslovani, ampak hoče mir na celem svetu. Želi, da ljudje živimo v prijateljstvu in ljubezni. Skratka, vse njegovo življenje je boj za mir, enakopravnost in pravico.

Ob 30-letnici vodstva v CK KPJ se Titu zahvaljujemo, da nas je srečno pripeljal v socializem, da nas uspešno vodi po poti miru in pravice.

Irena Smodila, 8. c, osnovna šola Stane Zagar, Kranj

Moj najdaljši skok

TVD Partizan Duplje je preredil smučarske skoke. Tekmovali smo pionirji in mladinci. Prišli so tudi Podbržani in Kranjčani. Bilo nas je okoli 30. Ob njih sva šla z Miranom na skakalnico. Prosil sem prijatelja, naj izmeri dolžino skoka. Zapel sem smučji in se spustil. Dobro sem se odrinil in skočil 19 metrov. Bil sem zelo vesel, ker še nikoli nisem potegnil tako daleč.

Kmalu se je začelo tekmovanje. Imel sem številko 3.

Rudi Trošt, 4. a

Titu

V stoterih si borbah sovrage odganjal, v krvavih spopadih za nas se boril, s tovariši v hosti si jarem preganjal, državo svobodnih ljudi si gradil.

Pozimi ko sneg je zamete nakladal in drobceni ptiček nič več ni žgoel, s tovariši hrabrimi mrz si premagal, kraj si za krajem tujcu odvzel.

V republiki naši še zdaj se boriš, da delo in kruh vsi bi imeli. Pomagaš zatiranim v svetu in želiš, da vsi bi mirno živeli. Vedno preganjal ti vojni si piš, zato iz države v državo hitiš.

Trideset let naš delavski razred za tabo hiti, s tvojim imenom si lepše življenje gradi.

Dve mački v hiši

Trije fantiči so bili v družini in drobna punčka, ki še ni shodila. Njen varuh in zlati bratec je bil Milanček. Dolga pot v šolo ga še ni naredila v porednega pobalinčka kakor starejša brata. Milan je rad pomagal pri domačem delu in zraven na moč zvesto varoval svojo sestrico. Zanjso se je znal odrediti najboljši mlečni čokoladi.

Za novoletne praznike so dobili otroci pehar in več sladkih dobrot. Milanček je odbral najlepše in najboljše in spraval vse tisto pod zglavje svoje postelje nekeje na podstrešju. Zaradi starejših bratev ni bilo varno pu-

ščati dobrot v hiši. Nekaj je namenil stari mami in teti, kadar bosta prišli na obisk, nekaj bo za sestrico, kadar bo jokala. Zares plemeniti fantek. Samo mami v kuhinji je povedal, kje ima svoj zaklad in čemu. Ni opazil starejšega brata, ki je trenutek prej smuknil v shrambo.

Potem sta prišli stara mama in teta. Ze davno ni bilo več potice pri hiši, da bi jima potregli z njo. Tedaj je skočil Milan kakor ververica na podstrešje po skriti zaklad. Cež nekaj minut se je vrnil praznih rok in ves v solzah. Kdo je bil tat?

»Saj imamo vendar dve mački pri hiši,« je čisto nedolžnega obraza pripomnil starejši bratec in previdno izginil iz hiše. Za njim tudi drugi. Seveda, mački, Milanček nanje ni pomislil.

Mama se je nasmehnila: »Dve mački, ampak krščeni, jih bomo že ujeli.« Stara mama ni nič rekla. Pobožala je dobrega fantiča in vse popoldne je sedel pri njej. Teta Minka pa je odprla veliko črno torbico in vse dobrote, ki so bile v njej, so bile za Milana in njegovo sestrico. Za obe sladkosnedni mački ni čisto nič ostalo.

Darina Konec

ŠIŠKA
MLAČKO
IN BANANA
DA O PSU TIGRU NITI NE GOVORIMO

POHITIMO DA NE BO PREPOZNO!

TO JE KONEC REPA

BRAVO! REŠENA SI!

Docent dr. Herbert Zaveršnik Želodčna obolenja

Tako bi lahko tudi virus raka živel v našem telesu desetletja, ne da bi dal kake znake, in šele takrat, ko bi prišlo do istočasne delovanja več različnih činiteljev, kot so kronično vnetje, kemični dražljaj in dedno pogojene celice, ki so nekako zaspale med razvojem in čakajo le, da jih poseben dražljaj prebudi, bi prišlo do hitre rasti rakastih celic.

Vsi ti činitelji pa ne zmorejo ničesar, dokler je obramba našega telesa močna in ne dopusti razmnoževanja rakastih celic; šele če ta obramba popusti, se rak lahko začne širiti, prodirati v okolico in v oddaljene organe.

Kaže, da imajo osebe, ki obole na raku pred 40. letom, znatno manjšo odpornost, in tako si tudi razlagamo, da ti ljudje zelo hitro umirajo, če na raku obole. Tudi če smo odstranili rakasto žarišče, je medtem že v večini primerov prišlo do razseva po vsem telesu.

Proti raku se danes borimo predvsem na ta način, da z operacijo odstranimo rakasto žarišče. Včasih se nam posreči odstraniti celo zasevke, posebno če so posamež v jetrih. Uporabljamo tudi radijsko in rentgensko obsevanje, hormone in kemične snovi, tako imenovane citostatike, ki lahko zaustavijo nadaljnjo rast rakastih celic.

Petina vseh rakastih obolenj gre na račun želodčnega raka. Pri moškem je to najčešča oblika raka, medtem ko je pri ženskah rak na maternici in dojki češči, na želodcu pa šele na tretjem mestu. Pogubno je zlasti to, da rak v samem začetku ne daje kakih izrazitih znakov, po katerih bi ga lahko spoznali. Nasprotno, včasih je obolenje kratko, in že po 3 tednih težav je rak tako napredoval, da je vsaka pomoč zaman.

Prvi znaki so zelo nejasni. Obolenje se začne najčešče z izgubo teka, nekaterim se zlasti zagabi meso, nastopa **postopno hujšanje**, utrujenost, splošno slabo počutje in neodrejene težave oziroma tiščanje v zgornjem delu trebuha, vendar brez pravih bolečin. Mnogo bolnikov bi lahko rešili, če bi se ta bolezen javljala z bolečinami kakor zobobol, ta namreč najhitreje pripelje do zdravnika.

Ko se pri raku pojavi bolečina, pa je navadno bolezen že toliko razvita, da je pomoč zaman. V zadnjih letih je število rakastih obolenj želodca v Sloveniji izredno naraslo. Borba proti želodčnemu raku bi bila mnogo bolj uspešna, če bi imeli zadosti specialističnih ambulant, ki se ukvarjajo z obolenjem trebušnih organov, in če bi bila s tem dobro uskladen rentgenska služba. Pravzaprav rakastega obolenja želodca ni tako težko dokazati, če pride bolnik v prave roke, ki so vane ugotavljanja te bolezni. Vsekakor so izguba teka, hujšanje, utrujenost in nejasne težave v trebuhu pri treba takoj ukrepati. Osebe, pri katerih so dokazali, da nimajo kisline v želodcu, kar je navadno posledica kroničnega vnetja, so bolj izpostavljene rakastemu obolenju želodca in bi jih bilo treba redno nadzirati. Če pogledamo blato na kri, pri čemer ne mislimo prave krvavitve, ampak le tako, ki se da samo kemično ugotoviti, opazimo pri teh ljudeh, da je kemična reakcija stalno pozitivna. Ze samo to dejstvo mora sprožiti vse nadaljnje preiskave, kot so rentgenski pregled želodca, zlasti pa gastroskopija. Ta zadnja metoda je izredno pomembna, saj lahko v 4/5 rakastega obolenja želodca zanesljivo ugotovimo spremembe in tudi dokažemo tujerodno tkivo. Z novimi instrumenti, gastroskopi, ki so nekoliko podobni periskopu podmornic, vidi preiskovalec včasih celo bolje kakor kirurg med operacijo. Če smo torej postavili diagnozo ali pa tudi samo sum, da gre za rakasto obolenje, je treba človeku nemudoma svetovati, naj se da operirati. Zal danes lahko le pravočasna operacija bolniku podaljša življenje. Skupno z operacijo lahko uporabimo še druga sredstva, kot so obsevanja, posebno pa kemična sredstva, ki zaustavljajo rast rakastih celic ter jim preprečujejo ustvarjanje novih žarišč.

Namen sestavka ni bil prestrašiti bralca, vendar pa je dobro, če vemo, da je treba zlasti med 50. in 60. letom, če se pojavijo takrat kake motnje s prebavo zlasti v želodcu, pomisliti tudi na možnost rakastega obolenja. Čudno je, da zlec čisto dobimo ljudi, ki so prenašali po 6–24 mesecev težave z želodcem, ki so izgubili tek in hujšali, pa se ves čas niso obrnili na zdravnika.

Nadaljevanje prihodnjic

Abeceda za sedemnajstletnice Se znamo umivati?

Umivanje je pravzaprav odstranjevanje prahu, znojja in odvečne maščobe, ki se v štirindvajsetih urah nabere na naši koži. Prav gotovo je vsak že občutil veliko ugodje, kadar se je vrnil ves prepoten s hribov ali z daljšega potovanja, kjer ni bilo mogoče kaj prida skrbeti za osebno higieno — po temeljitim umivanju ali kopanju. Vse pore v koži so takrat očiščene in koža diha, kot pravimo. Zato tudi tak občutek ugodja. Da koža res diha, pa ste se lahko prepričali v filmu Goldfinger, kjer je pozlačeno dekle umrlo. Približno tako kot pozlata pa deluje na kožo sloj umazane.

Včasih za umivanje niso imeli kaj dosti »smisla«. Vsi vemo, da rezidenca francoskega sončnega kralja Louisa XIV. med vsemi stotinami sob ni imela niti ene kopalnice in stranišča. Neprijeten zadah so preprečevali s parfumi in pokrivali s pudri.

Danes na srečo ne delamo več tega. Že od mladih nog nam veppljavo navado, da si zvečer umijemo noge, zobe, zjutraj, naj bi se do pasu opljuskali z mlačno ali mrzlo vodo in podobno. Nekateri narodi so iz umivanja ustvarili prave obrede. Na Japonskem je znano kopanje v zelo vroči vodi v bazenu za vso družino. Preden gredo v skupno kopalnico se seveda že drugje temeljito umijejo. Vsi poznamo finko sauno in njen vpliv na odpornost organizma. Če boste kdaj gost pri kaki ameriški družini, vas bodo kaj čudno gledali, če ne boste vsak večer uporabili tuša.

Najprej pogledajmo, kaj vse je treba za vsakdanje umivanje. Milo lahko kupujete tudi otroško, če se vam zdi, da imate občutljivo kožo. Iz brisače, ki je že začela cveteti, si sami sešijte vrečko, ki jo uporabljajte samo zase. Za zelo tanko in občutljivo kožo je mogoče bisada pregraba, zato uporabljajte mehko umivalno gobo. Za vse druge kože, posebno suhe, pa uporabljajte krtačo. Najboljša je ščetinasta, najlonska ni tako priporočljiva. Če ste ugotovili, da vaša koža dobro prenaša drgnjenje, potem naj se vam nikar ne smili. Bolj jo boste drgnili in čim pogosteje, lepša bo. Na zunanji stran nadlakti in po nogah se rada pojavi kurja polt, če je koža bolj suha in, če smo pri negi telesa malce popustili. Pomagalo bo le vsakodnevno krtačenje z milom in toplo vodo. Do poletja,

ko se nosijo obleke brez rokavov, bo grda kurja polt izginila. Vendar pa jo je treba preganjati res prav vsak večer s krtačo in milom. Po umivanju nadlakti in noge zmasiramo s kremo ali še bolje z olivnim oljem. Kupite ga v lekarni, deciliter ali dva stane samo nekaj sto dinarjev. Po taki masaži z oljem bo koža mehka in žametna. (Nadaljevanje prihodnjic)

Zrcalo vedno pri roki

Vse smo radi lepe, lepe ves dan, kajne? Zato tale nasvet. V predalu pisalne mize imejte majceno zrcalo, ki vas bo hitro opozorilo, da se vam je nos začel svetiti, da ste šminko pojedli skupaj s skodelico črne kave, da so se lasje izneverili lepi jutranji pričeski... Poleg zrcala potrebujete tudi glavnik, puder, rdečilo, a vse to uporabljajte diskretno!

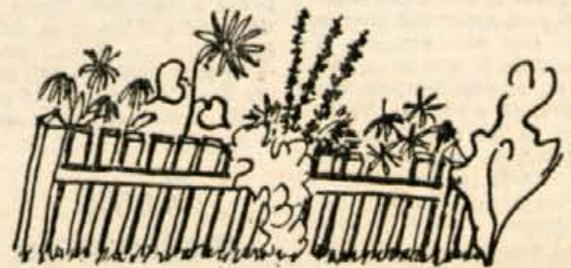
Kotiček za ljubitelje cvetja Svetuje ing. Anka Bernard

Predhišni vrt naj bo le okras

Vrtna kultura si le počasi utira pot v naše vrtove. Z različnimi nasveti ter s sodelovanjem čim večjega števila hišnih lastnikov želimo to pot kar se da skrajšati, da se bomo vse pogosteje ustavljali pred lepimi predhišnimi vrtovi v mestu in na podeželju. Nič ne de, če je na voljo le nekaj kvadratnih metrov, ali če je prostora samo za skromen grmiček ali plezavko. Na pomoč bomo poklicali cvetlične zabožke ter z bujno zasaditvijo poživili hišno fasado. Tudi turisti se raje ustavljajo tam, kjer jih o gostoljubnosti in kulturnosti prebivalcev prepričuje že cvetje na oknih in v vrtovih, kot pa tam, kjer vlada puščoba, kljub drugi urejenosti objektov.

V predhišni vrt ob cesti ne spada zelenjava, posebno ne fižolovke! Tudi gosto zasajeno sadno drevje ne spada tja, saj je za otroke preveč vabljivo! Pravzaprav se nam gojenje sadja in zelenjave v predvrtu ne splača, zato je tudi ograja okrog predvrta povečini nepotrebna investicija. Stroške za ograjo močno zmanjšamo, če jo po potrebi umaknemo med hiše. Avtomobilisti se zaradi lažjega dostopa do garaže ograjam vedno bolj odpovedujejo.

V zeleni pas ob cesti ne zasajamo rož oz. grmovnic z velikim, za nekatere preveč vabljivim cvetjem. Ker je sama trata preskromna ter jo je treba vsaj osemkrat letno kositi, bomo ta majhen del vrta zasadili z raznoterim nizkim grmičevjem in trajnicami ter morda manjšim drevesom in popenjalko ob hišnem vhodu ali garaži. Vrt bo na videz prostornejši ter bo privlačen od spomladi, ko bodo zacvetele nizko blazinaste trajnice, poleti ob cvetenju mnogocvetnih vrtnic, potentil, spiraj, do jeseni z rdečimi jagodami obloženih grmov ter zimzelenih grmov in trajnic pozimi. Ko bo nasad zaraščen in se bo skrila zadnja ped zenilje pod bujnim rastlinjem, bo z njim le malo dela in stroškov.

Zelenje mora biti s hišo povezano. Če ga ločijo od nje betonske plošče, te lepe povezave ne bo. Bojazen zaradi vlage, ki jo hiša menda dobi od rastlin je docela odveč. Dejansko rastline vlago črpajo iz zemlje, plezavke pa ščitijo stavbo pred vetrovi in nalivi, zato je pretirana skrb za fasadni omet odveč. Od mrčesa zaidejo v stanovanje le mravlje in kak pajek, ki pa jih z lahkoto preženemo. Kdo se bo le zaradi tega odrekel zlahkemu srobotu ali vrtnicam? Za lesenimi ograjami na deželi naj se razkošatijo cvetlice kmečkih vrto: sončnice, bujne dalije, potonke, popelni, ostrožniki in lilije, ki so bile nekdanj močno razširjene. Ne dopustimo, da jih preženejo s svojo puščobo betonske ograje.

Ne pozabite pa, da se je pred urejevanjem vrta bolje posvetovati pri hortikulturnem društvu, kot pa nabavljati drage rastline, ki morda za naše namene niso primerne ter jih moramo po večkrat presajati preden dosežemo zaželeni učinek.

Prepovedane igre

Z dijaškimi knjižicami po svetu

Tri mladoletna dekleta iz nemškega mesta Braunschweiga so nekoga zgodnjega decembrskega dne lani odšle z doma, ker so se doma in v šoli preveč dolgočasile. V nekaj več kot mesec dni trajajočih počitnicah so spale po tovornih vagonih, na železniških postajah in celo v karni.

Najmlajša Gabrijela je bila stara petnajst let, Kristina je bila leto starejša, Hildegard pa je imela sedemnajst let. Kristina in Gabrijela sta bili med najboljšimi učenkami na šoli. Vendar je bilo v šoli dolgočasno, sošolke so jim šle na živce in tako so se spomnile, da bi rade pogledale po svetu.

Zgodaj zjutraj so skozi goste gozdove hodile neprestano proti zahodu. Ena izmed njih je celo potresala po sledih poper, da bi policijskim psom zamešala sledove, saj so vedele, da se bodo starši takoj obrnili na policijo. Medjo so prešle skrivaj, saj niso imele potnih listov, pač pa samo dijaške knjižice. Po dolgi hoji skozi goste grmovje, so zagledale neko vasico. Na nekem dvorišču je stal avtomobil s francosko registracijo. Od veselja so kar poskočile — bile so v Franciji.

S seboj so vzele vsega skupaj 300 mark. Polovico so porabile še na nemški strani, za ostalo pa so kupile železniške vozovnice do Maitsea. Tam je imela Kristina znanca, vojaka Johnnija. Ta je bil prejšnje leto v Nemčiji. Sedaj ni bil ravno najbolj vesel, ko so ga pred kasarno pričakala tri mlada dekleta. Namesto pozdrava jim je dejal, da so ponorele, ko sredi zime tavaajo daleč od doma. Vseeno pa jim je prinesel kruha in slira. Njihov prijatelj jim je odstopil svoj avtomobil, kjer so lahko dve noči prespale. V avtomobilu je bilo mraz, zato jih je Johnny tretjega dne pretihotaplil v kasarno. Trdile so, da se jim ni nič zgodilo, le zjutraj, ko so se prikazale v umivalnici, se drugi vojaki niso mogli načuditi nenavadnim gostom.

Med tem časom je policijski inšpektor v njihovem rodnem mestu dal napisati 15.000 tiralic v skoraj vseh evropskih jezikih. Poslali so jih na konzulate, predsednikom ob-

čin, mladinskim domovom ter policijskim postajam.

Ubežnice, željne pustolovščin, pa so bile tedaj že v Parizu in malo kasneje v Perpetieniu. Tu so porabile zadnji denar, ki jim ga je posodil dobri Johnny. Odslej so potovale z avtostopom. Ugotovile so, da so za potovanja najbolj primerni veliki tovornjaki s kabinami, ker so v njih lahko spale. Niti same niso vedele, s koliko avtomobili so se vozarile po Franciji. V Toulousu se je neki mladi Nемец zaljubil v Gabrijelo in ta je ostala pri njem. Ostali dve sta se vrnili v Pariz. Potovali sta z vlakom kot slepi potniki.

»V Parizu je bilo čudovito,« se je kasneje spominjala Hildegard. Bilo je ravno pred novim letom, na razsvetljenih ulicah je vrvela množica ljudi z vseh koncev sveta. Ubežnici sta spali na železniških postajah in v tovornih vagonih.

Januarja sta bili spet na jugu Francije. Bilo je mraz, tavalji sta po ulicah. Ogovoril ju je neznan moški in jima ponudil, da lahko zastonj spita v njegovem hotelu. Ne da bi pomislili, kaj se jima vse lahko zgodi, sta pristali.

Zmagovalci San Rema

V nedeljo zvečer se je končal tradicionalni festival italijanske popevke. Prvo mesto je s tristo šestimi glasovi dobila popevka Pesem za tebe, ki sta jo pela Sergio Endrigo in pa gost iz Brazila Roberto Carlos. Na drugem mestu je posem Bela hiša, ki sta jo peli mladi pevki Marisa Sannia in pa Ornella Vanoni. Tretje mesto je zasedla popevka z naslovom Pesem, ki sta jo pela Milva in pa Adriano Celentano. Zadnji večer — to je v finalu so peli tudi tiste znani tuji pevci: Antoin, Louis Armstrong, Joko Kiši in drugi.

Žebli maščevanja

»Opravičujem se vsem, katerim so po moji krivdi pustile gume,« je izjavil na koncu sodnega procesa Pierre Vouriot. Vsa reč se je začela takrat, ko je njegova hči s prijatelji doživela prometno nesrečo in pri tem umrla. To je bilo pred poldrugim letom. Oče ni mogel preboleči hčerine tragične smrti. Pravi, da se je komaj premagal, da ni ubil tistega, ki je povzročil prometno nesrečo. Po pariških ulicah je začel posipati žebličke, ki so povzročili nekaj čez sto prometnih nesreč, preden so ga odkrili. Pred sodiščem so ga sleer oprostili, vendar pa so ga prepustili negi palhiatra.

Na srečo je bil mož poštenjak. Drugi dan sta z avtostopom prispeli v Peripetien. Tu je bilo konec enomesečnega »vandranja.« Policija je imela tiralici in zato so ju spravili v zapor vse dotlej, dokler ni prispel ponju policijski inšpektor iz rodnega Braunschweiga. Tri dni kasneje so našli v Toulousu tudi Gabrijelo.

Sedemnajstletna Hildegard je na koncu enomesečnega popotovanja povedala: »Sedaj imam dragocene izkušnje. Vse, kar sem doživela, ne morem nikomur povedati. Samo to lahko rečem, da ni bilo niti malo lepo.«

Zmotila se je banka

Bogat stric iz Amerike je umrl. Del zapuščine naj bi dobili tudi dve družini iz Københavna. Danska banka, ki je prevzela vse posle v zvezi z izplačilom dediščine, se je zmotila in eni družini poslala celotni znesek, ki bi se sicer moral deliti na obe družini. Ko je banka čez nekaj časa odkrila pomoto, je dedič prosila, naj vrnejo polovico denarja; bilo bi ga točno 12.000 danskih kron. Na nesrečo pa so dedič ves denar že porabili. Zadeva je prišla pred sodišče. Družina, ki je prejela preveliko dediščino meni, da je za napako odgovorna banka.

Ste ga spoznali? Najbrž ne, saj bi tega v cunje odetega in razmršenega znanega italijanskega igralca Marcella Mastrolannija spoznali le njegovi najbolj vneti občudovalci. Fotografija je iz njegovega zadnjega filma Diamanti a colazione. In še velika novica — naučil se je angleško.

— Draga, najin sin je pravkar spregovoril svojo prvo besedo. Poklical me je — mama

Četrtnina ljudi živi v mestih

Narastajoč beg s podeželja v mesto je eden izmed največjih problemov našega časa. Iz letopisa Združenih narodov o socialnem položaju na svetu, je razvidno, da živi več kot četrtnina vsega prebivalstva na Zemlji v mestih. Če povemo natančneje, v mestih živi 735 milijonov ljudi. Pričakovati je, da bo do leta 1980 živila v mestih približno tretjina prebivalcev. Po predvidevanjih demografov bo leta 1980 na zemlji milijarde 250 milijonov ljudi.

Vojna v malem. Foto F. Perdan

Kratka krila na Madagaskarju

Z vladnim dekretom so na Madagaskarju prepovedali nositi mini krila. Nekateri užaljene turistke iz dežel, kjer se ne spotikajo ob dolžino kril, so užaljeno zapustile otok. Policaji so namreč natančno upoštevali prepoved in so opozarjali na to tudi tujce. Oblasti je to vznemirilo, zato so prepoved malo ublažili. Izdali so pojasnilo, kaj je mini krilo, se pravi do

kam sega. Mini krilo je tisto, ki sega do polovice stegen. Če je koleno odkrito, policaj nima nobenega vzroka za intervencijo. Človek bi ob tem pomislil, da bodo od sedaj naprej morali policaji na Madagaskarju dobro oceniti dolžino krila. Notranji minister je policiji obljubil pomoč, če sama ne bo zmogla nove modele.

Radio

Poročila poslušajte vsak dan ob 5., 6., 7., 8., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23 in 24 uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri. Ob nedeljah pa ob 6.05., 7., 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri.

SOBOTA — 10. februarja

8.08 Glasbena matineja — 8.55 Radijska šola za nižjo stopnjo — 9.25 Dvajset minut z našimi ansambli zabavne glasbe — 9.45 Iz albuma skladb za mladino — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Igrajo in pojo priljubljene domači ansambli — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Opoldanski orkestralni intermezzo — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Popevke iz studia 14 — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Od melodije do melodije — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.45 Naš podlistek — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Gremo v kino — 17.35 Igramo beat — 18.00 Aktualnosti doma in v svetu — 18.15 Pravkar prispelo — 18.50 S knjižnega trga — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Olimpijske igre Grenoble 1968 — 20.00 Plesni in revijski orkester RTV Ljubljana — 20.30 Zabavna radijska igra — 21.05 Veseli zvoki godal — 21.30 Iz fonoteke radia Koper — 22.10 Oddaja za naše izseljence — 23.05 S plesom in pesmijo v novi teden

Drugi program

20.05 Glasbena pravljica — 20.18 Iz domačih in tujih logov — 21.20 Iz zborovskega opusa Vasilija Mirka — 21.20 Janaki koncertnih dvoran — 22.00 Ples v noč — 23.00 Ura pri Leošu Janačku

NEDELJA — 11. februarja

6.00 Dobro jutro — 7.30 Za kmetijske proizvajalce — 8.05 Radijska igra za otroke — 9.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I. — 10.00 Se pomnite tovariši — 10.25 Pesmi borbe in dela — 10.45 Nedeljski mozaik lepih melodij — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.50 Pogovor s poslušalci — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II. — 13.15 Iz operetnih partitur — 13.40 Nedeljska reportaža — 14.00 Popoldne ob lahki glasbi — 14.30 Humoreska tega tedna — 15.05 Nedeljsko športno popoldne — 17.05 Pojo znameniti operni pevci — 17.30 Radijska igra — 18.20 Iz solistične glasbe — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Olimpijske igre Grenoble 1968 —

20.00 V nedeljo zvečer — 22.15 Sretni večer — 23.05 Literarni nokturno

Drugi program

9.35 Igramo kar ste izbrali 13.35 Za prijetno popoldne — 14.15 Odmevi z gora — 14.35 Prodana nevesta — opera — 16.52 Brahms in Kodaly — 17.35 Izložbeno okno — 19.00 Strani iz slovenske proze — 19.20 Lahka glasba današnjih dni — 20.05 Radijska kinoteka — 20.25 Glasbena medigra — 20.30 Iz repertoarja Komornega zbora RTV Ljubljana — 21.20 Nedeljska reportaža — 21.30 Koncertni drobiž — 22.00 Glasbena skrinja — 23.00 Nočni koncert

PONEDELJEK — 12. februarja

8.08 Glasbena matineja — 8.55 Za mlade radovedneže 9.10 Iz jugoslovanskih studiov — 9.45 Razvoj našega mladinskega zborovskega petja — 10.15 Pri vas doma 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Cocktail melodij in plesnih zvokov — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Aldo Ciccolini igra Griega — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Nastopajo mali vokalni ansambli — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Razpoloženska glasba z velikimi zabavnimi orkestri — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Dva ljubljanska pevska zbora — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Pojeta sopranistka Sonja Hočvarjeva in basist Ladko Korošec — 18.00 Aktualnosti doma in v svetu — 18.15 Signali — 18.35 Mladinska oddaja Interna 469 — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.10 Pet minut za EP — 19.15 Olimpijske igre Grenoble 1968 — 20.00 Skupni program JRT — 22.10 Radi ste jih poslušali — 23.05 Literarni nokturno

Drugi program

20.05 Nadaljevalni tečaj nemškega jezika — 20.20 Izbrali smo vam — 21.20 Zabavni intermezzo — 21.30 Orgelsko delo Johanna Sebastiana Bacha — 22.00 Literarni večer — 22.50 Suita za orkester — 23.00 Cocktail jazz

TOREK — 13. februarja

8.08 Glasbena matineja — 8.55 Radijska šola za srednjo stopnjo — 9.25 Tri skladbe prirejene za harmonikarski orkester — 9.40 Cicibanov svet in Pesmica za najmlajše — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 V ritmu današnjih dni — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Figaro — scenska glasba — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Igrajo češke pihalne godbe 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Pet minut za novo pesmico — 14.25 Lepe melodije 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 V torek nasvidenje — 16.00

Vsak dan za vas — 17.05 Igra Simfonični orkester RTV Ljubljana — 18.00 Aktualnosti doma in v svetu — 18.15 Rado Simoniti dirigira svoje in tuje zborovske skladbe — 18.45 Družba in čas — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.10 Pet minut za EP — 19.15 Olimpijske igre v Grenoble 1968 — 20.00 Radijska igra — 21.00 Pesem godal — 21.15 Deset pevcev — deset popevk — 22.10 Glasbena medigra — 22.15 Skupni program JRT — 23.05 Literarni nokturno

Drugi program

14.05 Radijska šola za višjo stopnjo — 14.35 Glasbene vrnjete — 20.05 Svet in mi — 20.20 Vedno lepe melodije 21.20 Zbor sovjetske armade — 21.40 Sonata za violončelo in klavir — 22.00 Jugoslovanski zabavni ansambli in orkestri — 23.00 Dvesto let godalnega kvarteta

SREDA — 14. februarja

8.08 Glasbena matineja — 8.55 Pisan svet pravljic in zgodb — 9.10 Slovenski pevci in ansambli zabavne glasbe 9.45 Glasbena pravljica — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Narodne in narodno-zabavne melodije za sredo dopoldne — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Chopin in poljski umetniki — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Operetni zvoki — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Igramo za razvedrilo — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.45 Naš podlistek — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Mladina sebi in vam — 18.00 Aktualnosti doma in v svetu — 18.15 Naši glasbeni umetniki igrajo — 18.40 Naš razgovor — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.10 Pet minut za EP — 19.15 Olimpijske igre Grenoble 1968 — 20.00 Asciano v Albi — opera — 22.10 Za ljubitelje jazz — 23.05 Literarni nokturno

Drugi program

14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo — 14.35 Veseli akordi — 20.05 Okno v svet — 20.20 Radi jih poslušate — 21.20 Japonske narodne pesmi — 21.40 Od skladbe do skladbe — 22.15 Gramofonska plošča, radiofonija in glasba — 23.00 Razgledi po sodobni glasbi

ČETRTEK — 15. februarja

8.08 Operna matineja — 8.55 Radijska šola za višjo stopnjo — 9.25 Bosanske melodije — 9.40 Pet minut za novo pesmico — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Revija jugoslovanskih pevcev zabavne glasbe — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Dva prizora iz opere Ekvinokcij — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Igra pihalna godba mornarice — 13.30 Priporočajo vam

— 14.05 Izbrali smo vam — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Majhen recital flavtista Borisa Campe — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Cetrtkov simfonični koncert — 18.00 Aktualnosti doma in v svetu — 18.15 Turistična oddaja — 18.45 Jezikovni pogovori — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.10 Pet minut za EP — 19.15 Olimpijske igre Grenoble 1968 — 20.00 Cetrtkov večer domačih pesmi in napevov — 21.00 Literarni večer — 21.40 Glasbeni intermezzo — 22.10 Komorni večeri — 23.05 Literarni nokturno

Drugi program

20.05 Nadaljevalni tečaj italijanskega jezika — 20.20 Operni koncert — 21.20 Melodije po pošti — 22.20 Med mojstri lahke glasbe — 23.00 Za ljubitelje in poznavalce

PETEK — 16. februarja

8.08 Glasbena matineja — 8.55 Pionirski tednik — 9.25 Darinka Režek poje narodne — 9.40 Iz glasbenih šol — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Igramo za vas — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Dva stavka iz Schuberta — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Na kmečki peči 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Valčki in uverture — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.20 Turistični napotki za tuje goste — 15.25 Glasbeni intermezzo — 15.45 Kulturni globus — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Clovek in zdravje — 17.15 Glasbene uganke — 18.00 Aktualnosti doma in v svetu — 18.15 Zvočni razgledi po zabavni glasbi — 18.45 Na mednarodnih krizipotjih — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.10 Pet minut za EP — 19.15 Olimpijske igre Grenoble 1968 — 20.00 Poje zbor RT Beograd — 20.30 Dobimo se ob isti uri — 21.15 Oddaja o morju in pomorsčakih — 22.10 Iz sodobne slovaške in češke simfonične glasbe — 23.05 Literarni nokturno

Drugi program

14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo — 14.35 V tričetrtinskem taktu — 20.05 Radijska igra — 20.52 Zabavni zvoki z majhnimi ansambli 21.20 Istrske ljudske pesmi — 21.40 Drobne skladbe Slavka Osterca — 22.00 Iz frankfurtskih dvoran — 23.15 Godala za lahko noč

Kino

Kranj CENTER

10. februarja amer. film STANLIO IN OLIO ob 9.30, italij. barv. CS film ADIOS, GRINGO ob 16., 18., in 20. uri, premiera amer. barv. CS filma REVOLVERAS VACO ob 22. uri

11. februarja amer. film STANLIO IN OLIO ob 10. uri, amer. barv. CS film REVOLVERAS VACO ob 13. uri, italij. barv. CS film ADIOS, GRINGO ob 15., 17. in 19. uri, premiera amer. angl. barv. filma ZLOMLJENA KRILA ob 21. uri

12. februarja amer. angl. barv. CS film ZLOMLJENA KRILA ob 16. in 19. uri

13. februarja amer. angl. barv. CS film ZLOMLJENA KRILA ob 16. in 19. uri

Kranj STORZIC

10. februarja amer. barv. CS film LORD JIM ob 15.30 in 18. uri, premiera amer. filma KACJA KOZA ob 20.30. 11. februarja amer. barv. CS film LORD JIM ob 14.30, 17. in 19.30

12. februarja italij. barv. CS film ADIOS, GRINGO ob 16. uri, amer. film STANLIO IN OLIO ob 18. uri, amer. film KACJA KOZA ob 20. uri

13. februarja amer. film KACJA KOZA ob 16., 18 in 20. uri

Stražišče SVOBODA

10. februarja amer. barv. CS film LORD JIM ob 19.30. 11. februarja amer. barv. CS film REVOLVERAS VACO ob 15., 17. in 19. uri

Cerklje KRVAVEC

10. februarja amer. barv. CS film DIVJA REKA ob 19. uri

11. februarja amer. barv. CS film DIVJA REKA ob 16. uri

Kamnik DOM

10. februarja amer. film STANLIO IN OLIO ob 17. uri, amer. barv. film TIGRICA (PENELOPE) ob 19. uri

Skofja Loka SORA

10. februarja amer. barv. CS film PREGON BREZ MILOSTI ob 17.30 in 20. uri 11. februarja amer. barv. CS film PREGON BREZ MILOSTI ob 15., 17.30 in 20. uri 12. februarja angl. barv. film NA POMOC! ob 18. uri 13. februarja angl. barv. VV film NA POMOC! ob 18. in 20. uri

Jesenice RADIO

10. do 11. februarja amer. barv. film VSTAJA APACEV 12. februarja nemški film SEST GROZNIH NOCI 13. februarja italij. barv. CS film ROMUL IN REM

Jesenice PLAVZ

10. do 11. februarja italij. barv. CS film ROMUL IN REM 12. do 13. februarja amer. barv. CS film VSTAJA APACEV

Zirovnica

11. februarja amer. barv. CS film SAN FERNANDO Dovyje—Mojstrana 10. februarja grški film STRAH

11. februarja amer. barv. CS film MARNI

Kranjska gora

10. februarja amer. barv. CS film SAN FERNANDO 11. februarja jugosl. film. SRECNI UMIRAJO DVA-KRAT

Televizija

SOBOTA — 10. februarja

11.45 Smuk za ženske (Evrovizija) — 13.15 Tek na 15 km — 15.55 TV kašipot (RTV Ljubljana) — 16.20 Važna je roža — film (RTV Beograd) — 17.00 Mojca in živali — 18.00 TV obzornik (RTV Ljubljana) — 18.20 Poklici (RTV Beograd) — 19.20 S kamero po svetu — 19.45 Cik cak (RTV Ljubljana) — 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 20.20 Filmski pregled — Grenoble (Evrovizija) — 20.35 Cik cak (RTV Ljubljana) — 20.40 Umetnostno drsanje za ženske (Evrovizija) — 23.00 Zadnja poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 18.00 Včeraj, danes jutri — 18.20 Portreti in srečanja — 19.45 TV prospekt (RTV Zagreb) — 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 21.00 Spored italijanske TV

NEDELJA — 11. februarja

9.10 Kmetijska oddaja v madžarščini (RTV Beograd) — 9.35 Poročila — 9.40 Dobro nedeljo voščimo s Henčkovim ansamblom (RTV Ljubljana) — 10.00 Kmetijska oddaja (RTV Zagreb) — 10.45 Moke-dajeva matineja (RTV Ljubljana) — 11.45 Veleslalom za moške — 13.05 Smučarski skoki na 70 m skakalnici (Evrovizija) — 15.30 TV kašipot — 15.55 Neiztrohnjeno srce — recital (RTV Ljubljana) — 16.30 Hokej Kanada : ZDA (Evrovizija) — 18.30 Rezerviran čas — 19.10 Gospa iz Baltimora — film iz serije Bonanza (RTV Ljubljana) — 20.00 TV dnevnik in filmski pregled iz Grenobla (RTV Beograd) — 20.45 Cik cak (RTV Ljubljana) — 20.50 Na kraju samem — 22.20 TV dnevnik (RTV Beograd) — **Drugi spored:** 21.00 Spored italijanske TV

PONEDELJEK — 12. februarja

9.30 TV v šoli — 10.35 Ruščina — 14.50 TV v šoli — ponovitev — 15.45 Ruščina — ponovitev (RTV Zagreb) — 16.10 Angleščina — 16.45 Kulturna panorama v madžarščini (RTV Beograd) — 17.00 Poročila — 17.05 Mali svet (RTV Zagreb) — 17.30 Lov na tjuljenje — 18.00 TV obzornik — 18.30 Prilika v rastni hormon — 18.50 Memento mori — kulturni film — 19.20 Oprema Gostič — 19.40 Vokalno instrumentalni solisti — tri iz San Rema (RTV Ljubljana) — 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 20.20 Filmski pregled iz Grenobla (Evrovizija) — 20.35 Cik cak (RTV Ljubljana) — 20.40 Paviljon št. 6 — TV drama (RTV Zagreb) — 22.00 TV

dnevnik (RTV Beograd) — 22.00 Veleslalom za moške (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 18.00 Včeraj, danes, jutri — 18.20 Znanost in mi (RTV Zagreb) — 18.50 Memento mori (RTV Ljubljana) — 19.20 TV pošta (RTV Beograd) — 19.45 TV prospekt (RTV Zagreb) — 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 21.00 Spored italijanske TV

TOREK — 13. februarja

9.40 TV v šoli — 10.35 Angleščina (RTV Zagreb) — 11.45 Slalom za ženske (Evrovizija) — 14.50 TV v šoli — ponovitev — 15.45 Angleščina — ponovitev (RTV Zagreb) — 17.00 Hokej SZ : Švedska (Evrovizija) — 19.30 TV obzornik — 20.00 Cik cak — 20.10 Cowboy — ameriški film (RTV Ljubljana) — 21.40 Hokej CSSR : Kanada (Evrovizija) — 23.00 Filmski pregled iz Grenobla — (RTV Ljubljana) — 23.15 Zadnja poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 21.00 Spored italijanske TV

SREDA — 14. februarja

15.25 Stafeta 4x10 km za moške (RTV Zagreb) — 15.55 Madžarski TV pregled (Beograd) — 17.10 Poročila — 17.15 Kijuckee skrbi za teto (RTV Ljubljana) — 17.45 Kje je, kaj je (RTV Beograd) — 18.00 TV obzornik (RTV Ljubljana) — 18.20 Združenje radovednežev (RTV Zagreb) — 19.05 Prvi mladinski festival popevk — II. del (RTV Ljubljana) — 19.45 TV prospekt (RTV Zagreb) — 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 20.20 Filmski pregled iz Grenobla (Evrovizija) — 20.35 Cik cak (RTV Ljubljana) — 20.40 Umetnostno drsanje parov (Evrovizija) — 23.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — **Drugi spored:** 21.00 Spored italijanske TV

ČETRTEK — 15. februarja

9.40 TV v šoli — 10.35 Nemščina (RTV Zagreb) — 11.00 Angleščina (RTV Beograd) — 11.45 Veleslalom za ženske (Evrovizija) — 14.50 TV v šoli — ponovitev — 15.45 Nemščina — ponovitev (RTV Zagreb) — 17.00 Poročila — 17.15 Vijavaja ringaraja — 18.00 TV obzornik — 18.20 Na valovih revolucije (RTV Ljubljana) — 19.05 Pravdarji — humoristična oddaja (RTV Beograd) — 19.45 Cik cak (RTV Ljubljana) — 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 20.20 Filmski pregled iz Grenobla (Evrovizija) — 20.35 Cik cak (RTV Ljubljana) — 20.40 Slager sezone (RTV Zagreb) — 21.00 Hokej SZ : CSSR (Evrovizija) — 23.00 TV dnevnik — **Drugi spored:** 18.00 Včeraj, danes, jutri (RTV Zagreb) — 18.20 Narodna glasba (RTV Beograd) — 18.45 Mladinska tribuna (RTV Zagreb) — 19.05 Pravdarji (RTV Beograd) — 19.45 TV prospekt (RTV Zagreb) — 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 21.00 Spored italijanske TV

PETEK — 15. februarja

9.40 TV v šoli — 13.50 Hlrostno drsanje na 1500 m — moški — 14.50 TV v šoli (RTV Zagreb) — 16.00 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd) — 17.25 Poročila — 17.30 Fotograf-film — 18.00 TV obzornik (RTV Ljubljana) — 18.20 Mladinski koncert (RTV Beograd) — 19.05 Srečanje z režiserjem Miletom Korunom — 19.25 Glasbena lepljenka — 19.55 Cik cak (RTV Ljubljana) — 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 20.20 Filmski pregled iz Grenobla (Evrovizija) — 20.35 Cik cak — 20.40 Poletje in zima — francoski film (RTV Ljubljana) — 21.40 Umetnostno drsanje za moške (Evrovizija) — 23.00 Zadnja poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 18.00 Včeraj, danes, jutri (RTV Zagreb) — 18.20 Mladinski koncert (RTV Beograd) — 19.05 Panorama — 19.55 Propagandna oddaja (RTV Zagreb) — 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 21.00 Spored italijanske TV.

Loterija

Poročilo o žrebanju 6. kola srečk, ki je bilo dne 8. 2. 1968

Srečke	sozadele	sklonenicami	dobitek N din
80	8		
16430	400		
40300	500		
091170	50.000		
651850	10.000		
21	8		
20311	1.000		
92211	500		
32	8		
92	8		
07472	500		
54272	400		
93	10		
05093	1.010		
35143	400		
39513	500		
43033	400		
172573	10.000		
862683	2.000		
4	4		
47764	504		
55884	404		
65974	404		
66364	404		
67854	504		
73364	504		
927184	2.004		
55	10		
2205	200		
73595	1.000		
009215	2.000		
927585	2.000		
978735	100.000		
36	20		
486	50		
556	100		
30416	400		
429736	2.020		
538626	30.000		
17	8		
09037	500		
46377	400		
870777	2.000		
8	4		
35018	504		
328698	2.004		
800068	2.004		
851968	2.004		
9	4		
01249	504		
07529	404		
50249	1.004		
789589	2.004		

Prešernovo gledališče v Kranju

NEDELJA — 11. februarja

ob 10. uri za IZVEN v okviru URE PRAVLJIC »DEDEK IN BABICA Pripovedujeta ZGODBO IZ PESNIKOVEGA ŽIVLJENJA V KRANJU.

Tržni pregled

Rdeča pesa 1,50 do 1,60 N din, korenček 2 do 2,50 N din, petršij 4 do 5 N din, radič 6 N din, rdeč radič 8 do 10 N din, kisle zelje 2 N din, kislja repa 1,50 do 1,60 N din, črna redkev 1,20 do 1,50 N din, jabolka 1,20 do 1,50 N din, čebula 2,80 do 3 N din, suhe slive 3,50 N din, med 12 do 13 N din, surovo maslo 16 do 18 N din, skuta 4 do 5 N din, zaklana perutnina 10 do 12 N din, svinjsko meso 10 do 12 N din, orehova jedra 20 do 22 N din za kg; fižol 3,50 do 4 N din, kaša 3,80 do 4,50 N din, ješprenj 1,80 do 2 N din, ajdova moka 4 do 4,50 N din, koruzna moka 1,80 do 2 N din, pšenica 1 do 1,20 N din, oves 0,70 do 0,80 N din, suho sadje 2 N din za liter; jajca 0,60 do 0,70 N din

Razglašamo prosta sezonska delovna mesta za

- 2 upravnika
- 3 kuharice
- 3 pomočnice kuhinjske
- 3 snažilke
- 1 servirko

Ponudbe pošljite na naslov:

Republiški odbor Zveze slepih Slovenije, Ljubljana, Groharjeva 2

NOVI PLESNI TECAJI

Plesni tečaj za začetnike se začne 16. februarja ob 18.30.

Nadaljevalni plesni tečaj pa 22. februarja.

Vpisovanje v Delavskem domu vhod 4/I med 18. in 19. uro. Plesalke imajo prost vstop.

Podjetje UKO Kropa potrebuje za obrat družbene prehrane

NATAKARICO

veščo tudi kuhanja.

Ponudbe poslati upravi podjetja UKO do 17. 2. 68.

PROMETNO PODJETJE

Ljubljana Transport

POSLOVNA ENOTA JESENICE

opravlja od ponedeljka, 12. 2. 1968 dalje vsakodnevne avtobusne prevoze na maloobmejni progii

GOZD MARTULJK—RATECE—TRBIŽ

Ob ponedeljkih, torkih, sredah, četrtek in petkih odpelje avtobus iz Gozda Martuljka ob 14.40, vrne pa se ob 20. uri; ob sobotah pa ima odhod ob 8.40 in povratek v Gozd Martuljk ob 14. uri. Ugodne avtobusne zveze z Jesenicami so zagotovljene.

Tovarna gumijevih izdelkov SAVA Kranj

zaposli takoj

ADMINISTRATORKO

Pogoj:

končana administrativna šola z 1-letno prakso na enako zahtevnih delovnih mestih preizkus strokovnih in drugih delovnih sposobnosti (strojepis in stenografija)

Pismene prijave sprejema kadrovska služba — delovna razmerja najkasneje do 15. februarja 1968.

Nesreče preteklega tedna

Od torika do petka se je na gorenjskih cestah pripetilo trinajst prometnih nesreč.

V torek zjutraj sta v vasi Log pri Kranjski gori v ovinku trčila avtobus KR 115-70,

voznik Ivan Cepič in osebni avtomobil LJ 561-37, ki ga je vozil Maks Arbiter. V ovinku je osebni avtomobil vozil preveč po sredini ceste, zato je trčil z avtobusom. Telesnih

poškodb ni bilo, škode na vozilih pa je za 3000 N din.

Na blagem ovinku na cesti Kranjska gora—Ratoče sta pri srecanju trčila osebni avtomobil nemške registracije, ki ga

je vozila Ivica Iveljič iz Zagreba in osebni avtomobil LJ 330-94 voznik Ciril Godec. Zaradi poškodb, dobljenih pri trčenju, so Marijo Godec odpeljali v bolnišnico, medtem ko je škode na avtomobilih za okoli 3700 N din.

četrtak osebni avtomobil ZG 463-66, ki ga je vozil Slavko Sinkovič iz Zagreba zadel v osebni avtomobil KR 47-34, voznik Janez Pfajfar. Pri trčenju je na vozilih nastalo za 4000 N din škode.

Na križišču Kidričeve ceste in Ceste Staneta Zagarja v Kranju sta v torek popoldne trčila osebni avtomobil LJ 247-33, voznik Stefan Filipič in osebni avtomobil KR 112-24, voznik Ivan Raspor. Voznik Filipič je v križišču izsiljeval prednost, zato je trčil v Rasporjevo vozilo. V nesreči sta bila dva sopolnika laže ranjena, na avtomobilih pa je za okoli 5000 N din škode.

Pri prehitevanju na cesti prvega reda v Podvinu je v

V četrtak se je na cesti prvega reda v vasi Potoki pripetila hujša prometna nesreča. Osebni avtomobil nemške registracije, voznik Hans Peter iz Nemčije je vozil tako hitro, da ni mogel ustaviti za tovornjakom, ki je stal na cesti. Zato ga je prehitel po levi strani, v tem pa je iz nasprotno smeri pripeljal avtobus KR 141-76 voznik Janez Mandelje. Pri silovitem trčenju je nastalo za okoli 8000 N din škode.

L. M.

V 80. letu je končal svojo življenjsko pot naši dragi oče, dedek, brat, stric, bratranec in tast

Peter Jocif šolski upravitelj v pokoju

Pogreb bo na njegov rojstni dan, v nedeljo, 11. 2. 1968, ob 15.30 izpred hiše žalosti Preddvor št. 43 na pokopališču v Preddvoru.

Zalujoči: hčerki Majda por. Plevčak, Nežka, sin ing. Boštjan, vnukinji: Aljana, Bogdana, sestra Ančka, snaha Sonja, zet veterinar Jože, in drugo sorodstvo

Preddvor, Olševke, Kranj, Ljubljana, 9. 2. 1968

Zahvala

Ob bridki izgubi moje drage žene in naše ljubljene skrbne mame, stare mame, sestre in tete

Jožefe Žibert rojene Ajdovec

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in sosedom, ki so nam v teh težkih trenutkih stali ob strani in sočustvovali z nami, ter jo v tako velikem številu spremili na zadnji poti in ji s cvetjem zasuli njen prerani grob. Posebno se zahvaljujemo dr. Petriču za njegovo požrtvovalnost in skrb med njeno boleznijo. Zahvaljujemo se tudi č. duhovščini iz Naklega za spremstvo kakor tudi sodelavcem tovarne Iskra in kolektivu Merkur za izraze sožalja, podarjeno cvetje in spremstvo. Se enkrat vsem iskrena hvala.

Zalujoči družini Žibert in Rozman ter drugo sorodstvo

Pivka, 3. 2. 1968

Zahvala

Ob prerani izgubi našega moža, očeta, starega očeta in brata

Janeza Zavrla iz Žerjavke št. 2

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem ter vsem, ki so počastili spomin in ga v tako velikem številu spremili na njegovi poslednji poti. Posebno zahvalo smo dolžni zdravniku dr. Novaku, pevskemu zboru upokojencev, g. župniku iz Trboj ter članom ZB. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Zalujoči: žena Antonija, hčerka Tončka z družino in sin Janez

Žerjavka, dne 2. 2. 1968

Zahvala

Ob boleči izgubi naše drage mame, stare mame, sestre in tete

Ane Mali rojene Ribnikar

se toplo zahvaljujemo vsem, ki so nam ustno ali pisмено izrekli sožalje, ji poklonili cvetje in jo spremili v njen poslednji dom. Prisrčna zahvala g. župniku iz Gorič za pogrebno opravilo in tolažilne besede, sosedom za njihovo pomoč, pevcem za zapete žalostinke, prijateljem in znancem, ki so našo mamo spremili na njeni zadnji poti. Za dolgoletno zdravljenje srčna hvala dr. Bežku, dr. Udirju in sestri Ančki iz ZD Kranj. Zlasti se zahvaljujemo zdravstvenemu in strežnemu osebju Inštituta internega odd. Golnik za ves trud, skrb in prizadevnost, nadalje kolektivu podjetja Tekstilindust. Vsem in vsakemu posebej še enkrat naša topla zahvala.

Zalujoči: sinovi in hčere z družinami ter drugo sorodstvo
Letence, 9. 2. 1968

Zahvala

Ob bridki izgubi naše dobre mame, stare mame in babice

Marije Trilar rojene Cof

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam v teh težkih trenutkih stali ob strani in sočustvovali z nami, ji poklonili vence in cvetje ter pokojnico v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo dr. Ivanu Bajžlju za njegovo skrb in nego v njeni bolezni. Zahvaljujemo se tudi g. župniku iz Zabnice za njegovo spremstvo. Se enkrat vsem iskrena hvala.

Zalujoči družini Trifer in Ziberl

Sp. Bitnje, 8. 2. 1968

Zahvala

Ob bridki izgubi mojega ljubega moža, našega očeta, starega očeta, brata, strica, tasta in svaka

Jožeta Tuška

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti, mu darovali cvetje in sočustvovali z nami. Posebna hvala SGP Projekt, tovarni IBI in osnovni šoli Simon Jenko Kranj, gasilskemu društvu Velesovo, kaplanu Petriču iz Cerkelj in sosedom. Se enkrat vsem iskrena hvala.

Zalujoča žena Angelca, hčerki Danica in Marica z družinoma in drugo sorodstvo.

Trata pri Cerkljah, 2. 2. 1968

Zahvala

Ob težki izgubi naše dobre in skrbne mame, stare mame, babice, sestre in tete

Ane Snedic

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom, prijateljem, pevcem iz Kokrice, ZVVI — Predoslje, vsem za darovano cvetje, č. g. župniku ter vsem, ki so izrekli sožalje, nam pomagali in jo spremili na njeni zadnji poti.

Zalujoči sinovi Francelj, Lojze, Jože z družinami, hčerka Milka z družino ter drugo sorodstvo

Bobovk, 7. 2. 1968

Prodaj

Dobro ohranjen RENAULT — DAUPHINE, letnik 1961, prodam. Ponudbe poslati pod »5000 N din in carina« 503

modne pletenine in volna, VOLNA, KRANJ Cankarjeva 6

Prodaj motor MAKSI 175 ccm (nemški) ali zamenjam za ženski brzošivalni stroj (ENTLARICO). Franc Vodnik, Vir, Bukovčeva 17, Dob pri Domžalah 504

Prodaj nov VARILNI APARAT, trafo 150/a, Bl. Dobrava 31 505

ELEKTRO VARILNI aparat poceni prodam, Konjar, Smednik 3 506

Prodaj KONJA, sposoben za vsako delo ali zamenjam za KRAVO. Mlaka 21, Kranj 507

Prodaj odobro ohranjeno kuhinjsko KREDENCO. Logonder Jože, Dorfarje 1, Zabnica 508

Prodaj KRAVO, dobro mlekarico in TELIČKO, staro 1 1/2 leta. C. Talcev 35, St. Loka, Sk. Loka 509

Ugodno prodaj skoraj nov OTROSKI VOZICEK tribuna. Ljubljana — (novejši tip) Dolinar, Staretova 31, Kranj — Čirče 510

Prodaj MOTOR-NSU maxi, dobro ohranjen. Kranj, Tavčarjeva 4 511

Prodaj VOLA, vajevoznje. Podreča 22, Medvode 512

KRAVO, 8 in pol meseca brejo, nujno prodaj zaradi boleznj v hiši. Erjavec, Vrje 100, Medvode 513

Prodaj nove suhe smrekove DESKE. Kranj, Jezerska č. 78 514

Poceni prodaj KUHINJSKO OPRAVO. Kranj, Plut, Titov trg 14/I 515

Prodaj GUMIVOZ in SLAMOREZNICO. Voglje 98, Senčur 517

Prodaj 3 stavbene PARCELE. Jenko Anton, Zg. Senica 2, Medvode 518

Prodaj KRAVO, 9 mesecev brejo. Jama 8, Kranj 519

Prodaj FIAT 750/63. Kranj Britof 12 520

Traktor pasquali — enosni ali dvoosni diesel — zračno hlajenje, pogon na vsa kolesa, 61 možnih priključkov. Za kmetovanje in delo v gozdu. Nenadomestljiv v hribovitem in goratem svetu. Plačljiv v dinarjih, kreditiranje, servisi, garancija.

Informacije: **KZK KRANJ** kooperacija skladišče JLA 1, tel. 22-143

Večja stavba - DELAVNICA s 60 m² pokritega dvorišča v večjem kraju na Dolenskem (16 km priključek k avtostradi, 2 km do železniške postaje) na prodaj. Ponudbe poslati pod »Ugodna prilika« I 521

Prodaj vprežne GRABLJE, KOSILNICO. Zalog 8, Cerklje 522

Prodaj tri PRASIČKE, težke po 25 kg. Zg. Brnik 43, Cerklje 523

Prodaj 150 in 160 kg težkega PRASICA ter KONJA po izbiri. Kranj, Staretova 13, Čirče 524

Prodaj PRASICA za zakol, KOSILNICO faar in SLAMOREZNICO. Zg. Brnik 35, Cerklje 525

Prodaj PRASICA, 120 kg težkega. Luže 14, Senčur 526

Prodaj hrastove DESKE 30 mm. Sp. Brnik 46, Cerklje 527

Prodaj VOLA, težkega 400 kilogramov, Hraše 30 pri Lescah 528

Prodaj bukove DESKE 50 mm, smrekove 15 mm, primerne za pokrivanje kozolca in enosno TRAKTORSKO prikolico — 3 t. Bašelj 20, Preddvor 529

Prodaj motorno KOSILNICO, znamke alpina, dobro ohranjeno. Naslov v oglasnem oddelku 530

Prodaj starejšo KOSILNICO, potrebno popravila po zelo ugodni ceni. Mošnje 21, Brezje 531

Prodaj enosobno stanovanje z vrtom — 1 km iz Kranja. Naslov v oglasnem oddelku 516

Prodaj PRASIČKE. Luže 12, Senčur 532

Prodaj več VRATIC za kmečke peči iz nerjaveče pločevine kakor tudi namizne STEDILNIKE, kombinirane z elektriko in boilerjem in nevozno PRIMO — 150 ccm. Cena ugodna. Hraše 5, Smednik 533

Prodaj dva okopalnika ter izdelujem motorne in ročne gnojnične CRPALKE. Zg. Duplje 52 534

Prodaj novo cementno OPEKO folc in kupim LES za ostrešje (grušt). Vopovlje 5, Cerklje 535

PRALNI STROJ ribar, polavtomatični, z vgrajeno centrifugo, ugodno prodam. Ogled in informacije Kranj, St. Rozmana 7, stan. 16/I 536

Pletilni stroj MERCEDES — univerzal, nov, prodam. Naslov v oglasnem odd. 537

Prodaj KRAVO s teletom ali visoko brejo. Voglje 85, Senčur 538

Prodaj nov (KIMPEZ) na gumi kolesih. Naslov v oglasnem oddelku 539

Prodaj mlado KRAVO s teletom. Praproše 3, Podnart 540

Prodaj KRAVO s tretjim teletom po izbiri. Ribnikar, Tenešje, Golnik 541

Prodaj 400 kg lepih JABOLK. Olševček 11, Preddvor 542

Prodaj šest tednov stare PUJSKE, SROTAR in kupim PRIKOLICO za VW. Hraše 52, Smednik 543

Prodaj SLAMOREZNICO s puhalnikom in vsako količino VIJAKOV vseh vrst po ugodni ceni. Kranj, Kurirska pot 6 (Surovina) 544

Prodaj dva PRASIČKA po 100 kg težka za zakol. Lahovče 17, Cerklje 545

KOTLE za žganjokuho vseh vrst izdelujem kvalitetno KAPELJ VIJEM, bakrokotlarstvo, V. Ljubljana, Aljaževa c. 4. — Šiška 403

Prodaj PRASIČKE po 20 kilogramov težke. Pangeršica 6, Golnik 422

Prodaj nov MOPED T-12 ali zamenjam za močnejšega do 55 ccm. Naslov v oglasnem oddelku 485

ELEKTRICNE VARILNE APARATE eno in trifazne dobite pri Rojcu Francu, Radomlje 80 493

Prodaj VOLA, 450 kg težkega. Poženik 11, Cerklje 546

Prodaj PRASICA za zakol, 120 kg težkega, Cerklje 33 547

Prodaj delovnega VOLA, 550 kg. Kranj, Prebačevo 27 548

Prodaj VOLA, 400 kg težkega. Voglje 52, Senčur 549

Prodaj 6 tednov stare PRASIČKE, Podboršt 1, Komenda 550

Prodaj PRASICA, 150 kg težkega. Voglje 106, Senčur 551

Prodaj 4 PRASIČKE, 7 tednov stare, Češnjevik 3, Cerklje 552

Prodaj mlado KRAVO s teletom ali po izbiri. Jama 32, Kranj 553

Prodaj VOLA, 480 kg težkega, Suha 5, Kranj 554

Prodaj KONJA, sposoben za vsako delo ali zamenjam za starejšega. FIAT 750 po ugodni ceni in 3 PRASIČKE od 50 — 60 kg težke. Visoko 5, Senčur 555

Prodaj DKW — KOMBI, zaprt, letnik 1963, cena 11.000 N din. Ogled 10. 2. 1968 na dvorišču hotela Jelen v Kranju od 15. ure dalje 556

PRALNI STROJ — polavtomatični, z odlično centrifugo zelo poceni prodam. Naslov v oglasnem oddelku 557

Prodaj SALONITNE PLOŠČE za kozolec. Svetelj Jože, Senčur 5 558

Prodaj diatonično HARMONIKO. Povše, Ul. St. Rozmana 7, Kranj 559

Prodaj semensko GRAHOR. Remic, Pšenična polica 10, Cerklje 560

Prodaj suhe BUTARE. Poženik 34, Cerklje 561

Prodaj nove PREVLEKE za opel 66. Teran Mirko, Zg. Duplje 4 562

PRALNI STROJ HOOVERMATIC, polavtomatični s centrifugo prodam. Rugale, Kranj, Kidričeva 3 563

Prodaj 800 kg SENA, 500 kilogramov krmilne PESE in BRZOPARILNIK. Žagar, C. talcev 21, telefon 22-842, Kranj 564

Kupim

Kupim SADNI MLIN, navedite ceno in sporočite Jurček Nace, Bratno-Brezovica, Vrhnika 565

KMEČKO HISICO, leseno ali zidano, senk, ki bi se dal preurediti, vikend ali prazna SOBA s teraso in posebnim vhodom na razglednem sončnem kraju, zaželeno tudi nekaj zemlje — KUPIM. Ponudbe poslati pod »Gorenjska« 565

Kupim dobro ohranjeno motorno KOSILNICO BCS, Suštersič, Sora 23 Medvode 567

Kupim na ček karamboliran avto zastava 750. Naslov v oglasnem oddelku 568

Ostalo

AMD — Podnart obvešča, da je pričetek tečaja za vozniške AB kategorije v nedeljo dne 11. 2. 1968 v društvenem domu ob 8. uri 497

ZIMSKA RAZPRODAJA! velik popust MIRA Kranj, Titov trg 24 325

V nedeljo, 4. 2. 1968, sem izgubil in avtobusni postaji Kranj moško zapestno URO — DOXA. Poštenega najditelja prosim, da jo proti nagradi vrne v oglasni oddelek 569

Opremljeno SOBO oddam. Ponudbe poslati pod »Strazišče« 570

Potrebujem VARUHINJO za dveletnega otroka, najraje mlajšo upokojenko ali vdovo. Hrana in stanovanje v hiši. Drugo po dogovoru. Sivka, Medvode 100 571

Iščem ponudnika — gradbenega mojstra za zidavo GARAZE. Dogovor pri Malej, Kranj, Smedniška 66 — Čirče 572

Iščem ZENSKO za dopoldansko honorarno delo. Volk Anton, Kranj, Titov trg 8 573

Nudim hrano in stanovanje za pomoč v kmetijstvu po službi. Informacije na pošti Brezje 574

Preključujem neresnične besede, ki sem jih izrekel proti Zavrli Jožetu, Hafnerjeva pot 16, ter se mu zahvaljujem, da je odstopil od tožbe. Proj Ivan, Zg. Bitnje 5, Zabnica 575

murha

LESCE

Oglejte si RAZSTAVO stanovanjske opreme in pohištva v novi stolpnici

(za stavbo obč. skupščine) **V RADOVLJICI** od 16. do 26. februarja.

APNO ZGANO, HIDRIRANO IN CEMENT

po industrijski ceni dobavljamo po želji na gradbišče. Dan in čas dobave določite sami. Plača se ob prevzemu. Koristniki kreditov dobite predračune.

KZK KRANJ

Kooperacija
Skladišče, Cesta JLA 1, nasproti kina Center
Telefon 22-143 Kranj

Preključujem vse neresnične izjave, ki sem jih izrekel o Ivanu Končanu, Ljubljanska 4, Kranj in se mu zahvaljujem, da je odstopil od tožbe. Končan Ivana, Kebetova 20, Kranj 576

Iščem žensko za dopoldansko HONORARNO delo. Volk Anton, Titov trg 8, Kranj 577

Iščem samsko stanovanje, opremljeno ali ne, na področju Huje, Planina, Čirče. Ponudbe poslati pod »Neopremljena« 578

Delavka z otrokom išče prazno SOBO kjerkoli na Gorenjskem. Mesečna stanarina do 15.000. Ponudbe poslati pod »Gorenjska« 579

Starejši ZENSKI nudim stanovanje in hrano za dopoldansko varstvo otrok. Naslov v oglasnem oddelku 580

Odstopim vrstni red za AVTO princ — 110, rok dobave februar. Naslov v oglasnem oddelku 581

Mladoporočenca brez otrok iščeta enosobno stanovanje ali večjo SOBO v Kranju ali okolici. Ponudbe poslati pod »Dobra plačnika« 582

Našla sem smučarski čevlji (pancer desni). Dobi se Ul. m. brigad 8, Kranj 583

Nujno potrebujem 3.000.000 S din, garancija nova hiša in plača. Ponudbe poslati pod »Visoke obresti«. Drugo po dogovoru 584

BRIVSKO — FRIZERSKA pomočnica-nik (samostojna moč) dobi takoj zaposlitev. TOMIN, frizerstvo, Sk. Loka, Mestni trg 37 585

AMD — Senčur obvešča voznike, da se prične tečaj za AB in F kategorije v torek, dne 13. 2. 1968, ob 17. uri v prostorih društva v Senčurju 89

Prireditve

Gostišče pri JANCETU vas vabi v soboto na zabavo s plesom. V soboto igrajo TRIO FRENKY, v nedeljo pa TRIO METODA iz Ljubnega. Vabljeni! 587

Gostilna ZARJA v Trbojah vas vabi v nedeljo, 11. 2. 1968, na predpustno zabavo. Za ples in razvedrilo bo poskrbel TRIO FRENKY. Vabljeni! 588

Ob rob eksploziji boilerja v Škofji Loki Navodila v predalu

Nedavna eksplozija boilerja v Škofji Loki je napotila marsikaterega lastnika te električne naprave, da je doma pregledal, če je vse v redu in morda po dolgih mesecih spet enkrat preizkusil varnostni ventil. V navodilih namreč piše, da je treba varnostni ventil preizkušati vsakih štirinajst dni. V navodilih tudi piše, da je treba vsaki dve leti odstraniti iz boilerja kotlovec. Po nekajletni uporabi se lahko v boilerju nabe-

re tudi deset kilogramov in več kotlovec. Boiler s tako težo v sebi prav gotovo ne bo dobro delal.

V navodilih, ki jih priloži proizvajalec poleg garancije, tudi piše, zakaj je treba preizkušati varnostni ventil. Na ventilu je odprtina, kjer ob segrevanju vode v boilerju kaplja voda. Nekemu lastniku boilerja v Bihaču pa se je zdelo to kapljanje čisto odveč. Najprej je zamašil odprtino v varnostnem ventilu.

Voda si je poiskala pot na prosto pri stičišču varnostnega ventila in cevi, ki vodi iz boilerja. Lastnik je to stičišče tesno prevezal z gumiastim trakom. Voda je res nehala kapljati. Čez čas pa je stanovanje razdejala strahovita eksplozija.

Proizvajalcem boilerjev prav gotovo ni vseeno, če njihovi boilerji povzročajo eksplozije in prava razdejanja. Do sedaj na srečo še ni bilo človeških žrtev. Vendar pa pravijo, da več kot natančno opisati delovanje v navodilu za ravnanje z napravami ne morejo. Do sedaj je vsem

eksplozijam boilerjev, ki bi jih v Jugoslaviji sicer lahko prešteli na prste ene roke, botrovalo neupoštevanje proizvajalčevih navodil.

Strokovnjaka, ki sta si ogledala ostanke boilerja po eksploziji v Škofji Loki — prišla sta na lastno pobudo — sta ugotovila da je bil nizko tlačni desetlitrski boiler priključen na visokotlačni sistem. Po tem sta sklepala tudi, zakaj je bil boiler že večkrat v popravilu. Če bi bil boiler že prvič strokovno priključen — to je nizko tlačno — mogoče sploh ne bi prišlo do okvare boilerja, kar je po-

sredno povzročilo eksplozijo. Razen tega je bil boiler priključen tudi brez varnostnega ventila, ki bi v primeru nevarnosti odtočil vodo.

Proizvajalci pravijo, da do teh nesreč prav gotovo ne bi prišlo, če bi vsi upoštevali navodila, ki so priložena. V tovarnah teh aparatov prav gotovo ne proizvajajo peklenških strojev, ampak solidne izdelke za potrošnika. Če smo neprevidni, nas lahko ubije tudi majhen kuhalnik. Pravimo, da se nesreče pripetijo; v večini primerov pa jih povzročimo. L. M.

Razpisna komisija
obrnega podjetja
KOVINOSERVIS Jesenice

razpisuje delovno mesto

direktorja podjetja

Kandidat mora poleg splošnih izpolnjevati še naslednje pogoje:

- srednjo strokovno izobrazbo strojne stroke s petletno prakso na vodilnem mestu iste ali sorodne stroke,
- visoko kvalificiran delavec z desetletno prakso na vodilnem delovnem mestu strojne ali sorodne stroke.

Stanovanja ni na voljo.

Prijave z dokazili o strokovni usposobljenosti in kratkim življenjepisom pošljite razpisni komisiji podjetja do vštete 25. februarja 1968.

Z a h v a l a

Ob bridki izgubi našega brata, moža in očeta

Franca Fabijana

Zg. Besnica 50

se iskreno zahvalujemo vsem sosedom in zdravniku dr. Stanku Novaku za požrtvovalno pomoč, duhovščini, g. Janezu Vidicu za iskrene poslovilne besede, vsem sorodnikom in znancem, ki so izrekli sožalje in darovali cvetje. Topla zahvala kolektivom: šola Stane Zagar, gimnazija Kranj, Elan Begunje, SAP Ljubljana, LJK Kranj, Projekt Kranj in Elektro Kranj. Prisrčna zahvala pevcem mladinskega zbora gimnazije Kranj, moškega zbora iz Kroke in domačega zbora za lepe žalostinke. Vsem, ki so ga v tako lepem številu spremili na njegovi zadnji poti in sočustvovali z nami, še enkrat topla zahvala.

Zalujoči: brat Jakob, žena Marija, sinovi: France, Janez, Jože, Peter, Stefan in Lojze z družinami, hčerki: Marija in Francka ter sin Matevž.

Besnica, Stražišče, Ljubljana, Calgary, Dunaj, 8. 2. 1968

Slovar tujk

Knjiga, ki smo jo vsi dolgo pogrešali in pričakovali, knjiga, kakršne Slovenci doslej še nismo imeli, knjiga, ki nam bo nenehno širila obzorje, bo novi

plod dolgoletnega dela sestavjalca Fr. Verbinca, ki ga bo natančno 1. oktobra 1968 izdala Cankarjeva založba v Ljubljani

- Slovar natančno razlaga okrog 30.000 tujk, tujih pojmov, citatov ipd. iz filozofije, mitologije, medicine, tehnike, politike, ekonomije, umetnosti itd.
- Slovar je vsestransko informativen in izrazito sodoben.
- Vsa gesla imajo označen poudarek, genitiv, spol, navedene so vse oblikovne posebnosti. Pri geslih v izvorni tuji obliki je povsod v fonetičnem zapisu dodan tudi izgovor.
- Pri vseh tujkah je v krajši ali izčrpniji obliki, kakor je pač v posameznih primerih potrebno, dodana tudi etimologija, kar bistveno zvečuje vrednost novega slovarja.
- Glavna naloga slovarja je seveda slovenjenje gesel. Pri tem se avtor ni omejil zgolj na slovenjenje, marveč podaja največkrat definicijo pojmov z obširnejšo, leksikonsko razlago, zlasti pri pomembnejših geslih, ki so včasih trd oreh tudi za izobražena.

Novi slovar torej ne bo samo slovar tujk, temveč že kar leksikon. Po njem bodo s pridom in veseljem segali preprosti in izobraženi ljudje.

SLOVAR TUJK bo obsegal okrog 850 strani velikosti 13,5 × 19,5 cm (format velikega Slovenskega pravopisa). Tiskan bo na finem brezlesnem papirju, vezan pa bo v elegantno in trpežno platno.

Da bi založba številnim interesentom olajšala nakup te vsekakor pomembne, nadvse dragocene in potrebne edicije, ki bo vsem — preprostim in izobraženim — nenehno širila obzorje, razpisuje

subskripcijo z obročnim plačevanjem

Subskripcijska cena za **SLOVAR TUJK** je 58,00 N din, medtem ko bo maloprodajna cena določena ob izidu in bo vsekakor višja. Po subskripcijski ceni bodo lahko dobili **SLOVAR TUJK** vsi tisti, ki bodo knjigo naročili in tudi plačali najkasneje 14 dni pred izdom, tj. do 15. septembra 1968. Znesek 58,00 N din je mogoče poravnati tudi v petih mesečnih obrokih (4 obroki po 10,00 in 1 obrok 18,00 N din).

Vse interesente vljudno vabimo, naj si **SLOVAR TUJK** čimprej naroče. Naročila sprejemajo tudi vse knjigarne po Sloveniji.

IZPOLNITE SPODNJO NAROCILNICO, ODREZITE JO IN POSLJITE V OVOJNICI ALI NA DOPISNICI ČIMPREJ NA NAS NASLOV:

CANKARJEVA ZALOŽBA
Ljubljana, Kopitarjeva 2/II

NAROCILNICA ZA SLOVAR TUJK

Podpisani(a):

Zaposlitev

Točen naslov:

nepreklicno naročam po subskripcijski ceni 58,00 N din **SLOVAR TUJK**, vezan v platno, ki bo izšel 1. okt. 1968.

Dolžni znesek bom poravnal(a) po prejemu položnic:

— takoj v celoti

— v petih mesečnih obrokih (4 obroki po 10,00, 1 obrok 18,00 N din), a tako da bo znesek poravnana najkasneje do 15. septembra. (Ustrezno podčrtajte!)

Pristajam, da mi v primeru, če bi knjiga do navedenega roka ne bila poravnana, založba zaračuna slovar po maloprodajni ceni.

Knjigo pošljite: na dom — v službo — prevzamem osebno. (Ustrezno podčrtajte!)

Datum:

Podpis, za pravne osebe tudi žig

Šah Mladinsko prvenstvo Kranja

Na mladinskem šahovskem prvenstvu Kranja sodeluje 20 igralcev. Deset prvoplasiranih bo dobilo četrto kategorijo. Zmagovalec pa se bo za naslov prvaka v dvoboju pomeril z lanskim prvakom Vagličem.

Trenutni vrstni red: Ankerst 15 (iz 15 partij), Cebular 9 1/2 (11), Sire 9 (12), Kladnik 8 (9), Kirbiž 5 (11), Kern 6 (9) itd.

V. B.

Skakalna šola v Poljanah

Kot smo že poročali, je začela delati v Poljanah nad Skofjo Loko pionirska skakalna šola, katero vodi Andrej Tomlin. Solo obiskuje 25 učencev iz osnovne šole Poljane. Pred dnevi so imeli prvo pregledno tekmovanje in je bil v posameznih kategorijah naslednji vrstni red: st. pionirji — 1. Dolenc, 2. Tavčar, 3. Podobnik itd.; ml. pionirji — 1. A. Podobnik, 2. Šubic, 3. Oblak itd.

Trije Tržičani v JLA

Smučarski klub TVD Partizan Tržič bo ostal brez svojih najboljših članov. Branko Klemenčič, Milan Nadišar in Stojan Herak bodo namreč 26. februarja odšli na redno odsluženje vojaškega roka.

Prvaka: Grohan in Verdnik Občinsko prvenstvo Kranja v skokih

Na občinskem prvenstvu Kranja pionirjev kranjske občine v smučarskih skokih, ki je bilo pred dnevi na 20-metrski skakalnici v Naklem, je nastopilo nad 40 tekmovalcev iz 6 društev. Največ tekmovalcev sta poslala na prvenstvo Triglav in Partizan iz Dupelj. Najboljše rezultate pa so dosegli pionirji kranjskega Triglava, pohvaliti pa je treba tudi pionirje iz Dupelj, ki so pokazali dokaj solidno znanje, čeprav nimajo za vadbo primerne trenerja. Največ tekmovalcev je nastopilo v konkurenci starejših pionirjev, kjer je zanesljivo zmagal Kranjčan Stane Grohan.

REZULTATI: st. pionirji: 1. Grohan 217,5 (18, 17), 2. Ste-novec (oba Triglav) 210,5 (18, 17,5), 3. Rozman (Duplje) 205,5 (17,5, 17), 4. Velikanja, 5. Belančič, 6. Zorč, (vsj Triglav), 7. Pužem, 8. Marčun (oba Naklo), 9. Starman (Triglav), 10. Vranič (Naklo) itd.; ml. pionirji: 1. Verdnik 170, (15,

Klemenčič v Bolgariji

Branko Klemenčič, alpski smučar tržiškega Partizana, je v sredo odpotoval z reprezentanco Hrvatske na mednarodno tekmovanje v Bolgarijo.

Na tem tekmovanju bo nastopil v slalomu in veleslalomu.

-h

Brata Rotar uspešna

AMD »Hmeljar« Zalec in Turistično društvo sta v nedeljo organizirala prve hitrostne dirke na zaledenem Braslovškem jezeru. Pred okoli 2500 gledalci je nastopilo 12 tekmovalcev.

V finalni vožnji je nastopilo šest tekmovalcev, med njima tudi brata Tone in Janez Rotar ter Ahačič iz Tržiča.

REZULTATI: 1. M. Vesenjaj (Orehova vas), 2. S. Vesenjaj (Orehova vas), 3. T. Rotar (Tržič), 4. J. Rotar (Tržič)... 6. Ahačič (Tržič).

-h

Sankanje v Podljubelju

Občinski sindikalni svet Tržič bo jutri, v nedeljo, priredil na novi sankiški progi v Podljubelju občinsko sindikalno prvenstvo z navadnimi in samotežnimi sanmi. Tekmovanje se bo pričelo ob deseti uri dopoldne.

-h

Finančno stanje ovira nadaljnji razvoj

Nekaj ugotovitev po občnem zboru AK Triglav

Skoraj neopazno je minil občni odbor atletskega kluba Triglav, ki je pokazal, da je klub v zadnjih dveh letih dosegel precejšen napredek tako organizacijsko, predvsem pa glede množične osnove, iz katere je zrastle tudi kvaliteta. V sezoni 1967 je imel klub dva članska in tri mladinske državne reprezentante, medtem ko se je desetina drugih uveljavila v republiških in klubskih ekipah na raznih mednarodnih in domačih tekmovanjih, ekipa mladincev pa je na državnem prvenstvu zasedla odlično drugo mesto.

Poudariti je treba, da klub sestavljajo sami mladi tekmovalci, ki mnogokrat tekmujejo v mladinski in članski konkurenci in še mnogo obetajo. Pohvaliti je treba njihovo prizadevnost in požrtvovalnost na treningih, ki zanje trajajo celo leto, brez najmanjših prekinitev ob najhujšem mrazu ali vročini.

Množičnost in kvaliteta zahtevata poleg organizacijskih prijemov tudi izdatna finančna sredstva. Profesionalni trener, brez katerega si v kontinuirani atletski vadbi ne moremo zamisliti napredka, udeležba na tekmovanjih, zla-

sti ekipnih, oprema in rekviziti ter organizacija tekmovanja zahtevajo ogromne izdatke. Zelo draga oprema in rekviziti (šprinterice stanejo 15.000 S din, palica za skok v višino okoli 200.000 S din) se ob tako pogostem treniranju hitro obrabi in uniči. Čeprav tudi najboljši atleti prispevajo do 80 % sredstev za opremo sami, klub ne more ustreči njihovim potrebam in tako največkrat tekmujejo v slabi in izrabljeni opremi, kar mnogokrat prepreči, da bi dosegli boljše rezultate.

Klub se nahaja v težki finančni situaciji, ki zahteva

dodatna finančna sredstva, s katerimi bi poravnali lanske dolgove in zagotovili izvedbo programa, ki so ga sprejeli na občnem zboru; če klubski upravi to ne bo uspelo, se bo treba odreči široki osnovi in množičnosti, ki edina lahko zagotavlja razvoj kvalitete tudi v bodoče, delo pa usmeriti na 10—15 kvalitetnih tekmovalcev, s katerimi je mogoče še nekaj let dosegati vidne uspehe, potem pa vse začeti znova. Seveda odgovornosti za tako usmeritev klubska uprava ne more prevzeti, zato bo poskušala najti razumevanje pri vseh, ki se zanimajo za razvoj kranjske atletike, da klub v njegovih prizadevanjih finančno podprejo.

M. Osovnikar

Veleslalom v Begunjah

Pred dnevi je sindikalna podružnica PM Radovljica priredila v Krpinu pri Begunjah mednarodno tekmovanje v veleslalomu in sankanju podružnic PM za Jesenic, Kranjske gore, iz Radovljice in s Carinarnice Jesenice. V veleslalomu je bil vrstni red: 1. Sekli (Jesenice), 2. Pergarec (Radovljica), 3. A. Sekli (Radovljica). Ekipno je zmagala Radovljica pred Jesenicami. V sankanju pa je bil naslednji vrstni red: 1. Pergarec (Radovljica), 2. Maver (Jesenice), 3. Lavtar (Jesenice); ekipni pokal je osvojila Radovljica.

Strelci pridno vadijo

V pripravah za bližnja tekmovanja so strelci Iskre pred kratkim premagali strelce SD Tone Nadišar s Planine. Obakrat so zmagali strelci Iskre. Najboljši posameznik v obeh srečanjih je bil Branko Lozar (Iskra).

V nedeljo pa je strelska družina v Predosljah premagala SD Franc Mrak 2036:1908 kegljev. V ekipi Iskre je bil najboljši Malovrh, pri domačih pa Sitar.

Zmagovalca Korenjak in Kalan

V organizaciji komisije za namizni tenis pri občinski zvezi za telesno kulturo Kranj sta bila pred dnevi dva občinska turnirja najboljših igralcev kranjske občine. Na turnirju A skupine v Naklem je prvo mesto osvojil Korenjak (Sava), ki je doživel samo en poraz in to od drugoplasiranega Becu (Besnica). V B skupini (igrali so na Visokem) pa je bil najboljši Kalan iz Orehka.

Vrstni red v A skupini: 1. Korenjak (Sava), 2. Bec (Besnica), 3. Lušar (Sava), 4. Zupan (Naklo), 5. Turuk (LIK), 6. Ramovž (Triglav), 7. Rakovec (Duplje), 8. Štefane (Sava), 9. Voglar (Naklo), 10. Mohor (Voglje) itd.

V B skupini: 1. Kalan (Orehka), 2. Stipančič (Naklo), 3. Demšar (Zabnica), 4. Jenkole (Orehka), 5. Mohor II., 6. Vehovec (oba Voglje), 7. Simnovec (Trboje), 8. Strmad (Pred-dvor), 9. Boštar (Visoko), 10. Maček (Proleter) itd.

P. Didlič

AVTO MOTO DRUŠTVO SKOFJA LOKA PRIREJA NOV TECAJ

za voznike motornih vozil. Prijave sprejema društvena pisarna Skofja Loka, Jegorovo predmestje številka 10.

KMETIJSKA ZADRUGA TRŽIČ Križe na Gorenjskem

razpisuje javno licitacijo za prodajo naslednjih osnovnih sredstev:

1. tovorni avto FIAT 620-R, nosilnost 2 t,
2. kombajn za krompir,
3. traktor — Fe-35 s kabino in avtomatsko kljuko,
4. prikolica enoosna — 3 t,
5. silokompajn Tarup,
6. traktorska kosilnica,
7. traktorski dvobrazdni plug,
8. traktorski bočni rovarov FREZA,
9. traktorska škropilnica — 200 l,
10. traktorski sklopni grabeži,
11. traktorske snežne verige — e para za Fe-35,
12. prevozna sadna škropilnica,
13. nahrbtni motorni monokolator,
14. radiator in okna za tople grede.

Licitacija bo v sredo, 14. februarja, v Križah na sedežu zadruga, in sicer od 8. do 10. ure za družbeni sektor ter od 10. do 12. ure za zasebni sektor.

Interesenti za družbeni sektor morajo pred začetkom licitacije predložiti pismeno pooblastilo in izjavo o zagotovljenih finančnih sredstvih. Interesenti za zasebni sektor pa morajo pred začetkom licitacije položiti 10 % vrednost licitiranega predmeta. Vsa nadaljnja pojasnila dobite na upravi Kmetijske zadruga Tržič — v Križah, tel. št. 71-351.

Izdaja in tiska CP »Gorenjski tisk« Kranj, Koroska cesta 8. — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1 (stavba občinske skupščine) — Tek. račun pri SDK v Kranju 515-1-135. — Telefoni: redakcija 21-835, 21-860; uprava lista, ma-loglasna in naročniška služba 22-152 — Naročnišna: letna 24.—, polletna 12.— N din. Cena posameznih števil 0,40 N din — Inozemstvo 40,00 N din. — Mali oglasi beseda 0,6 do 1 N din. Naročniki imajo 20 % popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.